¶ Johannes dusseldorp in 3°

7

Hoc opere ꝯtinent̄ ordine li
bri ſubſcripti.

¶Diui Hieronymi epiſtole due. hec ad Athletam
Jlla ad Heliodorum.
Ciceronis familiariū epiſtolaꝝ tres vltimi libri
Magni Baſilij de inſtitutiōe opuſculū perelegās
Platonis de cōtemnēda morte q̄ Axiochus īſcribitur
Horatij ſermonū liber primus

LANDES-
UND STADT-
BIBLIOTHEK
DÜSSELDORF

¶Beati Hieronymi ad Athleram de inſtitutione filię: docentis qualiter educanda: cui nutrici cōmittenda ſit: quomodo in timore domini et ĩ bonis moribus imbuēda. et a quali pręceptore ſit erudienda: monentis eam grandiuſculam a fuco: a frequentia virorū. a balneis: muſica: lautiori cōuiuio ⁊ vino cohiberi. In vilioribꝰ operibus manuū ac moderatis ieiunijs exerceri: lectionibꝰ diuinoꝝ ac probatoꝝ auctorum inſtitui. Ac docentis in quibꝰ potiſſimū libris debeat oblectari. ¶Epiſtola.

Eatus apoſtolus Paulus ſcribit ad Corinthios. et rudem Chriſti eccleſiam ſacris inſtruens diſciplinis: inter cętera mādata hoc quoqȝ ꝓpoſuit dicēs. Si qua mulier habet virum infidelem. ⁊ hic ꝯſentit habitare cum ea: nō dimittat virum. Sanctificatꝰ eſt eñ vir infidelis ꝑ mulierem fidelem. ⁊ ſanctificata eſt mulier infidelis per virum fidelem Alioquin filij noſtri immūdi eſſent: nūc autem mūdi ſunt Sicut forte hactenꝰ videbant̃ nimium diſciplinę vincula laxata. ⁊ pręceps indulgētia pręceptoꝝ. Conſideret domum patris tui clariſſimi quidem ⁊ eruditiſſimi viri: ſed adhuc ambulātis in tenebris. ⁊ intelliget cōſilium apoſtoli illud ꝓfeciſſe: vt radicis amaritudinē dulcedo fructuū temperaret et viles virgulę balſama ꝑcioſa ſudarēt. Tu eñ es nata de impari matrimonio. De te ⁊ Toxotiōe Paula generata eſt. Quis hoc crederet vt Albini pōtificis neptis de ꝓmiſſione martyrum filia naſceret̃. vt putem ꝙ etiam gaudente auo: adhuc paruula lingua balbutiēs Chriſti alleluia decātaret: vt ꝟginem dei in ſuo gremio nutriret ſenex. Et bene fœliciterqȝ expectauimꝰ. Sancta ⁊ fidelis domꝰ vnum ſanctificat infidelem. Candidatꝰ eſt fidei quem filioꝝ et nepotum turba circūdat. Ego puto etiam ipſum Iouem ſi habuiſſꝫ talem cognationem potuiſſe in Chriſto credere. Deſpiciat licet ⁊ irrideat epiſtolam meam. ⁊ me ſtultum ⁊ inſanum clamet: hoc et gener eiꝰ faciebat prius ꝙȝ crederet: fiūt non naſcūtur chriſtiani. Auratum ſquallet capitolium. Fuligine ⁊ aranearum telis oīa Romę templa cooperta ſunt Mouet̃ vrbs ſedibꝰ ſuis. ⁊ inundās populus ante delubra ſemiruta currit ad martyꝝ tumulos. Si nō extorquet fidem prudētia: extorqueat ſaltem verecūdia. Hoc Athleta religioſiſſima in Chriſto filia dictum ſit vt nō deſperes parētis ſalutem. ⁊ eadem fide q̄ meruiſti filiam. ⁊ patrem recipias: totaqȝ domꝰ beatitudine perfruaris: ſciens illud a dño repromiſſum. Que apud homĩes impoſſibilia apud deum poſſibilia ſunt. Nunq̄ȝ ſera cōfeſſio. Latro de cruce tranſijt in pa-

radiſum Nabuchodonoſor rex Babylonis poſt efferationem corporis
et cordis ⁊ beluarum in heremo cõuictum. mentem recepit ſanam. Et
vt omittam vetera. ne apud incredulos nimis fabuloſa videantur. ante
paucos annos propinquus noſter Bracchus nobilitatem patritiam ſo
nans nomine. cum prefecturam regeret vrbanam. nonne ſpecum mitrę
et omnia portentuoſa ſimulachra. quibus Corax Niphus miles Leo-
perſes. helios Bromius pater inicianſtur. ſubuertit. fregit ⁊ vſſit. et his
quaſi obſidibus ante premiſſis impetrauit baptiſmum chriſti: Solitu
dinem patitur ⁊ in vrbe gentilitas. Dij quondam nationum cum bubo
nibus ⁊ noctuis in ſolis culminibꝰ remanſerunt. Vexilla militum cru
cis inſignia ſunt. Regum purpuras ⁊ ardentes diadematũ gemmas pa-
tibuli ſalutaris pictura cõdecorat. Jam ęgyptus. olim Serapis Chri-
ſtianꝰ factus eſt. Marnas gaze luget incluſus. ⁊ euerſionem templi iu-
giter pertimeſcit. De India. Perſide. ęthiopia monachorum quotidie
turmas ſuſcipimꝰ. Depoſuit pharetras armenius. Vani diſcũtq; pſal
terium Scythię frigora feruent calore fidei. Getarum rutilus ⁊ flauus
exercitus eccleſiarum circũfert tentoria. ⁊ ideo forſitan contra nos equa
pugnant acie. quia pari religione cõfidunt. Pene lapſus ſum ad aliam
materiam. ⁊ currẽte rota dum vrceum facere cogito. amphoram finxit
manus. Propoſitum eñ mihi erat ſanctę Marcellę ⁊ tuis precibꝰ ini
ciatum ad martyrem. id eſt ad te ſermonem dirigere. ⁊ docere quomodo
inſtituere paulam noſtram debeas. quę prius in Chriſto cõſecrata eſt q̃3
genita. quam ante noſti q̃3 in vtero concepiſti. Vidimus aliquid tem-
poribus noſtris de prophetalibꝰ libris. Anna ſterilitatem alui fœcũdi-
tate mutauit. Tu luctuoſam fœcũditatem vitalibus libris cõmutaſti.
confidens loco accepturam te filios. quę primum fœtum domino red-
didiſti. Jſta ſunt primogenita quę offeruntur in lege. Sic natus eſt
Samuel. ſic ortus Sampſon eſt. et ſic Joannes baptiſta ad introi-
tum Marię et exultauit ⁊ luſit. Audiebat enim verba domini per
os virginis pertonantis. ⁊ de vtero matris in occurſum eius geſtie-
bat irrumpere. Jgitur quę de repromiſſione nata eſt. dignam habeat
ortu ſuo inſtitutionem parentum. Samuel nutritur in templo. Jo-
annes in ſolitudine pręparatur. Jlle ſacro crine venerabilis eſt. vi-
num et ſiceram non bibit. adhuc paruulus cum domino ſermocina
tur. hic fugit vrbes. zona pellicea cingitur. locuſtis alitur. et melle ſil
ueſtri. et in typum pœnitentię prędicandę tortuoſiſſimi animalis
veſtitur exuuijs. Sic erudienda eſt anima quę futura eſt tem-
plum dei. nihil aliud diſcat audire. nihil loqui. niſi quod ad timorẽ dei

pertinet. Turpia non intelligat. cantica mundi ignoret. Adhuc tenera
lingua pſalmis dulcibus imbuatur. Procul ſit ętas laſciua puerorum.
ipſę puellę ⁊ pediſſequę a ſęcularibus conſortijs arceantur: ne quod ma
le didicerint peius doceant. Fiant ei litterę vel buxeę. vel eburneę. et ſu-
is nominibus appellētur. Ludat in eis. vt ludus eius eruditio ſit. ⁊ nō
ſolum ordinem teneat litterarum ⁊ memoriam nominū. ⁊ cantica trāſe
at. ſed ipſe inter ſe crebro ordo turbetur. ⁊ medijs vltima. primis media
miſceantur. vt eas non ſono tantum. ſed ⁊ viſu nouerit. Cum vero cœpe
rit trementi manu ſtilum in ceram ducere. vel alterius ſuprapoſita ma-
nu teneri regantur articuli. vel in tabella ſculpantur elementa. ⁊ per eoſ
dem ſulcos marginibus trahantur veſtigia. vt foras non queant euaga
ri. Syllabas iungat ad purum. ⁊ quibus illa ętas delectari poteſt. mu-
nuſculis inuitetur. Habeat ⁊ in diſcendo ſocias. quibus inuideat: qua-
rum laudibus mordeatur. non obiurganda eſt ſi tardidior ſit. ſed laudi-
bus excitandum eſt ingenium. vt viciſſe gaudeat. ⁊ victa doleat. Cauen-
dum in primis ne oderit ſtudia. ne amaritudo eorum percepta in infan-
tia vltra rudes annos tranſeat. Ipſa nomina per quę conſueuit paula
tim verba contexere: nō ſint fortuita. ſed certa ⁊ coaceruata. de induſtria
videlicet prophetarum ⁊ apoſtolorum. et omnis ab Adam patriarcha-
rum ſeries. de Mattheo Lucaqꝫ deſcēdat. vt dum aliud agit futurę me
morię pręparetur. Magiſter probę ętatis ⁊ vitę conditioniſqꝫ eſt dili-
gendus. nec poterit erubeſcere vir doctus id facere in propinqua vel no
bili virgine: quod Ariſtoteles fecit in Philippi filio. vt ipſe in librari-
orum vtilitate initia monſtraret litterarum. Non ſunt contemnenda
quaſi parua: ſine quibꝰ magna conſtare non poſſunt: ipſe elementorum
ordo. ⁊ parua inſtitutio pręceptorum. aliter de erudito. aliter de ruſtico
ore profertur. Unde ⁊ tibi eſt prouidendum. ne ineptis blanditijs fœ-
minarum. dimidiata dicere verba filiam conſueſcas. ⁊ in auro atqꝫ pur-
pura ludere. quorum alterum linguę. alterum moribus officit. ne diſcat
in tenero. quod ei poſtea dediſcēdum eſt. Gracchorum eloquentię mul
tum ab infantia ſermo matris cōtuliſſe ſcribitur. Hortēſij oratio inter
paternos ſinus coaluit. Difficulter raditur quod rudes animi perbibe-
runt. Lanarum conchylia quis in priſtinum colorem reuocet. Recens
teſta diu ⁊ ſaporem retinet ⁊ odorem. quo primū imbuta eſt. Gręca nar
rat hiſtoria Alexandrum potētiſſimum regem orbis dominatorem. et
in moribus. ⁊ in inceſſu Leonidis pędagogi ſui non potuiſſe carere vi
tijs. quibus adhuc paruulus fuit infectus. Procliuis eſt eñ malorum

ęmulatio.et quorum virtutes aſſequi nequeas.cito imitaris vitia. Nu-
trix ipſa non ſit temulenta.non laſciua.non garrula: habeat modeſtam
gerulam. nutritium grauem.Cum auum viderit in pectus eius tranſili
at.⁊ collo depēdeat.nolenti alleluia decantet. Rapiat eam auia .patrem
riſibꝰ agnoſcat.ſit omnibꝰ amabilis.⁊ vniuerſa ꝓpinquitas roſa eccle-
ſię nata gaudeat.Diſcat ſtatim quam alteram habeat auiam.quam ami
tam.cui imperatori.cui exercitui tyrūcula nutriatur.illas deſideret. At
illa tibi innitetur ab exceſſu.ipſe habitus ⁊ veſtibus deceat ei cui promiſ
ſa ſit.Caue ne aures eiꝰ perfores.ne ceruſa ⁊ purpuriſſo cōſecrata Chri-
ſto ora depingas. nec collum auro ⁊ margaritis premas.nec caput gem
mis oneres.nec capillum irruffes.et ei aliquid de gehēnę ignibus au-
ſpiceris. Habeat illas margaritas quibus poſtea venditis emptura eſt
precioſiſſimum margaritum. Pretexata nobiliſſima quondam fœmi-
na.iubente viro Hometio.qui patruus Euſtochij virginis fuit.habi-
tum eius cultumqꝫ mutauit.⁊ neglectum crinem mūdano more texuit
vincere cupiens ⁊ virginis propoſitum et matris deſiderium.⁊ ecce ſi-
bi eadem in nocte cernit veniſſe angelum terribili voce minantē pœnas
et hęc verba frangentem. Tu auſa es viri imperium pręferre Chriſto:
Tu caput virginis dei tuis ſacrilegis attrectare manibus.quę iam nūc
areſcent.vt ſentias excruciata quid feceris. ⁊ finito menſe quinto ad in
ferna ducaris. Si autem perſeueraueris in ſcelere.et marito ſimul or-
baberis ⁊ filijs.Omnia per ordinem expleta ſunt.⁊ ſeram miſerę pœni
tentiam velox ſignauit interitus. Sic vlciſcitur Chriſtus violatores
templi ſui.ſic gemmas ⁊ precioſiſſima ornamenta defendit.⁊ hoc retu-
li.non ꝙ inſultare velim calamitatibus infœliciū. ſed vt moneam cum
quanto metu ⁊ cautione ſeruare debeas quod deo ſpopondiſti. Heli ſa-
cerdos offendit deum ob vitia liberorum.Epiſcopꝰ fieri non poteſt qui
filios habuerit luxurioſos.non ſubditos. ⁊ econtrario de muliere ſcribi
tur.Q₃ ſalua fiet per filiorū generationem.ſi permanſerit in fide ⁊ cha
ritate ⁊ ſanctificatione cum pudicicia. Si perfecta ętas ⁊ ſui iuris im
putatur parētibus quanto magis lactens ⁊ fragilis.quę iuxta ſententi
am domini ignorat dextram ac ſiniſtram.id eſt boni ⁊ mali neſcit diffe-
rentiam: Si ſollicita prouidet.ne filia percutiatur a vipera.cur non ea
dem cura prouideas.ne feriatur a malleo vniuerſę terrę: ne bibat de au-
reo calice Babylonis: ne egrediatur cum Dina.et velit videre filias re-
gionis alienę.ne ludat pedibus.ne trahat tunicas. Venena non dan-
tur niſi melle circumlita.et vitia non irrepunt niſi ſub ſpecie vmbraqꝫ

virtutum. Et quomodo inquies. peccata patrum filijs non reddūtur.
nec filiorum parentibus.ſed anima que peccauerit.ipſa morietur: Hoc
de his dicitur qui poſſunt ſapere.de quibꝰ in euāgelio ſcriptū eſt. Aeta-
tem habet.loquatur per ſe Qui autem paruulus eſt.⁊ ſapit vt paruulꝰ.
donec ad annos ſapiētie.et Pythagoree littere.y.eum perducāt ad bi-
uium.tam bona eius q̃ꝫ mala parentibꝰ imputantur. Niſi forte exiſti-
mas chriſtianorum filios.ſi baptiſma non receperint. ipſos tamē reos
eſſe peccati:⁊ nō etiam ſcelus referri ad eos qui dare noluerint. maxime
eo tempore quo cōtradicere non poterāt qui accepturi erant. Si in re-
gione vite ſalus infantium maiorum lucrum eſt.offerre filiam poteſta-
tis tue fuit.qꝫq̃ꝫ alia ſit tua conditio que prius eam nouiſti q̃ꝫ concipe-
res.vt autem oblata nō negligas.ad periculum tuū pertinet. Qui clau
dam ⁊ inutilem qualibet ſorde maculatam obtulerit hoſtiam ſacrilegij
reus eſt.quāto magis qui partem corporis ſui.⁊ illibate anime purita-
tem regis amplexibꝰ parat.ſi negligens fuerit punietur.poſtq̃ꝫ grandi-
uſcula eſſe coeperit.⁊ in exemplū ſponſi ſui creſcere ſapiētia.etate ⁊ gra-
tia apud deum ⁊ homines.pergat ad templum veri patris cum parenti
bus ſuis.ſed cum illis nō egrediatur de templo. Querāt eam in itinere
ſeculi inter turbas ⁊ frequētiam propinquorum.⁊ nuſquā eam alibi re
periant niſi in aduētu ſcripturarum prophetas ⁊ apoſtolos de ſpiritua
libus nuptijs ſciſcitātem. Imitetur Mariam quam Gabriel ſolam in
cubiculo ſuo reperit.⁊ ideo forſitan timore perterrita.quia virum quem
non ſolebat aſpexit.emuletur eam de qua dicit̃. Omnis gloria eius filie
regis abintus. Loquebat̃ ⁊ ipſa electo charitatis iaculo vulnerata. In-
traduxit me rex in cubiculum ſuū. Nunq̃ꝫ exeat foras.ne inueniāt eam
qui circumeūt ciuitatem.ne percutiāt ⁊ vulnerēt. ⁊ auferāt ſpūm pudi
citie.⁊ nudam in ſanguine derelinquāt.quin potius cum aliq̃s oſtium
eiꝰ pulſauerit.dicat Ego murꝰ.⁊ vbera mea turris.laui pedes meos.nō
poſſum inquinare eos. Nō veſcat̃ in publico.id eſt in parētum cōuiuio
ne videat cibos q̃s deſideret. Et licet quidam putēt maioris eſſe ꝟtutis.
preſentem cōtemnere voluptatem. tamē ego arbitror ſecurioris cōtinē
tie eſſe neſcire qd̕ querat. Legi quondā in ſcholis puer. Egre reprehen
das quod ſinis cōſueſcere. Diſcat iam nūc ⁊ vinum nō bibere in quo eſt
luxuria. Ante annos robuſte etatis periculoſa eſt teneris ⁊ grauis ab-
ſtinētia.vſq̃ꝫ ad idem tempꝰ ſi neceſſitas poſtulauerit ⁊ balneas adeat.⁊
vino vtatur modico ꝓpter ſtomachum.⁊ carniū edulio ſuſtentet̃.ne pri
us deficiāt pedes q̃ꝫ currē incipiāt.⁊ h̄ dico iuxta idulgētiā.nō iuxta im-

perium.timens debilitatem.nō docens luxuriam.alioquin quod iudai-
ca ſuperſtitio ex parte facit in reiectione quorundā animalium atqꝫ eſca
rum.quod ⁊ indorum Bracmanes.⁊ egypciorum Gymnophiſte in po
lente ⁊ orize.et pomorum ſolo obſeruant cibo:cur virgo chriſti non fa-
ciat in toto? Si tanti vitrum.quare non maioris ſit precij margaritū?
Que nata eſt ex promiſſione ſic viuat.vt illi dixerūt.qui de repromiſſio
ne generati ſunt.Aequa gratia equū habeat ⁊ laborem.Surda ſit ad or
gana tybia.lyra.cythara:cur facta ſint.neſciat Reddat tibi quotidie pē
ſum de ſcripturarum floribus ſertum.Diſcat grecorum verſuum nume
rum.ſequatur ſtatim ⁊ latina eruditio.que ſi non ab initio os tenerum
compoſuerit.in peregrinum ſonum lingua corrūpitur ⁊ externis vitijs
ſermo partrius ſordidatur.Te habeat magiſtrum.te viridis imitetur
infantia.nihil in te ⁊ in patre ſuo videat.quod ſi fecerit.peccet.Memē
tote vos parētes virginis.⁊ id ſcitote.magis eam exemplis doceri poſ-
ſe qꝫ voce.Cito flores pereūt.cito violas ⁊ lilium et crocum peſtilens au
ra corrumpit.Nunqꝫ abſqꝫ te procedat in publicum.Baſilicas marty
rum.⁊ eccleſias ſine matre nō adeat.Nullus ei iuuenis.nullus cincin-
natus arrideat.Uirgiliarum dies ⁊ ſolēnes pernoctationes ſic virgun-
cula noſtra celebret.vt ne trāſuerſo quidem vngue a matre diſcedat.No
lo de ancillulis ſuis aliquam plus diligat.cuiꝰ crebro auribus ſuſurret.
Quicquid vni loquitur.hoc omnes ſciāt.Placeat ei comes nō compta
neqꝫ formoſa atqꝫ laſciua.que liquido gutture carmen dulce moduletur
ſed grauis.pallēs.ſordidata.ſubtriſtis.proponatur ei probe fidei.ac mo
rum ⁊ pudicitie virgo veterana.que illā doceat.⁊ aſſueſcat exemplo ad
orationes ⁊ pſalmos nocte cōſurgere.mane hymnos canere.tercia.ſexta
nona hora ſtare in acie quaſi bellatricem chriſti.Accenſaqꝫ lucerna red-
dere ſacrificium veſpertinum.Sic dies tranſeat.ſic nox illam inueniat
laborātem.orationi lectio.lectiōi ſuccedat oratio.Breue videbitur tem-
pus.quod tantis dierum varietatibꝰ occupatur.Diſcat lanam facere.te
nere colum.ponere in gremio calathum.rotare fuſum.ſtamina pollice
ducere.ſpernat bombicum telas.ſericū:vellera ⁊ aurum in fila lenteſcēs
Talia veſtimēta portet quibus pellatur frigus.non quibus veſtita cor
pora nudētur.Cibus eius oluſculum ſit ⁊ ſimila.caroqꝫ et piſciculi.Et
ne gule p̄cepta longius traham.de quibus in alio loco plenius ſum lo
cutus.ſic comedat vt ſtatim eſuriat.vt ſtatim poſt cibum poſſit legere ⁊
pſallere.Diſplicent mihi(in teneris maxime etatibus)longa et immo-
derata ieiunia.in quibus iungūtur hebdomades ⁊ olee in cibo'.ac poma

vetantur. Experimento didici. aſellum in via cum laſſus eſt. diuerticu-
la quęrere. Faciant hoc cultores Iſidis et Cybele. qui guloſa abſtinen-
tia phaſides aues. ac fumantes turtures vorant. ne ſcilicet cęrealia dona
contaminēt. hoc in perpetuo ieiunio ſit pręceptum. vt legitimi itineris
vię perpetuo ſuperētur. ne in prima manſione currentes. corruamus in
medijs. Cęterum vt ante ſcripſi. in quadrageſima continentię vela pen
denda ſunt. et tota aurigę rheticula equis laxāda properātibus. Quan-
qꝫ alia ſit conditio ſęcularium. alia virginum et monachorum. Sęcu-
laris homo in quadrageſima ventris ingluuiem decoquit. et in cochlea-
rum morem ſuo ipſe ſucco ſuſtentatur. vt futuris dapibus ac ſaginę ali-
quantulum parcat. Uirgo ⁊ monachus ſic in quadrageſima cibos di-
mittant. vt ſibi meminerint ſemper eſſe currēdum. Finitus labor mode
ratior. infinitus immoderatior eſt. Ibi enim reſpiramus. hic perpetuo
incedimus. Sed quando ad ſuburbana pergis. domi filiam non relin-
quas. neſciat ſine te poſſe viuere ⁊ cum ſola fuerit. pertimeſcat. non habe
at colloquia ſęcularium. et malarum virginum contubernia. Non in-
terſit nuptijs ſeruulorum. neqꝫ familię perſtrepitus luſibus miſceatur.
Scio pręcepiſſe quoſdam. ne ꝟgo chriſti cum eunuchis lauet. nec cum
maritatis fœminis. quia alij non deponāt animos virorum. alię tumen
tibus vteris pręferant fœditatem. Mihi omnino in adulta virgine la-
uacra diſplicēt. quę ſeipſam debet ⁊ erubeſcere. et nudam videre non poſ
ſe. Si enim vigilijs ⁊ ieiunijs macerat corpus ſuum ⁊ in ſeruitutem re
digit. ſi flammam libidīs ⁊ incentiuę feruentius extinguere cupit conti
nentię frigore. ſi appetitus ſordidꝰ turbare feſtinat naturalem pulchri-
tudinem. cur econtrario balnearum fomentis ſopitos ignes ſuſcitat?
Pro gemmis et ſerico diuinos codices amet. quibus non auri ⁊ pellis
Babylonię vermiculata pictura. ſed ad fidem placeat emendata ⁊ erudi
ta diſtinctio. Diſcat primo pſalterium. his ſe canticis ſanctam vocet. et
in Prouerbijs Salomonis erudiatur ad vitam. In Eccleſiaſten con-
ſueſcat quę mundi ſunt calcare. In Iob virtutis ⁊ patientię exempla ſe
ctetur. Ad euangelia tranſeat. Iamqꝫ ea poſitura de manibus. apoſtolo
rum acta ⁊ epiſtolas tota cordis imbibat voluntate. Cunqꝫ pectoris ſui
cellarium his opibus locupletauerit. mandet memorię prophetas Pen
thateucum et Regum et Paralipomenon libros. Eſdre quoqꝫ et He-
ſter volumina. Ad vltimum ſine periculo diſcat Cāticum canticorum:
quem ſi in exordio legerit. ſub carnalibꝰ verbis ſpiritalium nuptiarum
epithalamium non intelligens. periculū eſt ne vulneretur. Caueat om-

nia apocripha. Et ſi quando ea nō ad dogmatū veritatem. ſed ad ſigno-
rum reuerentiam legere voluerit. ſciat non eorum eſſe quorum titulis
prenotantur Multaqꝫ his admixta vitioſa. ⁊ grandis eſſe prudentie
aurū in luto querere. Cypriani opuſcula ſemper in manu teneat Atha
naſij epiſtolas ⁊ Hilarij libros inoffenſo currat pede. Jllorum tractati-
bus. illorum delectetur ingenijs. in quorum libris pietas fidei non va-
cillat. Ceteros ſic legat. vt magis iudicet q̄ꝫ ſequat̄. Reſpōdebis. Quo-
modo hec omnia mulier ſecularis in tanta frequentia hominum Ro-
me cuſtodire potero? Noli ergo ſubire onus quod ferre non potes. ſed
poſtq̄ꝫ ablactaueris eam cum Jſaac. et veſtieris cum Samuele mitte
auie ⁊ amite. Redde precioſiſſimā gemmam Marie. et cunis Jeſu va-
gientis impone. Nutriatur in monaſterio. ſit inter virginum choros.
iurare non diſcat. mentiri ſacrilegium putet. neſciat ſeculum. viuat an-
gelice. ſit in carne ſine carne. Omne hominum genus ſui ſimile putet.
et vt cetera taceam. certe te liberet ſeruandi difficultate. ⁊ cuſtodie peri-
culo: melius eſt deſiderare abſentem q̄ꝫ pauere ad ſingula. quid loquatur:
cum quo loquatur. cui annuat. quē libenter aſpiciat. Trade Euſtochio
paruulam. cuiꝰ nunc ⁊ ipſe vagitus pro te oratio eſt. trade comitem ſan-
ctitatis futuram heredem. illam videat. illam amet. illam primis mere-
tur ab annis. cuiꝰ et ſermo ⁊ inceſſus et habitꝰ doctrina virtus eſt. Sit
in gremio auie. que repetat in nepte quicquid premiſit in filia. que lon
go vſo didicit nutrire. ſeruare. docere virgines. in cuius corona centena
rij quotidie numeri caſtitas texitur. Foelix virgo. foelix paula Doxotij.
que per auie amiteqꝫ virtutes nobilior eſt ſanctitate q̄ꝫ genere. O ſi ti-
bi contingeret ſocrum ⁊ cognatam tuam cernere. ⁊ in paruis corpuſcu-
lis ingentes animos contuereris. pro inſita tibi pudicitia non ambige
rem quin precederes filiam. ⁊ primam dei ſentētiam in ſecūdam euange
lij legem mutares. ⁊ paruipenderes aliorum deſideria liberorum. ⁊ teip-
ſam magis offerres deo. Sed quia tempꝰ eſt amplexandi ⁊ tempus lon
ge fieri a complexibꝰ. ⁊ vxor non habet poteſtatem corporis ſui. ⁊ vnuſ
quiſqꝫ in qua vocatione vocatus eſt in ea permaneat in domino. et qui
ſub iugo eſt. ita debet currere. ne in luto comitem derelinquat. totum red
de in ſobole. quod in te interim diſtuliſti. Anna filium quem deo voue-
rat. poſtq̄ꝫ obtulit in tabernaculo nunq̄ꝫ recepit. indecens arbitrata. vt
futurus propheta in eius domo creſceret. que adhuc alios habere cupie
bat. Deinde poſtq̄ꝫ concepit ⁊ peperit. non eſt auſa ad templum accede-
re. et vacua apparere coram domino. niſi prius redderet quod debebat.

taliqꝫ immolato ſacrificio. reuerſa domum. quinqꝫ liberos ſibi genuit. qꝛ primogenitū deo peperat Miraris fœlicitatē ſanctę mulieris. imitare fidem. Ipſe ſi Paulam miſeris. ⁊ nutritium ⁊ magiſtrum ſpondeo: geſtabo humeris. balbutiētia ſenex verba formabo. multo glorioſioꝛ mūdi philoſopho. qui nō regem Macedonum Babylonio periturum veneno. ſed ancillam ⁊ ſponſam Chꝛiſti erudiam: regnis cœleſtibus offerendam.

Incipit epiſtola beati hieronymi ad Eliodorum nondum epiſcopum exhortatoria: quia illum hortatur: vt domo: cognatis diuitijſqꝫ relictis ad eremum deo militaturus accedat. pericula habitationis in vꝛbibꝰ ſeruis dei et demonum tentamēta deſcribens. Ubi etiam ambitum reprimit ſacerdotij ac epiſcopatus: de periculo illius ſtatus ediſſerens. et eremum ac ſolitudinem efferens: ad extremum futurum iudicium repꝛeſentans.

Epiſtola.

Uanto amore et ſtudio contenderim: vt pariter in eremo moraremur cōſcium mutuę charitatis pectus agnoſcit. quibus lamentis: quo dolore. quo gemitu: te abeunte pꝛofectus ſim: iſtę quoqꝫ litterę teſtes ſunt. quas lachꝛymis cernis interlitas Uerum tu quaſi paruulus delicatus cōtemptum rogantis per blandimenta fouiſti. ⁊ ego incautus: quid tunc agerem neſciebam. Facerem? Sed quod ardenter volebam. moderate diſſimulare non poteram. Impenſius obſecrarē? ſed audire nolebas: quia ſimiliter non amabas. quod vnū potuit: ſpꝛeta charitas fecit. quem pręſentem retinere non valuit: quęrit abſentem. Quoniam igitur ⁊ tuipſe abiens poſtularas. vt tibi poſtqꝫ ad deſerta migraſſem inuitatoria ad te ſcripta tranſmitterem. ⁊ ego me facturum pꝛomiſeram. Inuito. Iam pꝛopera. Nolo priſtinarum neceſſitudinum recorderis. Nudos amat eremus. Nolo te antiquę peregrinationis terreat difficultas. Quę in Chꝛiſtum credis. ⁊ eius crede ſermonibus. Quęrite pꝛimum regnum dei. et hec omnia opponentur vobis. Non pera tibi ſumenda. non virga eſt. Affatim diues eſt. qui cum Chꝛiſto pauper eſt. Sed quid ago? Rurſus impꝛouidus obſecro. Abeant pꝛeces. blandimenta diſcedant. Debet amoꝛ leſus iraſci.

Qui rogantem contempſeras. forſitan audias obiurgantem. Quid fa
cis in paterna domo delicate miles? vbi vallū? vbi foſſa? vbi hyems acta
ſub pellibus? Ecce de cœlo tuba canit? Ecce cum nubibus debellaturus
orbem. Imperator armatus egreditur. Ecce bis acutus gladius ex re-
gis ore procedēs Obuia queqꝫ metit. ⁊ tu mihi de cubiculo ad aciem. tu
de vmbra egrederis ad ſolem. Corpꝰ aſſuetum tunica. loricę onus nō fert
Caput opertum lintheo. galeam recuſat Mollem ocio manum durus
exaſperat capulus. Audi edictum regis tui. Qui nō eſt mecum. contra
me eſt. ⁊ qui mecum nō colligit ſpargit. Recordare tyrociniĳ tui diem.
quo Chriſto in baptiſmate cōſepultus. in ſacramenti verba iuraſti. pro
nomine eius nō te patri parciturū eſſe. nō matri. Ecce aduerſarius in pe
ctore tuo Chriſtum conatur occidere. Ecce donatiuū quod militaturus
acceperas. hoſtilia caſtra ſuſpirāt. Licet paruulus ex collo pendeat ⁊ ne
pos. licet ſparſo crine et ſciſſis veſtibus. vbera quibꝰ te nutrierat mater
oſtendat. Licet in limine pater iaceat. percalcato perge patre. ſiccis ocu
lis ad vexillum crucis euola. Solum pietatis genꝰ eſt. in hac re eſſe cru
delem. Veniet. veniet poſtea dies: quo victor reuertaris ī patriam. quo
Hieroſolymam cœleſtem vir fortis coronatꝰ incedas. Tunc municipa
tum cum Paulo capies. Tunc ⁊ parētibus tuis eiuſdem ciuitatis ius
petes. Tunc ⁊ pro me rogabis. qui te vt vinceres. incitaui. Neqꝫ vero
neſcio qua te dicas nūc cōpede prępediri. Nō eſt nobis ferreum pectus
nec dura ꝑcordia. Nō ex ſilice natos Hyrcanę nutriere tigrides. ⁊ nos
per iſta tranſiuimꝰ. Nunc tibi blandis vidua ſoror hęret lacertis. nūc
illi cum quibꝰ adoleuiſti vernaculi aiūt: Cui nos ſeruituros relinquis?
Nunc et gerula quondam: iam anus. ⁊ nutritius ſecundus poſt natu-
ralem pietatis patrem clamitāt. Cui nos morituros relinquis? Expe-
cta pauliſper ⁊ ſepeli cras forſitan morituros. Et laxis vberum pellibꝰ
mater. arata rugis fronte. antiquū referens mamma lallare cōgeminet.
Dicant ſi volunt ⁊ grandiloqui. In te omnis domus inclinata recum-
bit. Facile rumpit hęc vincula amor Chriſti. et gehēne timor. At cōtra
ſcriptura pręcipit parētibus obſequēdum Sed quicūqꝫ eos ſuper chri
ſtum amat. perdit animam ſuam. Gladium tenet hoſtis vt me perimat
et ego de matris lachrymis cogitabo? Propter patrem militiam Chri-
ſti deſeram. cui ſepulturam Chriſti cauſa nō debeo? Domino paſſuro ti-
mide Petrus conſulens ſcandalum fuit. Paulus renitētibus ſe fratri
bus. ne Hieroſolymam pergeret. reſpondit. Quid facitis plorantes. et
conturbātes cor meum? Ego enim nō ſolum ligari. ſed et mori in Hie

ruſalem paratus ſum pro nomīe domini noſtri Jeſu chriſti. Aries iſte
pietatis quo fides quatitur euangelij. retundendus eſt mucrone. Ma-
ter mea ⁊ fratres mei hi ſunt. quicumq; faciūt voluntatē patris mei qui
in cœlis eſt. Si credūt in Chriſtum. faueāt mihi pro eiꝰ nomīe pugna-
turo. Si non credūt. mortui cōſepeliant mortuos ſuos. Sʒ hoc ais in
martyrio. Erras frater erras. Si putas vnq̃ chriſtianum perſecutio-
nem nō pati. ⁊ tūc maxime oppugnaris. ſi te oppugnare neſcis. Aduer
ſariꝰ noſter tanq̃ leo rugiēs. aliquem deuorare querēs circuit. ⁊ tu pacē
putas? Sedet in inſidijs cum diuitibꝰ. vt in occultis interficiat innocē
tem. Oculi eiꝰ in pauperem reſpiciūt. Inſidiat᷑ in occulto ſicut leo ī ſpe
lunca ſua. inſidiat᷑ vt rapiat pauperem. Et tu frondoſe arboris tectꝰ vm
braculo. molles ſomnos futurꝰ preda carpis. Inde me pſequit᷑ luxuria.
Inde auaricia conatur irrumpe. Inde venter meꝰ vult mihi deꝰ eſſe pro
chriſto. Compellit libido vt habitātem in me ſpūm ſanctum fugem. vt
templum eiꝰ violem. Perſequit᷑ inquā in hoſtis. Cui nomīa mille. mil-
le nocēdi artes. Et ego infœlix victorem me putabo. dum capior? No-
lo ego te frater chariſſime exanimato pōdere delictoꝝ minora credas ido
latrie nomīa eſſe que diximus. Immo apoſtoli diſce ſententiam qui ait.
Hoc em̄ ſcitote ītelligētes. qꝛ omnis fornicator. aut immūdus. aut aua
rus. aut fraudator. qd eſt idolorum ſeruitꝰ. non hʒ hereditatē in regno
Chriſti ⁊ dei. Et q̃q̃ generaliter aduerſum deum ſapiat quicqd diaboli
eſt. ⁊ quod diaboli eſt idolatria ſit. cui omnia idola mancipant᷑. Tamē ⁊
in alio loco ſpeciatim. nominatimq; determīat dicēs. Mortificate mē-
bra veſtra que ſunt ſuper terram. deponētes fornicatiōem. immūdiciam
et cōcupiſcētiam malam. ⁊ cupiditatem. ⁊ auariciam. que ſunt idolorū
ſeruitus. propter que venit ira dei in filios diffidētie. Non eſt tantum
in eo ſeruitus idoli. ſi quis duobꝰ digitulis thura compreſſa in buſtum
are iaciat. aut hauſtum patera poculum fundat merum. Neget auarici
am eſſe idolatriam. qui poteſt triginta argēteis dominum vēditum ap
pellare iuſticiam. Neget ſacrilegium eſſe qui in libidine ſedet. qui mem-
bra chriſti ⁊ hoſtiam viuam placētem deo. cum publicarum libidinum
victimis nefaria colluuione violauit. Non fateatur fraudem idolatri-
am eſſe. ſed ſimiles eorum. qui in actibus apoſtolorum ex patrimonio
ſuo partem precij reſeruantes. preſenti periere vindicta. Animaduer-
te frater non tibi licere de tuis quicquam habere rebus. Omnis (in-
quit dominus) qui non renunciauerit omnibus que poſſidet. non po
teſt meus eſſe diſcipulus. Cur timido animo chriſtianus es? Reſpice
cum Petro relictum rhete. Reſpice ſurgētem de thelonco publicanum

ſtatim apoſtolum. Filius hominis non habet vbi caput ſuũ reclinet. et
tamẽ amplas porticus. ⁊ ingentia tectoꝝ ſpacia metiris: hereditatẽ ex-
pectãs ſeculi: coheres chriſti eſſe nõ poteris Interpretare vocabulũ mo
nachi: hoc eſt nomen tuũ. Quid facis in turba qui ſolus es? Et hoc ego
non integris: rate vel mercib⁹: nec quaſi ignarus fluctuũ doctus nauta
premoneo: ſed quaſi nuper e naufragio eiectus: in litus timida nauiga
turus voce denuncio. In illo eſtu charybdis luxurie ſalutem vorat. Ibi
ore virgineo: ad pudicicie perpetrãda naufragia: ſcylleum relidens libi-
do blanditur. Hic barbarum litus. Hic diabolus pirata cum ſocijs por
tat vincula capiẽdis. Nolite credere: nolite eſſe ſecuri. Licet in modum
ſtagni fuſum equor arrideat: licet vix lumina iacẽtis elemẽti ſpiritu ter-
ga criſpẽtur: magnos hic campus montes habet intus incluſos Intus
eſt periculum: intus eſt hoſtis. Expedite rudentes. vela ſuſpẽdite. Crux
antemne figatur in frontibus: tranquillitas iſta tempeſtas eſt. Sed
forſitan dicturus es. Quid ergo? Quicumq̃ in ciuitate ſunt chriſtiani
non ſunt? Non eſt tibi eadem cauſa que ceteris. Audi dominum dicen-
tem. Si vis perfectus eſſe. vade vende omnia tua. ⁊ da pauperib⁹. ⁊ ve-
ni ſequere me. Tu autem perfectum te eſſe pollicit⁹ es. Nam cum dere-
licta domo ⁊ militia: te caſtraſſes ꝓpter regna coelorũ: quid aliud q̃ꝫ per
fectam ſectatus es vitam? Perfectus autem ſeru⁹ chriſti. nihil p̄ter chri
ſtum habet. Atſi quid preter chriſtum habet: perfectus non eſt. Et ſi ꝑ
fectus non eſt. cum ſe perfectum fore deo pollicit⁹ ſit: deo ante mentitus
eſt. Os autem quod mentit̃ occidit animam. Igitur vt cõcludam. Si
perfect⁹ es: cur bona paterna deſideras? Si perfectus non es. dominum
fefelliſti. Diuinis euãgelium vocibus tonat. Non poteſtis duobus do-
minis ſeruire. Non em̃ poteſtis deo ſeruire ⁊ mãmone. Et audet quiſq̃ꝫ
mendacem Chriſtum facere: mãmone ⁊ domino ſeruiẽdo? Vociferatur
ille ſepe. Si quis vult poſt me venire: abneget ſemetipſum. ⁊ tollat cru
cem ſuam ⁊ ſequatur me Et ego onuſtus auro arbitror me chriſtum ſe-
qui? Qui dicit ſe in chriſtum credere: debet quomodo ille ambulauit ⁊ ip
ſe ambulare. Qꝫ ſi nihil habes (vt te reſponſurum ſcio) cur tam bene pa
ratus ad bella non militas? niſi forte in patria tua te arbitraris hoc face
re. cum in ſua domin⁹ ſigna non fecerit. Cur id cum auctoritate ſumma
defendis? Sume reſpõſionem. Nemo propheta in patria ſua honorem
habet. Non quero inquies honorem: ſufficit mihi cõſcientia mea. Ne
q̃ꝫ domin⁹ querebat. Quippe ne a turbis rex cõſtitueret̃. aufugit. Sed
vbi honor non eſt. ibi cõtemptus eſt. Vbi autem cõtemptus. ibi frequẽ
ter iniuria. Vbi autem iniuria. ibi ⁊ indignatio. Vbi indignatio. ibi et

quies nulla Ubi quies nulla. ibi mens a propoſito ſepe deducitur. Ubi autem alicui per inquietudinem aliquid aufertur ex ſtudio. minꝰ fit ab eo quod tollitur Et vbi minꝰ eſt. perfectum non poteſt dici. Ex hac ſuputatione illa ſumma naſcitur. monachum perfectum in patria ſua eſſe non poſſe. Perfectum autem eſſe nolle delinquere eſt. Sed de hoc gradu pulſus. prouocabis ad clericos. An de his aliquid audeā dicere: qui certe in ſuis vrbibus cōmorantur? Abſit autem vt quicq̄ꝫ de his ſiniſtrum loquar: qui apoſtolico gradui ſuccedentes. Chriſti corpus ſacro ore conficiūt: per quos ⁊ nos chriſtiani ſumus. Qui claues regni coelorum habentes: quodāmodo ante iudicij diem iudicant: qui ſponſam domini ſobria caſtitate cōſeruant. Sed ⁊ alia (vt ante perſtrinxi) monachorum ē vita. alia clericorum. Clerici oues paſcunt. ego paſcor. Illi de altario viuūt: mihi quaſi infructuoſę arbori: ſecuris ponitur ad radicem. Si munus ad altare non defero. nec poſſum obtendere paupertatē: cum in euangelio anum viduam: duo quę ſola ſibi ſupererant ęra. mittētem in gazophilatium laudat dominꝰ. Mihi ante preſbyterū ſedere non licet. Illi ſi peccauero. licet tradere me ſathanę in interitum carnis vt ſpiritꝰ ſaluus ſit in die domini ieſu. Et in veteri quidem lege. quicunqꝫ ſacerdotibus non obtemperaſſet aut extra caſtra poſitus lapidabat̃ a populo. aut gladio ceruice ſubiecta cōtemptum expiabat cruore. Nunc vero inobediēs ſpiritali mucrone truncatur. aut eiectus de eccleſia rabido demonū ore diſcerpitur. q̄ꝫ ſi te quoqꝫ ad eundem ordinē pia fratrum blandimenta ſollicitāt: gaudebo de aſcenſu. timebo de lapſu. Qui epiſcopatum deſiderat. bonum opꝰ deſiderat. Scimus iſta: ſed iunge quod ſequitur. Oportet autem huiuſmodi irreprehēſibilem eſſe: vnius vxoris virum. ſobriū. pudicum. prudentem. ornatum. hoſpitalem. docibilem. non vinolentū. non percuſſorem. ſed modeſtum. ⁊ cęteris quę de eo ſequūtur explicitis: non minorem in tercio gradu adhibuit diligētiam dicēs. Diaconos ſimiliter pudicos. non bilingues. non multo vino deditos. non turpis lucri appetitores: habētes miniſterium fidei in cōſcientia pura. Et hi autem probētur primum. ⁊ ſic miniſtrēt nullum crimen habētes. Ue illi homini qui veſtem non habens nuptialem ingredit̃ ad coenam. Nihil supereſt niſi vt ſtatim audiat. Amice quomodo huc intraſti. nō habens veſtem nuptialem? Et illo obmuteſcēte dicatur miniſtris. Tollite illū: ligatis manibꝰ ⁊ pedibus. ⁊ mittite eum in tenebras exteriores. vbi erit fletus ⁊ ſtridor dentium. Ue illi homini qui acceptum talētum in ſudario ligās: cęteris lucra facientibꝰ. id tantum quod acceperat reſeruauit. Ilico indignātis domini reſpōſione ac clamore ferietur. Serue nequā:

quare non dediſti pecuniam meam ad menſam. ⁊ ego veniens cum vſu-
ris exegiſſem eam: id eſt. depoſuiſſes ad altare quod ferre non poteras.
Dum enim tu ignauus negociator denarium tenes. alterius locum qui
pecuniam duplicare poterat. occupaſti. Quam ob rem ſicuti qui bene
miniſtrat bonum opus ſibi acquirit. ita qui indigne ad calicem domini
accedit. reꝰ erit corporis ⁊ ſanguinis domini. Nō omnes epiſcopi. epi-
ſcopi ſunt. Attēdis Petrum. ſed ⁊ iudam cōſidera. Stephanum ſuſpi
cis. ſed et Nicolaum reſpice. quem dominꝰ (vt Joānes teſtatur in Apo
calypſi) ſua damnat ſentētia. Qui tam turpia ⁊ nefanda cōmentatꝰ eſt.
vt Nicolaitarum hereſis ex illa radice naſcatur. Probet ſe vnuſquiſqꝫ.
et ſic accedat. Non facit eccleſiaſtica dignitas chriſtianum. Cornelius
centurio adhuc ethnicus. dono ſancti ſpiritꝰ mundatur. Preſbyteros
Daniel puer iudicat. Amos ſycomorum mora deſtringēs. repente pro-
pheta effectus eſt. Dauid paſtor eligitur in regem. Minimum diſcipu
lum Jeſus amat plurimum. Inferius frater accumbe. vt minore adue-
niente. ſurſum iubearis aſcendere. Super quem dominus requieſcit. ni
ſi ſuper humilem ⁊ quietum. ⁊ trementem verba ſua: Cui plus cōmitti-
tur. plus ab eo exigitur. Potentes potenter tormēta patientur. Nec ſi
bi quiſquā de corporis tantum mundi caſtitate ſupplaudat. cum de om
ni verbo ocioſo quodcūqꝫ locuti fuerint homines. reddituri ſunt pro eo
rationē in die iudicij. cum etiam cōuitium in fratrem. homicidij ſit rea
tus. Non eſt facile ſtare loco Pauli. tenere gradū Petri. iam cum Chri
ſto regnātium. ne forte veniat angelus qui ſcindat velum templi tui. et
candelabrū tuū de loco moueat. Edificaturꝰ turrim futuri operis ſum-
ptus ſupputa. Infatuatum ſal ad nihil ē vtile. niſi vt proijciatur foras.
et a porcis cōculcetur. Monachus ſi ceciderit. rogabit pro eo ſacerdos.
Pro ſacerdotis lapſu quis rogaturꝰ eſt: Sed quoniam de ſcopuloſis lo
cis enauigauit oratio ⁊ inter cauas ſpumeis fluctibꝰ cautes fragilis in
altum cymba ꝓceſſit. expādenda vela ſunt ventis. ⁊ queſtionū ſcopulis
trāſuadatis. letātiū more nautaꝝ. epilogi celeuma cantādū eſt. O deſer
tū chriſti vernās. o ſolitudo in q̄ illi naſcūt lapides. de q̇bꝰ ī Apocalypſi
ciuitas magni regis ꝯſtruit. O eremus familiariꝰ deo gaudens. Quid
agis frater ī ſcl'o. q̇ maior es mūdo: Quādiu te tectorū vmbre p̄mūt. q̄ꝫ
diu fumoſaꝝ vrbiū carcer includit: Crede mihi. neſcio q̇d plꝰ lucis aſpi-
cio Liber ſarcina corpis abiecta ad puꝝ etheris volare fulgorē Paup-
tatē times. ſꝫ btōs paupes xp̄s appellat. labore t'reꝛ. neō athleta ſine ſu
doē coronat̄ De cibo cogitas. ſꝫ fides famē nō timꝫ. ſup̄ nudā metuis hu
mū exeſa ieiunijs mēbra collidē. ſꝫ dn̄s tecū iacet Squallida capitꝫ hor

ret inculta cęſaries.ſed caput tuū Chriſtus eſt. Infinita eremi vaſtitas
terret. ſed tu paradiſum mente deambula. Quotieſcumqꝫ illuc mente
conſcenderis. totiens in eremo non eris. Scabra ſine balneis attrahi-
tur cutis. Sed qui in Chriſto ſemel lotꝰ eſt. non trahet neceſſe iterum
lauare. Et vt breuiter ad cuncta audias apoſtolum reſpōdentem Non
ſunt condignę inquit paſſiōes huius ſeculi ad ſuperuēturam gloriam
quę reuelabitur in nobis. Delicatus es frater ſi et hic vis gaudere cum
ſeculo.⁊ poſtea regnare cum chriſto. Veniet veniet illa dies qua corru-
ptiuū hoc ⁊ mortale incorruptionem induat ⁊ immortalitatem. Bea-
tus ſeruꝰ quem cum dominꝰ inuenerit vigilantem. Tunc ad vocem tu
bę pauebit terra cum populis: tu gaudebis. Judicaturus cum domino
lugubre mūdus immugiet.⁊ tribꝰ ad tribus pectora ferient. Potentiſſi
mi quondam reges nudo latere palpitabunt. Exhibebitur cū prole ſua
Venus. Tunc ignitus Jupiter adducetur. ⁊ cum ſuis ſtultus Plato
diſcipulis. Ariſtotelis argumenta non proderunt. Tunc tu ruſticanꝰ
et exultabis. et ridebis.⁊ dices. Ecce crucifixus deus meus. ecce iudex
qui obuolutꝰ pannis in preſepio vagijt. Hic eſt ille operarij ⁊ quęſtua
rię filius. hic qui matris geſtatus ſinu hominem deus fugit in ęgyptū.
hic veſtitus coccino. hic ſentibus coronatꝰ. hic magus dęmonium ha-
bens ⁊ ſamarites. Cerne manus iudeę quas fixeras. cerne latꝰ Roma-
ne quod foderas. Videte corpus an idem ſit quod dicebatis clam nocte
ſuſtuliſſe diſcipulos. Dilectio tua me cōpulit. vt hęc tibi frater dicerē.
et vt intereſſe contingat quibꝰ nunc labor durꝰ eſt;

¶Finiunt epiſtolę hieronymi

¶Sequūtur epiſtolę Tullij.

¶ M.T.C. Terentię Tulliolę et ciuibus.S.D.

¶ Epiſtola.

X litteris multorū ⁊ ſermone omnium perfertur ad me in-
credibilem tuam virtutem ⁊ fortitudinem eſſe teqꝫ nec ani-
mi:nec corporis laborib⁹ defatigari. Me miſerū.te iſta vir-
tute.fide.probitate.humanitate.in tātas erumnas propter me incidiſſe
Tulliolamqꝫ noſtrā.ex quo patre tantas voluptates capiebat.ex eo tan
tos percipere luctus.nam quid ego de Cicerone dicam.qui cum primū
ſapere cepit acerbiſſimos dolores.miſeriaſqꝫ percepit. Quę ſi ita vt tu
ſcribis fato facta putarē.ferrem paulo facilius.ſed omnia ſunt mea cul-
pa cōmiſſa.qui ab his me amari putabam qui inuidebant.eos non ſeque
bar qui petebant.quod ſi noſtris cōſilijs vſi eſſem⁹.neqꝫ apud nos tan
tum valuiſſet ſermo.aut ſtultorum amicorum.aut improborum beatiſſi
mi viuerem⁹. Nunc quādo ſperare nos amici iubent. dabo operam.ne
mea valitudo tuo labori deſit. Res quanta ſit intelligo.quātoqꝫ fuerit fa
cilius manere domi q̃ꝫ redire.ſed tamē ſi omnes tribunoſplę habemus.
ſi Lentulum tam ſtudioſum q̃ꝫ videtur.ſi vero etiam Pompeium et cę
ſarem non eſt deſperādum de familia quomodo placuiſſe amicis ſcribis
faciemus. De loco nūc quidem abijt peſtilentia.ſed quādiu fuit me non
attigit. Plancus homo officioſiſſim⁹ me cupit eſſe ſecum. ⁊ adhuc reti
net. Ego volebam loco magis deſerto eſſe in Epiro.neqꝫ Piſo veniret
nec milites.ſed adhuc Plancus me retinet.ſperat poſſe fieri vt mecum
in italiam decedat. Quem ego diem ſi videro.et ſi in veſtrum cōplexum
venero.ac ſi et vos ⁊ meipſum recuperaro ſatis mihi magnum fructum
videbor percepiſſe. ⁊ veſtrę pietatis ⁊ meę Piſonis humanitas.virtus.
amor in omnes nos tātus eſt vt nihil ſupra poſſit. Utinam ea res ei vo
luptati ſit glorię q̇dē video fore. De. Qu.fratre nihil ego te accuſaui.ſꝫ
vos quum preſertim tam paucis ſitis volui eſſe q̃ꝫ coniūctiſſimos Qui
bus me voluiſti agere gratias egi.et me a te certiorem factum eſſe ſcripſi
quod ad me mea Terētia.ſcribis te vicum venditurã. Quid obſecro
te me miſerum: Quid futurum eſt: Et ſi nos premet eadem fortuna q̇d
puero miſero fiet: Non queo reliqua ſcribere: tanta vis lachrymarum
eſt.neqꝫ te in eundem fletum adducam. Tantum ſcribo ſi erūt in officio
amici.pecunia non deerit ſi non erunt.tu efficere tua pecunia non pote-
ris. Per fortunas miſeras noſtra vide ne puerum perditum perdamus
Cui ſi aliquid erit.ne egeat mediocri virtute opus eſt.⁊ mediocri fortu-

na vt cętera cōſequātur. Fac valeas. et a me tabellarios mittas. vt ſciam quid agat ⁊ vos quid agatis. Mihi omnino iam breuis expectatio eſt. Tulliolę et Ciceroni ſalutē dic. Datū ad ſext. calē. decembris Durachij Durachium veni quod et libera ciuitatis eſt ⁊ in me officioſa ⁊ proxima Italię. Sed ſi offendet me loci celebritas. alio me conferam. ad te ſcribam.

¶M. C. Terentię. S. D.

Noli putare me ad quencꝫ longiores epiſtolas ſcribere niſi ſi quis ad me plura ſcripſit cui puto reſcribere oportere. Nec eñ habeo quod ſcribam. nec hoc tempore quicꝫ difficili⁹ facio. Ad te vero ⁊ ad noſtram Tulliolam non queo ſine plurimis lachrymis ſcribere. Vos eñ video eſſe miſerrimas. quas ego beatiſſimas ſemꝑ eſſe volui. idcꝫ prę ſtare debui ⁊ niſi tam timidi fuiſſem⁹ pręſtitiſſime. Piſonē noſtrum merita eius amo plurimum. Eum vt potui per litteras cohortat⁹ ſum. gratiaſcꝫ egi vt debui. In nouis tribunis ple. intelligo ſpē te habere. id erit firmum ſi Pompei volūtas erit. ſed Craſſum tamē metuo. A te quidē omnia fieri fortiſſime ⁊ amātiſſime video nec miror ſꝫ mereo caſum eiuſmodi vt tantis tuis miſerijs meę miſerię ſubleuētur. Nam ad me. P. Valerius homo officioſiſſim⁹ ſcripſit id. quod maximo cum fletu legi, quemadmodum a Veſta ad tabulam valeriam ducta eſſes. Nam mea lux. meum deſiderium. vnde omnes opem petere ſolebat. te nūc mea Terentia ſic vexari. ſic iacere in lachrymis ⁊ ſordibus. idcꝫ fieri mea culpa qui cęteros ſeruaui vt nos periremus. Quod de domo ſcribis. id eſt de area. ego vero tum denicꝫ mihi videor reſtitutus. ſi illa erit nobis reſtituta. Verum hęc non ſunt in noſtra manu. Illud doleo quę impenſa facienda eſt in eius parte miſeram ⁊ deſpoliatam venire. Quod ſi conficitur negocium. omnia cōſequemur. Sed eadem fortuna nos pręmet etiam ne reliquias tuas miſeras proijcies. obſecro te vita mea. Quod ad ſumptum attinet. ⁊ ſine alios qui poſſunt ſi modo volunt ſuſtinere ⁊ valitudinem iſtam infirmā. ſi me amas noli vexare. Nam mihi ante oculos dies nocteſcꝫ verſaris. Omnes labores te excipere video. timeo vt ſuſtineas. Sed video in te eſſe omnia. Quare vt id quod ſperas. et quod agis conſequamur. ſerui valitudini. Et ad quos ſcribam neſcio. niſi ad eos qui ad me ſcribunt. aut ad eos de quibus ad me vos aliquid ſcribitis. Longius quoniam vobis ita placet. nō diſcedam. Sed velim quā ſępiſſime litteras mittatis. pręſertim ſi quid eſt firmius quod ſperemus. Valete mea deſideria, valete. Datum ad tercias nonas Octobris Theſſalonicę.

¶M.C.Terentię Tul.et ci. S.D.

Ccepi ab Ariſtocrito tris epiſtolas.quas ego lachrymis ꝓpe dele
ui.Conficior em̄ mœrore mea Terentia.nec me meę miſerię ma-
gis excruciāt quam tuę veſtręqꝫ.Ego autem hoc miſerior ſum quam tu
quę es miſerrima quod ipſa calamitas cōmunis ē vtriuſqꝫ noſtrum.ſꝫ
culpa mea ꝓpria eſt.Meum fuit officium.vel legatiōe vitare periculū.
vel diligētia ⁊ copijs reſiſtere vel cadere fortiter. Hoc miſerius.turpiꝰ.
indignius nobis nihil fuit.quare cum dolore cōficior.tum etiam pudo-
re.Pudet em̄ me vxori meę optimę.ſuauiſſimis liberis ꝟtutem ⁊ dilige͂
tiam nō prestitiſſe.Nam mihi ante oculos dies nocteſqꝫ verſat̄ ſqualor
veſter ⁊ mœror.⁊ infirmitas valitudīs tuę.ſpes autem ſalutis partenu
is oſtēdit̄.Inimici ſunt multi inuidi pene omnes. Eijcere nos magnū
fuit.excludere facile eſt.ſed tamen q̄ꝫdiu vos eritis in ſpe nō deficiam :ne
omnia mea culpa cecidiſſe videantur.vt tuto ſim quod laboras id mihi
nūc facillimum eſt.quem etiam inimici volūt viuere in tantis miſerijs.
Ego tamē faciam quę pręcipis.Amicis quibꝰ voluiſti.egi grās.et eas
lrās Deſippo dedi.meqꝫ de eoꝝ officio ſcripſi a te certiorem eſſe factum.
Piſonem noſtrum mirifico eſſe ſtudio in nos ⁊ officio .⁊ ego perſpicio.
et omnes ꝑdicāt.Dij faxint.vt tali genero mihi pn̄ti tecum ſimul ⁊ cum
liberis noſtris frui liceat.Nūc ſpes reliqua eſt in nouis tribuniſple. et
in ꝑmis quidem diebꝰ Nam ſi inueterarit actum eſt.Ea re ad te ſtatim
Ariſtocritum miſi.vt ad me cōtinuo initia rerum ⁊ rōnem totiꝰ nego-
cij poſſes ſcribere.Etſi Deſippo quoqꝫ ita imperaui ſtatim vt recurrēt.
et ad frēm miſi vt crebro tabellarios mitteret.nam ego eo noīe ſum dura
chij hoc tempore.vt q̄ꝫ celerrime quid agat̄ audiam ⁊ ſum tuto.Ciuitas
em̄ hęc ſemper a me defenſa eſt.quū inimici noſtri venire dicent̄.tum in
Epirum ibo.Quod ſcribis ſi velim te ad me venturū.Ego vero quum
ſciā magnam ꝑtem iſtiꝰ oneris abs te ſuſtineri iſtic ⁊ eſſe volo.Si per-
ficitis q̄d agitis.me ad vos venire oportet.ſin autē:ſed mihi eſt opꝰ reli
qua ſcribere.Ex ꝑmis aut ſummū ſecūdis lrīs tuis cōſtituere poterimꝰ
quid nobis faciēdum ſit.Tu modo ad me velim omnia diligētiſſime ꝑ-
ſcribas ⁊ ſi magis iam rem q̄ꝫ lrās debeo expectare.Cura vt valeas.et ita
tibi perſuadeas mihi te carius nihil eē.neqꝫ nunq̄ꝫ fuiſſe.Uale mea Te
rentia quam ego videre videor.itaqꝫ debilitor lachrymis Pridie calen.de
cembris .Uale.

¶M.T.C.Terentię. S.D.

Bo minꝰ ſępe ad vos do lrās q̄ꝫ poſſum:ꝓptēa quod cum oīa mi-
hi tempora ſunt miſera.tum vero quum aut ſcribo ad vos.aut veſtras le

go conficioꝛ lachꝛymis ſic vt ferre nō poſſim. Quod vtinam minꝰ vitę
cupidus fuiſſem certe nihil aut nō multum in vita mali vidiſſemꝰ. Qđ
ſi nos ad aliquam alicuiꝰ commodi aliquando recuperādi ſpem fortuna
reſeruauit. minus eſt erratum a nobis. ſi hęc mala fixa ſunt. Ego vero te
quam pꝛimum mea vita cupio videre. ⁊ in tuo complexu emoꝛi. quando
neq̄ʒ dij: quos tu caſtiſſime coluiſti. neq̄ʒ homies: q̄s ego ſeruaui ſemper
nobis grām rettulerūt. Nos Brundusij apud. M. Enniū Flaccū di/
es. xiij. fuimꝰ virum optimum. qui periculum fortunaꝝ et capitis ſui ꝓ
mea ſalute neglexit. Neq̄ʒ legis impꝛobiſſimę poena deductꝰ eſt. quo mi
nus hoſpicij ⁊ amicicię ius. officium q̄ pręſtaret. Huic vtinam aliquan
do grām referre poſſimꝰ Habebimꝰ quidem ſemꝑ. Brundusio ꝓfecti ſu
mus ad quintum calen. maij per Macedoniam ⁊ circum petebamꝰ. O
me ꝑditū O me afflictum. quid nūc rogem te vt venias. mulierem ęgrā
et coꝛꝑe et animo cōfectam. Nō rogem. Sine te igit̃ ſim opinoꝛ. Sic
agam. ſi ē ſpes noſtri reditꝰ. eam cōfirmes ⁊ rem adiuues. ſin vt ego me
tuo trāſactum eſt. quoquo modo potes ad me fac venias. Unum hoc ſci
to ſi te habeo nō mihi videboꝛ plane perijſſe. ſed q̊d de Tulliola mea fiet:
iam id vos videte. mihi nō eſt cōſiliū. Sʒ certe quoquo modo res ſe ha/
bebit. illiꝰ Miſellę ⁊ matrimonio ⁊ famę ſeruiēdum eſt. Quid Cicero
meꝰ. quid agetis. Te vero ſic in ſinu ſemꝑ ⁊ complexu meo. Non queo
iam plura ſcribere. Impedit mœroꝛ. Tu q̊d ederis neſcio. vtrum aliq̊d
teneas. an q̊d metuo plane ſis ſpoliata. Piſonē vt ſcribis ſpero foꝛe ſem
per nr̄m. De familia liberata nihil eſt q̊d te moueat Pꝛimum tuis ita ꝓ
miſſum eſt te facturam eſſe. vt quiſq̄ʒ eēt meritꝰ Eſt autem in officio ad/
huc Oꝛpheus. Pꝛętēa magnoꝑe nemo cęteroꝝ ſeruoꝛum. Ea cauſa ē:
vt ſi res a nobis abeſſet liberti noſtri eſſent. ſi obtinere potuiſſent. Si
ad nos ꝑtinerēt ſeruirēt. p̄terq̄ʒ oppido pauci. ſed hęc minoꝛa ſunt. Tu
q̊d me hoꝛtaris vt animo ſim magno. ⁊ ſpem habeam recuperādę ſalutꝭ
id velim ſit eiuſmodi. vt recte ſperare poſſimꝰ Nūc miſer quādo tuas iā
lrās accipiam. q̄s ad me ꝑferet. quas ego expectaſſem Brundusij. ſi eſſet
licitum ꝑ nautas qui tempeſtatē pręmittē noluerūt. Quod reliquū eſt
ſuſtēta te mea Terētia. vt potes. honeſtiſſime viximꝰ. floꝛuimꝰ Nō vi/
tium noſtrū. ſed virtꝰ noſtra nos afflixit. Peccatū eſt. nullum niſi quod
vnam animā cum oꝛnamētis amiſimꝰ. ſed ſi hoc fuit liberis noſtris gra
tius nos viuē. cetera quanq̄ʒ ferēda ſunt feramꝰ atq̄ʒ ego qui te cōfirmo
ipſe me nō poſſum. Clodium Philateꝝ quod valitudīe impediebat ocu
loꝝ remi hominē fidelē. Saluſtius officio vincet oēs ſpes. Cennius eſt
perbeniuolus nobis quē ſemꝑ ſpero tui foꝛe obſeruātem. Sicca dixerat

ſe mecū fore. ſed Brundusio diſceſſit. Cura qđ potes vt valeas. ⁊ ſic exi
ſtimes vehemētius me tua miſeria q̄ꝫ mea cōmoueri. Mea Terentia fi
diſſima atq́ꝫ optima vxor et mea cariſſima filiola ⁊ ſpes reliqua nr̄a Ci-
cero valete. Pridie cal'. maias de Brundu.

¶ M. C. Teren. ſuę. S. D.

I tu et Tullia lux noſtra valetis, ego ⁊ ſuauiſſim⁹ Cicero valem⁹.
Pridie idus octobris Athenas venim⁹ quum ſane aduerſis ventis vſi
eſſem⁹. tardeq́ꝫ ⁊ incōmode nauigaſſem⁹. De naui euntib⁹ nobis Acha-
ſtus cum litteris pręſto fuit. vno ⁊ vigeſimo die ſane ⁊ ſtrēnue. Accepi
tuas lrās. quib⁹ intellexi te vereri. ne ſuperiores mihi redditę nō eſſent
Omnes ſunt redditę diligētiſſimeq́ꝫ a te perſcripta ſunt omnia. Idq́ꝫ
mihi gratiſſimū fuit. Neq́ꝫ ſum admiratus hanc epiſtolā quam Acha
ſtus attulit breuē fuiſſe. Jam em̄ meipſum expectas ſiue noſipſos. q̇ qui
dem ad vos q̄ꝫprimū venire cupiam⁹ Et ſi in quā rempu. venim⁹ intel-
ligo. cognoui em̄ ex multorū amicorum lrīs. quas attulit Achaſtus ad
arma rem ſpectare vt mihi quū venero diſſimulare nō liceat q̇d ſentiā.
Sed quādo ſubeunda fortuna eſt. eo citius dabim⁹ operam vt veniam⁹
quo facilius de tota re deliberem⁹. Tu velim qđ cum cōmodo valitudis
tuę fiat. q̄ꝫlōgiſſime poteris obuiam nobis ꝓperes. De hęreditate Prę
tiana. quę quidem mihi magno dolori eſt. valde em̄ illum amaui hoc ve-
lim cures. Si auctio ante meū aduētum fiet. vt Pōponius. aut ſi mi-
nus poterit. Camill⁹ noſtrum negociū curet. Nos quū ſalui venerim⁹
reliqua ꝑ nos agem⁹. Sin tu iam roma ꝓfecta eris. tamē curabis vt hꝯ
ita fiat. ſi dij nos adiuuabūt circiter idus nonas in Italia ſperam⁹ fore.
Vos mea ſuauiſſima ⁊ optatiſſima Terētia et Tulliola. ſi nos amatis
curate vt valeatis. Athenis ad. xv. cal'. no. Vale.

¶ M. T. C. Terentię. S. D.

Ec ſępe eſt cui lrās demus. nec rem habem⁹ vllam quam ſcribē ve
lim⁹. Ex tuis litteris quas proxime accepi. cognoui prędiū nullum ve
nire potuiſſe. Quare videatis velim quō ſatiſfiat ei. cui ſcitis me ſatiſfi
eri velle. Qđ noſtra ſcribi quando ad illū ſcripſeram neceſſe nō fuit. De
ea re ⁊ de cęteris reb⁹ quam primū velim nobis lrās mittas. Valitudi-
nem tuā grās agit. id ego nō miror te mereri. vt ea tibi merito tuo gra-
tias agere poſſit. Pollucem ſi adhuc nō eſt profectus q̄ꝫprimū fac extru
das. Cura vt valeas. Idib⁹ quinti.

¶ M. C. Terentię. S. D.

Mnes moleſtias ⁊ ſollicitudies quib⁹ ⁊ te miſerrimam habui. id
quod mihi moleſtiſſimum eſt. Tulliolamq́ꝫ quę nobis noſtra vita dul-

cioꝛ eſt depoſui ꝛ eieci. Quid cauſę autē fuerit. poſtridie ītellexi ꝙ̄ a vo
bis diſceſſi. ΧΟΚΡΑΤΌΝ ΛΗΝΑ noctu eieci ſtatim. Ita ſum leuat⁹. vt
de⁹ mihi aliq̇d medicinam feciſſe videat̃. Cui quidem tu deo quemadmo
dum ſoles pie ꝛ caſte ſatiſfacias. idem apollini et Aeſculapio. Nauem
ſpero, nos valde bonam hr̃e. in ea ſimul ac cōſcendi hęc ſcripſi. Deinde cō
ſcribam ad nr̃os familiares. multas epl̃as. quib⁹ te et Tulliolā diligen
ter cōmendabo. Cohoꝛtarer vos qd̓ animo foꝛtioꝛes eſſetis niſi vos foꝛ
tioꝛes cognoſcerē ꝙ̄ quenꝙ̄ viroꝝ. Et tamē eiuſmodi ſpero negocia eē.
vt et vos iſtic cōmodiſſime ſperem eſſe. ꝛ me aliqn̄ cum ſimilib⁹ nr̄i rem
pub. defenſuꝝ. Ut primū valitudinē tuam velim cures. deinde tibi ſi vi
debit̃ villis his vtere q̄ lōgiſſime aberūt a militib⁹. Eundo arpinati be-
ne poteris vti cum familia vꝛbana. ſi annona carioꝛ fuerit. Cicero belliſ
ſimus tibi ſalutem plurimam dicit etiam atq̄ etiam. Uale. Datum. iij
idus Junij.

¶ M. C. Terentię. S.D.

I vales bn̄ eſt. ego q̇dē valeo. Ualitudinē tuā cures velim diligē
tiſſime. Nam mihi ꝛ ſcriptū ꝛ nunciatū eſt. te ī febꝛim ſubito incidiſſe.
Qd̓ celeriter me feciſti de Cęſaris lr̄is certioꝛē. feciſti mihi gratū. Item
poſthac ſiquid op⁹ erit. ſiquid acciderit noui facies vt ſciā. Cura vt vale
as. Uale Datū. iiij. nonas iunias.

¶ M. C. Terentię. S.D.

D cęteras miſerias acceſſit doloꝛ ex Dolobellę valitudīe. et Tul-
lię. oīno de oīb⁹ reb⁹. nec q̇d cōſilij capiā. nec q̇d faciā ſcio. Tu velim tu
am et Tullię valitudinē cures. Uale.

¶ M. C. Terentię. S.D.

Uid fieri placet ſcripſi ad Pōponiū ſerius quā opoꝛtuit. Cū eo ſi
locuta eris ītelliges q̇d fieri velim. Aptius ſcribi qn̄ ad illū ſcripſeram
neceſſe nō fuit. De ea re ꝛ de ceteris reb⁹ ꝙ̄ primū vel nobis lr̄as mittas.
Ualitudinē tuā cura diligēter. Uale. vij. idus quinti.

¶ M. T. C. Terentię. S.D.

I vales bene ē. ego q̇dē valeo. Tullia nr̄a venit ad me ꝑdie id⁹ iu
nij. cui⁹ ſumma ꝟtute. ꝛ ſingulari hūanitate grauioꝛe etiā ſum doloꝛe af
fect⁹. nr̄a factū eſſe negligētia. vt lōge alia in foꝛtuna eſſet atq̄ ei⁹ pietas
ac dignitas poſtulabat. nobis erat in aīo Ciceronē ad cęſarē mittē. ꝛ cū
eo. Cn. Salu. ſi ꝓfect⁹ erit faciā te certioꝛē. Ualitudinē tuā diligenter
cura. Uale xiij. cal̃. quin.

¶ M. T. C Terē. S.D.

Uod, nos in Italiam ſaluos veniſſe gaudes. ꝑpetuo gaudeas velī:
ſꝫ ꝑturbati doloꝛe aī, magniſq̄ iniurijs, metuo ne id ꝯſilij cepim⁹

quod nō facile explicare poſſimꝰ. Quare quātum potes adiuua. Quid
autem poſſis mihi in mētem nō venit. In viam qd̄ te des hoc tēpore ni-
hil eſt. ⁊ lōgum eſt iter ⁊ nō tutum. Et nō video quid prodeſſe poſſis ſi ve
neris. Uale Datū pridie. no. Brunduſij.

¶ M. T. C. Terentię. S. D.

Uod ſcripſi ad te proximis litteris de nūcio remittēdo. quę ſit iſti
us vis hoc tp̄e. ⁊ quę cōcitatio multitudis ignoro. ſi metuēdus iratꝰ eſt:
quies tamē ab illo naſcet̄ fortaſſe. Totum iudicabis quale ſit. Et qd̄ in
miſerrimis rebꝰ minime miſeꝝ putabis id facies. Uale. vij. idus quin.

¶ M. T. C. Terentię Tulliolę et Ci. S. D.

I vos valetis: nos valemꝰ. Ueſtrum iam cōſilium eſt nō ſolū me
um q̄d ſit nobis faciēdum. ſi ille Romam modeſte venturꝰ. recte ī
pręſentia domi eſſe poteſtis. Sin homo amās diripiēdam vrbem datu
rus eſt vereor vt Dolobella ipſe ſatis nobis p̄deſſe poſſit. Etiā illud me
tuo. ne iam intercludamini. vt quum velitis exire nō liceat Reliquū eſt
qd̄ ipſe optime cōſiderabitis veſtri ſimiles fœminę ſint ne Romę. Si
em̄ ſunt videndū eſt vt honeſtę vos eſſe poſſitis. Quādo quidem nūc res
ſe hʒ modo vt hęc vobis loca tenere liceat. belliſſime vel mecū vel in nr̄is
prędijs eſſe poteritis. Etiam illud verēdum eſt. ne breui tp̄e fames ī vr-
be ſit. His de rebꝰ velim cum Pōponio. cū Camillo. cum q̄bꝰ vobis vi-
debit̄ cōſideretis. Ad ſummā animo forti ſitis Labienus rem meliorem
fecit. Adiuuat etiā Piſo qd̄ ab vrbe diſcedit. ⁊ ſceleris cōdemnat geneꝝ
ſuū. Uos meę cariſſimę animę q̄ʒ ſępiſſime ad me ſcribite. ⁊ vos q̄d aga
tis. ⁊ quid iſtic agat̄. Quintus pater ⁊ filiꝰ et Ruffus vobis ſalutem di
cunt. viij. cal'. quin. Menturnis.

¶ M. T. C. Terentię. S. D.

I vales bene eſt. ego quidem valeo. Conſtitueramꝰ vt ad te ſcripſe
ram. obuiā Ciceronem Cęſari mittere. ſʒ mutauimꝰ conſiliū: quia de illi
us aduētu nihil audiebamꝰ. De cęteris rebus ⁊ ſi nihil erat noui. tamē
quid velimꝰ. ⁊ quid hoc tp̄e putemꝰ opus eſſe. ex Sicca poteris cogno
ſcere Tulliam adhuc mecum teneo. Ualitudinem tuam cura diligēter
Uale. xij. calen. quin.

¶ M. T. C. Terentię. S. D.

T ſi eiuſmodi tēpora noſtra ſunt. vt nihil habeam qd̄ aut a te litte
raꝝ expectem. aut ip̄e ad te ſcribā. Tamē neſcio quomodo ⁊ ipſe veſtras
lr̄as expecto. ⁊ ſcribo ad vos quum habeo q̇ ferat volumina. Debuit ī te
officioſior eſſe quā fuit. ⁊ idipſum qd̄ fecit potuit diligētius facē ⁊ cauti
us. quanq̄ʒ alia ſunt quę magis curemꝰ, magiſq̄ʒ doleamꝰ. Quę me ita

conficiunt vti ei voluerunt. qui me de mea ſententia detruſerunt. Cura vt valeas.

¶ M. C. Terētię. S. D.

J quid haberem qđ ad te ſcriberem. facerem id ⁊ pluribꝰ verbis ⁊ ſępius. Nūc quę ſunt negocia vides. Ego autem quomodo ſim afflictus. ex Lepta et Trebatio poteris cognoſcere. Tu fac vt tuā et Tullię valitudinem cures.

¶ M. T. C. Terētię et Tulliolę. S. D.

Onſiderādum vobis etiam atqꝫ etiam animę meę diligēter puto quid faciatis Romę ne ſitis: an mecum in aliquo tuto loco. Jd nō ſolū meum cōſilium eſt. ſed etiam vr̄m. Mihi veniūt in mētem hęc. Romę vos eſſe tuto poſſe per Dolobellam. eamqꝫ rem poſſe nobis adiumento eſſe. ſi qua vis. aut ſi quę rapinę fieri coeperint. ſed rurſus illud me mouet. qđ video omnes bonos abeſſe roma. ⁊ eos muliēs ſuas ſecum habē. Hęc autem regio in qua ego ſum noſtroꝝ eſt tam oppidoꝝ. tum etiā prędioꝝ. vt etiam multum eſſe mecum. ⁊ quum abieritis cōmode ⁊ in noſtris eſſe poſſitis. Mihi nō plane ſatis cōſtat adhuc vtrum ſit melius. Vos videte qđ alię faciāt iſto loco foeminę. et ne cum velitis exire nō liceat. Jd velim diligēter etiam atqꝫ etiam vobiſcum ⁊ cum amicis cōſideretis. Domꝰ vt ꝓpugnacula ⁊ prędium habeat Philithino dicetis. et velim tabellarios inſtituatis certos vt quottidie aliquas a vobis litteras accipiam. Maxime autem date operam vt valeatis. ſi vos vultis valere. viij. calen. formis.

¶ M. T. C. Terentię. S. D.

N maximis meis doloribꝰ excruciat me valitudo Tullię nr̄ę de qua nihil eſt qđ ad te plura ſcribam. Tibi em̄ ęque magnę curę eſſe certe ſcio qđ maꝫ ꝓpius vultis accedere video ita eſſe faciēdum. ⁊ iam an̄ feciſſem. ſed me multa impediuerūt. quę ne nūc quidem expedita ſunt. ſꝫ a Pomponio expecto lr̄as. quas ad me q̄ꝫ primum perferēdas cures velim. Da operam vt valeas.

¶ M. T. C. Terentię. S. D.

N tuſculanū nos vēturos putamꝰ aut nonis. aut poſtridie. Jbi fac ſint omnia parata. Plures em̄ fortaſſe nobiſcū erūt ⁊ vt arbitror diutius ibi cōmorabimur. Labrum ſi in balneo nō eſt. fac vt ſit. Jtem cętera quę ſunt ad victum ⁊ valitudinem neceſſaria. Vale. iiij. calen. octobris. De Venuſio.

¶ M. T. C. Terentię. S. D.

J vales bene eſt. ego quidē valeo. da operam vt cōualeſcas quod opus erit vt res tempuſqꝫ poſtulat. ꝓuideas atqꝫ adminiſtres. ⁊ ad me de omnibꝰ rebus q̄ꝫ ſepiſſime lr̄as mittas. Vale.

¶ M. T. C. Terentię. S. D.

I vales bene eſt. ego quidem valeo. Nos quottidie tabellarios veſtros expectamꝰ. qui ſi venerint. fortaſſe erimꝰ certiores quid nobis faciendum ſit. faciemuſqꝫ te ſtatim certiorem. Ualitudinem tuam cura diligenter. Uale.

¶ M. T. C. Terentię. S. D.

I vales bene ē. ego quidem valeo. Reddite mihi tādem ſunt a Ceſare lrē ſatis liberales. ⁊ ipſe opinione celerius venturꝰ eſſe dr̄. Cui vtrū obuiam ꝓcedā. an hic eum expectem. quū conſtituero faciā te certiorem Tabellarios mihi velim q̄ꝫprimū remittas. Ualitudinē tuam cura diligenter. Uale. Datū pridie cal'. ſex.

¶ M. C. Terentię. S. D.

I vales bene eſt. ego quidem valeo. Nos neqꝫ Ceſaris aduētu. neqꝫ de litteris quas Filotimus habere dicit quicq̄ꝫ adhuc certi habemꝰ. ſiquid erit certi faciam te ſtatim certiorem. Ualitudinē tuam fac vt cures. Uale. iiij. idus ſextilis.

¶ M. T. C. S. D. conſulibus Pretorꝫ. tri. ple. ſenatui.

T ſi nō dubie mihi nunciabit̃ Parthos trāſiſſe Euphratē cū omnibꝰ fere ſuis copijs. tn̄ quod arbitrabar a. M. Bibulo procōſule certiora de his rebꝰ ad vos ſcribi poſſe. ſtatuebam mihi nō neceſſe eſſe publice ſcribere ea. que de alterꝰ prouincia nūciarētur. Poſtea vero quam certiſſimis auctoribꝰ legatis. nūcijs. litteris ſum certior factꝰ. vel quod tāta res erat. vel quod nundum audieramus Bibulum in Syria veniſſe. vel quia adminiſtratio huiꝰ belli mihi cum Bibulo pene eſt communis. que ad me delata eſſent. ſcribēda ad vos putaui. Regis Antiochi Cōmageeni legati primi mihi nunciarūt Parthorum magnas copias Euphratē tranſire cepiſſe. Quo nuncio allato. quū eſſent nōnulli. qui ei regi minorem fidem habēdam putarēt ſtatui expectandum eſſe. ſiquid certius afferretur. xiij. cal. octobris. quū exercitum in Ciliciam ducerem in finibꝰ Lycaonię e Cappadocia mihi litterę reddite ſunt a Tarchondimoto. qui fideliſſimꝰ ſociꝰ trās taurum amiciſſimuſqꝫ populi romani exiſtimatur. Parcodē Orodis regis Parthorꝫ filum cum pergamo equitatu parthico trāſiſſe Euphratem. et caſtra poſuiſſe Tybe magnumqꝫ tumultū eſſe in ꝓuincia Syria excitatum. Eodem die a Jamblico Philarcum arabum quem homies opinātur bene ſentire, amicumqꝫ eſſe reipu. noſtrę. litterę de iiſdem rebꝰ mi

hi reddite ſunt. His rebus allatis.⁊ ſi intelligebam ſocios infirme anĩ
matos eſſe.⁊ nouarum rerum expectatiõe ſuſpẽſos. ſperabam tamẽ eos
ad quos iam acceſſeram quiqꝫ noſtram cõſuetudinem integritatẽqꝫ per
ſpexerãt amiciores populo romano eſſe factos. Ciliciam autem firmio-
rem fore.ſi equitatꝰ noſtri particeps facta eſſꝫ.⁊ ob eam cauſam.⁊ vt op
primerẽtur ij qui ex Ciliciũ gente in armis eſſent.⁊ vt hoſtis is qui eſſet
in Syria ſciret exercitum populi romani nõ modo non cedere his nun
cijs allatis.ſed etiam propius accedere exercitum ad taurum inſtitui du
cere. Sed ſi quid apud vos auctoritas mea ponderis habet.in his prę-
ſertim rebus quas vos audiſtis .ego pene cerno magnopere vos.⁊ hor
tor et moneo.vt his prouincijs ſerius vos quidem qꝫ decuit.ſed aliquan
do tamen cõſulatis Vos quemadmodũ inſtructos.⁊ quibus pręſidijs
munitos ad tanti belli opinionem miſeritis.nõ eſtis ignari Quod ego
negocium non ſtulticia obcęcatus.ſed verecũdia deterritus non recuſa-
ui. Neqꝫ enim vnqꝫ vllum periculum tantum putaui quod ſubterfuge
re mallem.quam veſtrę auctoritati obtemperare Hoc autem tempore
res ſeſe ſic habet.vt niſi exercitum tãtum quãtum ad maximum bellum
mittere ſoletis.mature in has prouincias miſeritis ſummũ periculum
ſit ne amittẽdę ſint omnes hę prouincię quibꝰ vectigalia populi ro.cõ-
tinẽtur. Quã ob rem vt in hoc ꝓuinciali delectu ſpem habeatis aliquã
cauſa nulla ẽ.neqꝫ multi ſunt.⁊ diffugiũt qui ſunt.metu oblato. Et qđ
genꝰ hoc militum ſit iudicauit vir fortiſſimꝰ. M. Bibulꝰ in Aſia qui
quum vos ei ꝑmiſiſſetis delectum habere noluerit. Nam ſociorum au-
xilia ꝓpter acerbitatem atqꝫ iniurias imperij noſtri.aut ita imbecilla
ſunt.vt nõ multum nos iuuare poſſint.aut ita alienata a nobis.vt neqꝫ
expectãdum ab his.neqꝫ cõmittẽdum his quicqꝫ eſſe videatur. Regis
Deiotari ⁊ volũtatem et copias quãtęcũqꝫ ſunt nr̃as eſſe duco. Capado
cia eſt inanis. Reliqui reges tyrãniqꝫ neqꝫ opibꝰ ſatis firmi.nec volũta
te ſunt. Mihi in hac paucitate militũ certe animꝰ nõ deerit.ſpero ne cõ
ſiliũ quidem. Quid caſuꝝ ſit incertũ eſt. Utinã ſaluti nr̃ę cõſulere poſſi
mus.dignitati certe cõſulemus. Ualete.

M. C. Terentię. S.D.

I vos valetis bene eſt.ego quidem valeo. Quũ pridie calẽ.ſextilis
in ꝓuinciã veniſſem.neqꝫ maturius ꝓpter itinerũ ⁊ nauigationũ
difficultatẽ venire potuiſſem maximo cõuenirem officio meo.reiqꝫ pu.
cõducere putaui.parare ea quę ad exercitũ.quęqꝫ ad rem miliarẽ ꝑtine-
rent. Quę quum eſſent a me cura magis ⁊ diligẽtia qꝫ facultate ⁊ copia
cõſtituta.nuncijqꝫ ⁊ litterę de bello a parthis in prouinciam Syriam

illato quotidie fere afferētur.iter mihi faciēdum ꝑ Lycaoniam ⁊ ꝑ Pi
ſauros.et Capadociā arbitratꝰ ſum. Erat em̄ magna ſuſpicio parthos ſi
ex Syria egredi atqꝫ irrumpe in eam ꝓuinciā conarent̄.iter eos ꝑ Ca-
padociam.qđ ea maxime pateret eſſe facturos. Itaqꝫ cum exercitu ꝑ Ca
padocię partem eam q̄ cum Cilicia cōtinēs eſt iter feci Caſtraqꝫ ad Cy-
biſtra.qđ oppidum eſt ad mōtem taurum locaui .vt Artuaſdes rex ar-
menius quocūqꝫ animo eſſet.ſciret nō ꝓcul a ſuis finibꝰ exercitum popu
lo romano eſſe.⁊ Deiotarū fideliſſimum regem atqꝫ amiciſſimū reipub.
noſtrę maxime cōiunctum haberem.cuiꝰ ⁊ cōſilio ⁊ opibꝰ adiuuari poſ-
ſet reſp. Quo quum in loco caſtra haberem.equitatumqꝫ in Ciliciā mi-
ſiſſem.vt ⁊ meꝰ aduētus his ciuitatibꝰ.quę in ea ꝑte eſſent nunciatꝰ fir-
miores aīos hoīm facēt.⁊ ego mature quid ageretur in Syria ſcire poſ
ſem.tempꝰ eius iam tridui qđ in his caſtris morabar in magno officio
et nccārio mihi ponēdum putaui. Quum em̄ veſtra auctoritas interceſ
ſiſſet.vt ego regem Ariobarzanē. Euſeben et Philorhomęum tuerer
eiuſqꝫ regis.ſalutem.incolumitatē regnūqꝫ defenderem.regi.regnoqꝫ prę
ſidio eſſem.adiūxiſſeqꝫ is ſalutem eiꝰ regis po.ſenatuiqꝫ ro.magnę curę
eſſe.qđ nullo vnqꝫ de rege decretum eēt. A noſtro ordine exiſtimaui me
iudicium vr̄m an regē deferre debere eiqꝫ pręſidium meum.⁊ fidem ⁊ dili
gētiam polliceri.vt quādo ſalus ipſiꝰ incolumitas regni mihi cōmenda
ta eſſet a vobis dicēt ſiquid vellet. Quę quū eſſem in cōſilio meo cum re
ge locutꝰ initio ille orōnis ſuę vobis maximas vt debuit. Deinde etiam
mihi grās egit.qđ ei permagnū ⁊ perhonorificū videat̄. S. P. Qu. R
tātę curę eſſe ſalutem ſuam.meqꝫ tātam diligētiam adhibere.vt ⁊ mea fi
des ⁊ cōmendatiōis veſtrę auctoritas perſpici poſſet. Atqꝫ ille ꝑmo qđ
mihi maxime lęticię fuit ita mecum locutꝰ eſt vt nullas īſidias vitę ſuę
neqꝫ regno dicēt ſe aut intelligē fieri.aut etiam ſuſpicari gratulatꝰ eēm.
idqꝫ me gaudere dixiſſem.cohortatꝰ vt recordaret̄ caſum illum interitus
paterni ⁊ vigilāter ſe tueret̄.atqꝫ admonitu ſenatꝰ ꝯſulēt ſaluti ſuę.tum
a me diſceſſit in oppidum Cybiſtra. Poſtero autem die cum Ariarate
ſuo.⁊ cum paternis amicis maioribꝰ natu ad me in caſtra venit.ꝑturba
tuſqꝫ ⁊ flens.quū idem ⁊ frater facēt.⁊ amice meam fidem ⁊ veſtram com
mēdationem implorare cœpit. Quū admirarer qđ accidiſſꝫ noui.dixit
ad ſe iudicia manifeſtarum inſidiaꝝ eſſe delata.quę eſſent ante aduētum
meum occultata.qđ ij qui ea patefacē poſſent.ꝓpter metum reticuiſſet
Eo autem tꝑe ſpe mei pręſidij cōplures ea quę ſcirēt audacter ad ſe detu
liſſe.in his amātiſſimum ſui ſumma pietate prędituꝫ frēm dicere.ea quę
me is quoqꝫ audiēte dicebat.ſe ſollicitatum eſſe vt regnare vellet. Id vi-

uo fratre ſuo accidere nō potuiſſe.ſed tamē ante tempus illud eam rem
nunq̄ȝ in medium ꝓpter periculi metum ꝓtuliſſe. Que quū eſſet locutꝰ
monui regem.vt omnem diligētiam ad ſe ꝯſeruādum adhiberet amicoſ
qȝ in patris eiꝰ atqȝ iudicio ꝓbatos hortatꝰ ſum.regis ſui vitam docti
caſu acerbiſſimo patris eiꝰ omni cura cuſtodiaqȝ defenderēt. Quū rex a
me equitatum cohorteſqȝ de exercitu meo poſtularet. ⁊ ſi intelligebā ve
ſtro ſenatꝰ conſilſo nō modo poſſe me id facē.ſed etiam debere.tamē ūqu
reſpu.poſtularet.ꝓpter quotidianos ex Syria nūcios. vt q̄ȝ primū ex-
ercitū ad Ciliciȩ fines adducerem.quū que res mihi patefactis iam in-
ſidijs non egere exercitu romani populi ſed poſſe ſe ſuis opibꝰ defendere
videretur.illum cohortatꝰ ſum.vt in ſua vita cōſeruāda primum regna
re diſceret.a quibꝰ perſpexiſſet ſibi inſidias paratas in eos vteretur iure
regio.poena afficeret eos.q̄s neceſſe eſſet reliquos metu liberaret. Prȩ-
ſidio exercitꝰ mei ad eorū qui in culpa eſſent timorem potiꝰ quam ad cō
tentionem vteretur.fore autem vt omnes quādo ſenatuſcōſultū noſſent
intelligerēt me regi ſi opꝰ eſſet.ex auctoritate veſtra prȩſidio futurū.ita
cōfirmato illo ex eo loco caſtra moui.iter in Ciliciam facē inſtitui. Quū
hac opinione e Capadocia diſcederem.vt cōſilio veſtro caſu incredibili
ac pene diuino. Regem quē vos honorifice appellaſſetis.nullo poſtu-
lante quemqȝ meȩ fidei cōmendaſſetis.⁊ cuiꝰ ſalutem magnȩ vobis cu-
rȩ eſſe decreſſetis.meꝰ aduētus prȩſentibꝰ inſidijs liberaret. Quod ad
vos a me ſcribi nō alienum putaui.vt intelligeretis ex his quȩ pene ac-
ciderūt nos multo ante.ne ea acciderent prouidiſſe.eoqȝ vos ſtudioſius
feci certiores qd in rege Ariobarzane ea mihi ſigna videor ꝟtutis.inge-
nij.fidei.beniuolētiȩ.q̄ erga vos ꝑſpexiſſe.vt nō ſine cā tantā curā in eiꝰ
vos ſalutē diliḡtiamqȝ videami cōtuliſſe.

M.C impe.S.D.M.Catoni.

Cum ad me legati miſſi ab Antiochio Cōmageeno veniſſent in
caſtra ad Iconiū ad.iij.no.ſeptēbris.hiqȝ mihi nunciaſſent regis
Parthoꝝ filium.quo cum eēt nupta regis armenioꝝ ſoror ad Euphra
tem cum maximis Parthoꝝ copijs.multarūqȝ prȩtēa gentium magna
manu veniſſe.Euphratēqȝ iam trāſire coepiſſe.diciqȝ Armenium regē
in Cappadocia impetum eſſe factuꝝ. putaui ꝓ noſtra neceſſitudine me
hoc ad te ſcribere oportere. Publice ꝓpter duas cauſas nihil ſcripſi qd
et ipſum Cōmageenū legati dicebāt ad ſenatum ſtatim nūcios litteraſ-
qȝ miſiſſe. Et exiſtimabam. M. Bibulum procōſulem.qui circiter idꝰ
ſextilis ab Epheſo in Syriam nauibꝰ profectus erat.quod ſecūdos vē-
tos habuit ſe iam in prouinciam ſuam perueniſſe. Cuiꝰ litteris omnia

perlatum iri ad ſenatū putabam. Mihi vt in huiuſcemodi re tāto bello maxime curę eſt. vt quę copijs ⁊ opibꝰ tenere vix poſſumꝰ. ea māſuetudine ⁊ cōtinētia noſtra. ſociorum fidelitate tenemꝰ. Tu velim vt conſueſti nos abſentes diligas ⁊ defendas.

¶ M. Cicero impera.
M Catoni. S. D.

Umma tua auctoritas fecit. meūqꝫ perpetuū de tua ſingulari virtute iudicium. vt magni mea intereſſe putarem ⁊ res eas quas geſſiſſem tibi notas eſſe. ⁊ nō ignorari a te qua ęquitate ⁊ cōtinentia tuerer ſocios prouinciāqꝫ adminiſtrarē. His em̄ a te cognitis. arbitrabor facilius me tibi quę vellem probaturū. Quū in prouinciā pridie calē. ſextilis veniſſem. ⁊ propter anni tempꝰ ad exercitum mihi cōfeſtim eſſe eūdum videretur. Biduū Laodiceę fui. deinde Apameę quatriduū. triduum ſynadis. totidem dies Philomeli. quibꝰ in oppidis quū magni cōuentus fuiſſent. multas ciuitates acerbiſſimis tributis ⁊ grauiſſimis vſuris ⁊ falſo ęre alieno liberaui. Quūqꝫ ante aduētum meum ſeditiōe quadam exercitꝰ eſſet diſſipatꝰ. quinqꝫ cohortes ſine legato. ſine tribuno militum deniqꝫ etiam ſine centuriōe vllo. apud Philomelū ꝯſediſſent. reliquus exercitꝰ eſſet in Lycaonia. M. Māneio legato imꝑaui. vt eas quinqꝫ cohortes ad reliquū exercitū duceret. coactoqꝫ in vnum locum exercitu caſtra in Lycaonia apud Iconium faceret. Quod quū ab eo diligenter eſſet factum. ego in caſtra ad. vij. calen. ſeptēbris veni. Quū interea ſuperioribꝰ diebus ex ſenatuſcōſulto. ⁊ euocatoꝝ firmam manum ⁊ equitatum ſatis idoneum ⁊ populoꝝ liberorum regūqꝫ ⁊ ſocioꝝ auxilia voluntaria cōparuiſſem. Interim cum exercitu luſtrato iter in Ciliciam facere cœpiſſem cal. ſeptembris legati a rege Cōmageno ad me miſſi ꝑtumultuoſe. neqꝫ tamē nō vere Parthos in Syriam trāſiſſe nunciarūt. quo audito. vehemēter ſum cōmotus. tum de Syria. tum de mea ꝓuincia. de reliqua deniqꝫ Aſia. Itaqꝫ exercitum mihi ducēdum ꝑ Capadocię regionem eam quę Ciliciam attingeret putaui. Nam ſi me in Ciliciam demiſiſſem. Ciliciā quidem ipſam ꝓpter mōtis Amani naturam facile tenuiſſem. Duo ſunt em̄ aditus in Ciliciam ex Syria. quoꝝ vterqꝫ paruis pręſidijs ꝓpter anguſtias īterdudi poteſt. Nec eſt quicqꝫ Cilicia cōtra Syriam munitius ſed me Capadocia mouebat. quę patet a Syria. regeſqꝫ habet finitimos. q̇ etiam q̇ ſunt amici nobis tamē aꝑte Parthis inimici eſſe nō audent. Itaqꝫ in Capadocia extrema nō lōge a thauro apud oppidum cybiſtra caſtra feci vt ⁊ ciliciam et Capadociam tenēs noua finitimoꝝ conſilia impedirē. Interea in hoc tāto motu. tan

taqꝫ expectatiōe maximi belli. rex Deiotarus cui nō ſine cauſa plurimū
ſemper ⁊ meo ⁊ tuo et ſenatus iudicio tributum eſt. vir tum biniuolētia
et fide erga populū ſingulari. tum pręſtātię magnitudine ⁊ animi ⁊ cō-
ſilij legatos ad me miſit. ſe cum omnibꝰ ſuis copijs in mea caſtra eſſe vē-
turum. Cuiꝰ ego ſtudio ⁊ officio cōmotus egi per litteras gratias. idqꝫ
vt maturaret hortatus ſum. Quum autem ad Cybiſtra propter ratio-
nem belli quinqꝫ dies eſſem cōmoratus regem Ariobarzanem. cuius ſa-
lutem a ſenatu te auctore cōmendatam habebam. pręſentibꝰ inſidijs ne-
qꝫ opinantem liberaui. neqꝫ ſolum ei ſaluti fui. ſed etiam curaui vt cum
auctoritate regnaret. Metram ⁊ eum quem tu diligēter mihi cōmen-
daras Atheneum importunitate athenaidais exilio multatos maxi-
ma apud regem auctoritate gratiaqꝫ cōſtitui. Quūqꝫ magnum bellum
in Cappadocia cōcitaretur. ſi ſacerdos armis ſe quod facturꝰ putabatur
defenderet. adoleſcēs ⁊ equitatu ⁊ peditatu et pecunia paratꝰ. ⁊ toto his
qui nouari aliquid volebāt perfici vt e regno ille diſcederet Rex que ſi-
ne tumultu. ac ſine armis omni auctoritate aulę cōmunita regnū cum
dignitate obtineret. Interea cognoui multorū litteris atqꝫ nuncijs ma-
gnas Parthorum copias arabū ad oppidum Antiochē acceſſiſſe. ma-
gnumqꝫ eorum equitatum qui in ciliciam trāſiſſet ab equitatu in meo-
rum turmis. et a cohorte prętoria quę erat Epiphaneę pręſidij cauſa ob-
ſidione occiſum. Quare quum viderem a Cappadocia Parthorum co-
pias aduerſas non longe a finibus Cilicię quam potui maximis itineri-
bus ad Amanum exercitum duxi. Quo vt veni hoſtem ab antiochia re-
ceſſiſſe. Bibulum antiochię cognoui eſſe. Deiotarum confeſtim iam ad
me venientem cum magno ⁊ firmo equitatu ⁊ peditatu et cum omnibꝰ
ſuis copijs certiorem feci nō videri eſſe cauſam cur abeſſet a regno meqꝫ
ad eum ſi quod forte noui accidiſſet ſtatim litteras nūcioſqꝫ miſſurum
eē. Quūqꝫ eo animo veniſſem. vt vtriqꝫ prouincię ſi ita tempꝰ ferret ſub-
uenirem. tamē id quod iam ante cōſtitueram. vehemēter intereſſe vtri-
uſqꝫ prouincię pacare Amanū perpetuū hoſtem ex eo mōte tollere age-
re perrexi. Quūqꝫ me diſcedere ab eo monte ſimulaſſem. ⁊ alias partes
Cilicię petere. abeſſemqꝫ ab Amano iter vniꝰ diei. et caſtra apud Epi-
phaneam feciſſem ad. iiij. idus octobris. Quūqꝫ adueſperaſceret expe-
dito exercitu ita noctu iter feci. vt ad. iij. idus octobris quum luceſceret.
in Amanum aſcēderem diſtributiſqꝫ cohortibꝰ et auxilijs. quum alijs.
Qu. frater legatus meum ſimul. alijs. C. Pontinus legatus reliquis.
M. Maneius et Lutius Tulleius legati pręeſſent. pleroſqꝫ nec opi-
nantis oppreſſimus. qui occiſi captiqꝫ ſunt. intercluſi reliqui fu-

gerant. Amani autem que fuit nõ vici inſtar. ſed vrbis qđ erat Amani
caput. Iteqꝫ Sepyram et Ceminorim acriter ⁊ diu repugnãtibꝰ Po-
mitino illam ꝑtem amani tenẽte ex ante lucano tꝑe vſqꝫ ad horam diei
decimam magna multitudĩe hoſtium occiſa cepimꝰ. caſtellaqꝫ ſex capta
cõplura incendimꝰ His rebꝰ ita geſtis caſtra in radicibꝰ Amani habui
mus apud aras Alexãdri quatriduũ. ⁊ in reliquis amani delẽdis. agriſ-
qꝫ vaſtandis. que pars eiꝰ montis mee ꝓuincie eſt. id tempꝰ omne con-
ſumpſimꝰ. Cõfectis his rebꝰ ad oppidum Eleuchẽcilicum pindẽiſum
exercitum adduxi. qđ cum eſſet altiſſimo ⁊ munitiſſimo loco ab his que
incolerẽt qui in regibꝰ quidem vnq̃ꝫ paruiſſent. quũ ⁊ fugitiuos recipe-
rẽt. et Parthorum aduẽtum acerrime expectarẽt. ad exiſtimationẽ im-
perij ꝑtinere arbitratꝰ ſum cõprimere eoꝝ audaciam. Quo facilius etiã
ceteroꝝ animi qui alieni eſſent ab imperio nr̃o frangerent. vallo ⁊ foſſa
circũdedi. ſex caſtellis caſtriſqꝫ maximis ſepſi. agere vineis turribꝰ oppu
gnamꝰ vſqꝫ tormẽtis multis. multis ſagitarijs. magno labore meo ſine
vlla moleſtia ſumptuve socioꝝ. ſeptimo quinquageſimo die rem cõfeci.
vt omnibꝰ partibꝰ vrbis diſturbatis. aut incẽſis cõpulſi in ꝑtãtem meã
peruenirent. His erãt finitimi pari ſcelere ⁊ audacia tebarani. Ab his
Pindeniſo capto obſides accepi. Exercitũ in Hiberna dimiſi. Qu. fra-
trem negocio ꝑ̨poſui. vt in vicis aut captis aut male pacatis exercitꝰ
collocarẽt. Nũc velim tibi ſic ꝑſuadeas. ſi de his rebꝰ ad ſenatum relatũ
ſit. me exiſtimaturꝫ ſummam mihi laudem tributam. ſi in honorem me-
um ſentẽtia tua cõprobaris. Idqꝫ etſi talibꝰ de rebꝰ grauiſſimos homi-
nes ⁊ rogare ſolere. et rogari ſcio. tamẽ admonẽdum potiꝰ te a me q̃ꝫ ro-
gãdum puto. Tu es enim is. qui me tuis ſentẽtijs ſepiſſime ornaſti. qui
oratione. qui predicatiõe. qui ſummis laudibꝰ in ſenatu in concionibꝰ
ad coelum extuliſti. Cuiꝰ ego ſemꝑ tanta eſſe verboꝝ pondera putaui. vt
vno ṽbo tuo cum mea laude cõiuncto. omnia aſſequi me arbitrarer. te de-
niqꝫ memini. quũ cuidam clariſſimo atqꝫ optimo viro ſupplicationem
nõ decerneres. dicẽ te decreturum ſi referrẽt ob eas res. quas is conſul in
vrbe geſſiſſet. Tu idem mihi ſupplicationẽ decreuiſti togato. nõ vt mul-
tis republica bene geſta. ſed vt memini republica conſeruata. Mittoqꝫ
quod inuidiam. qđ pericula quod omnes meas tẽpeſtates ⁊ ſubieris. ⁊
multo etiam magis ſi per melicuiſſet ſubire paratiſſimꝰ fueris. Qđ deni
qꝫ inimicum meum tuũ inimicum putaris. cuiꝰ etiam interitum. vt fa-
cile intelligerẽ mihi quãtum tribueris Milonis cauſa in ſenatu defen-
denda approbaris. A me autẽ hec ſunt profecta. que ego in beneficij lo-
co nõ pono. ſꝫ in veri teſtimonij atqꝫ iudicij. vt preſtãtiſſimas tuas vir

tutes nō tacitus admirarer. Quis em̄ idem non facit? Sed in omnibꝰ
orationibꝰ. ſentētijs dicēdis cauſis agēdis. omnibꝰ ſcriptis grȩcis lati-
nis. omni deniqꝫ varietate litteraꝝ mearum. te nō modo ijs quos vidiſ-
ſemus. ſed ijs de quibꝰ audiſſemus omnibꝰ anteferrem Quȩ res fortaſſe
quid ſit. quod ego neſcio quid gratulatiōis ⁊ honoris a ſenatu tāti ȩſti-
mē. Agam iam tecum familiariter vt eſt ⁊ ſtudijs. ⁊ officijs noſtris mu
tuis ⁊ ſumma amicicia dignum. ⁊ neceſſitudine etiam paterna Si quiſ
quam fuit vnq̄ꝫ remotus. ⁊ natura et magis vt mihi quidem ſentire vide
or ratione ⁊ doctrina ab inani laude ⁊ ſermonibꝰ vulgi. Ego profecto is
ſum. Teſtis eſt cōſulatꝰ meꝰ in quo ſicut in reliqua vita fateor ea me ſtu
dioſe ſecutum. Ex quibꝰ vera gloria naſci poſſꝫ. Ipſam quidem gloriam
per ſe nunq̄ꝫ putaui expetēdam. Itaqꝫ et prouinciam ornatam. ⁊ ſpem
nō dubiam triumphi neglexi. Sacerdotium deniqꝫ quū quemadmodū
te exiſtimare arbitror. nō difficillime cōſequi poſſem nō appetiui Idem
poſt iniuriam acceptā. quam tu reipublicȩ calamitatem ſemꝑ appellas
meam nō modo nō calamitatem. ſed etiam gloriam ſtudui quam orna-
tiſſima ſenatꝰ populiqꝫ romani de me iudicia intercedere Itaqꝫ ⁊ augur
poſtea fieri volui. quod antea neglexerā. ⁊ eum honorem quia ſenatu tri
bui rebus bellicis ſolet. neglectum a me olim. nūc mihi expetēdum pu-
to huic meȩ volūtati. in qua ineſt aliqua vis deſiderij ad ſanādum vulnꝰ
iniurię. vt faueas adiutorqꝫ ſis. Quod paulo ante negarā rogaturū ve-
hemēter te rogo. Sed ita ſi nō ieiunum hoc. neſcio quid. qđ ego geſſi et
cōtemnēdum videbitur. Sed tale atqꝫ tantum. vt multi nequaq̄ꝫ pari-
bus rebꝰ honores ſummos a ſenatu cōſecuti ſint. Equidem etiam mihi
illud animū aduertiſſe videor. Scis enim q̄ꝫ attēte te audire ſoleā. te nō
tam res geſtas q̄ꝫ mores inſtituta atqꝫ vitam imperatoꝝ ſpectare ſolere
in habēdis. aut non habēdis honoribus. Quod ſi in mea cauſa cōſidera
bis reperies me exercitu imbecillo. cōtra metum maximi belli firmiſſi-
mum prȩſidiū habuiſſe ȩquitatem ⁊ cōtinentiam. His ego ſubſidijs ea
ſum cōſecutꝰ. quȩ nullis legionibꝰ conſequi potuiſſem. vt ex alieniſſimis
ſocijs amiciſſimos. ex infideliſſimis firmiſſimos reddere, animoſqꝫ no-
uarum rerū expectatiōe ſuſpēſos ad veteris imperij. beniuolētiam tra-
ducerem. Sed nimis hęc multa de me prȩſertim ad te. a quo vno omni
um ſociorū querele audiūtur. cognoſces ex his. qui meis inſtitutis ſe re-
creatos putāt. Cumqꝫ omnes vno prope cōſenſu de me apđ te ea. quȩ
mihiꝰ optatiſſima ſunt prȩdicabūt. tum duȩ maximȩ clientelȩ tuȩ Cy-
prus inſula et Capadocię regnum de me tecum loquentur. Puto etiam
Regem Deiotarum. qui vni tibi eſt maxime neceſſarius. Quȩ ſi etiam

maiora ſunt. et in omnibus ſęculis pauciores viri reperti ſunt. qui ſuas cupiditates. quam qui hoſtium copias vincerēt. Et profecto tuum quū ad res bellicas. hęc quę rariora ⁊ difficiliora ſunt genera virtutis adiunxeris. ipſas illas res geſtas iuſtiores eſſe ⁊ maiores putare. Extremum illud eſt. vt quaſi diffidens rogationi meę. philoſophiam ad te allegem. qua nec mihi carior vlla vnq̄ꝫ res in vita fuit. nec hominum generi maius a deis munus vllum eſt datum. Hęc igitur quę mihi tecum cōmunis eſt ſocietas ſtudiorum atqꝫ artium noſtrarum. quibus a puericia dediti ac deuincti ſoli prope modum nos philoſophiam illam veram ⁊ antiquam. quę quibuſdam otij eſſe ac deſidię videtur in forum atqꝫ in rem publicam atqꝫ in ipſam pene aciem deduximꝰ. tecum agit de mea laude. cui negari a Catone fas eſſe nō puto Quamobrem ſic tibi perſuadeas velim. ſi mihi tua ſententia tributus honos ex meis litteris fuerit. me ſic exiſtimaturū auctoritate tua. tum beniuolētia erga me. mihi quod maxime cupierim contigiſſe. Uale.

M. Cato. S. D. Ciceroni impatori.

Uod et reſpublica me ⁊ noſtra amicitia hortatur libēter facio. vt tuam virtutem. innocētiam. diligentiam. cognitam in maximis rebus domi togati. armati foris pari induſtria adminiſtrare gaudeam. Itaqꝫ quod pro meo iudicio facere potui. vt innocētia cōſilioqꝫ tuo defenſam prouinciam. ſeruatum Ariobarzanis cum ipſo rege regnum. ſociorum reuocatam ad ſtudium imperij noſtri volūtatem ſententia mea et decreto laudarem. Feci ſupplicationē decretā. ſi tu qua in re nihil fortuito. ſed ſumma tua ratiōe ⁊ continētia reipu. prouiſum eſt. dijs imortalibꝰ gratulari nos q̄ꝫ tibi referri acceptum magis gaudeo. quod ſi triumphi prerogatiuam putas ſupplicationem. ⁊ idcirco caſum potius q̄ꝫ te laudari mauis. neqꝫ ſupplicationē ſequitur ſemper triumphus ⁊ triumpho multo clarius eſt ſenatum iudicare potius manſuetudine ⁊ innocētia imperatoris prouinciam. q̄ꝫ vi militū. aut benignitate deorum retentam. atqꝫ cōſeruatam eſſe. Quod ego mea ſentētia cenſebam. atqꝫ hęc ego idcirco ad te cōtra cōſuetudinem meam pluribꝰ ſcripſi. vt quod maxime volo exiſtimes me laborare. vt tibi perſuadeam me. ⁊ voluiſſe de tua maieſtate. quod ampliſſimum ſum arbitratꝰ. ⁊ quod tu maluiſti factum eſſe gaudere. Uale. et nos dilige ⁊ inſtituto itinere ſeueritatem diligentiamqꝫ ſocijs ⁊ reipublicę pręſta.

M. C. S. D. Marco Catoni

Actus ſum laudari me inquit Hector. Opinor apud Neuium
abs te pater laudato viro Ea eſt enim profecto iucunda laus. que
ab his proficiſcitur. qui ipſi in laude vixerunt. Ego vero vel gratulatio
ne litterarum tuarum . vel teſtimonijs ſentētie dicte. nihil eſt quod me
non aſſecutum putem Idqꝫ mihi tum ampliſſimum. tum gratiſſimum
eſt te libēter amicitie dediſſe. quod liquido veritati dares. Etſi non mo-
do omnes. verum etiam multi Catones eſſent in ciuitate noſtra. in qua
vnum extitiſſe mirabile eſt. quem ego currū. aut qꝫ lauream cum tua lau
datione cōferrem. Nam ad meum ſenſum ⁊ ad illud ſincerum ac ſubti-
le iudicium. nihil poteſt eſſe laudabilius. qꝫ ea tua oratio. que eſt ad me
perſcripta a meis neceſſarijs. Sed cauſam mee voluntatis. Non enim
dicam cupiditatis expoſui tibi ſuperioribus litteris. Que etiam ſi pa-
rum iuſta tibi viſa eſt. hanc tamen habet rationem. vt non nimis concu
piſcendus honos. ſed tamen ſi deferatur a ſenatu. minime aſpernandus
eſſe videatur. Spero autem illum ordinem pro meis ob rempub. ſuſce-
ptis laboribus me non indignum honore vſitato, preſertim exiſtimatu-
rum. Quod ſi ita erit tātum ex te peto. quod amiciſſime ſcribis. vt cum
tuo iudicio. quod ampliſſimum eē arbitraris mihi tribueris. ſi id quod
maluero acciderit gaudeas. ſic enim feciſſe te ⁊ ſcripſiſſe et verius ſenſiſſe
videro. reſqꝫ ipſa declarat tibi illum honorē noſtrum ſupplicationis iu
cundum fuiſſe. quod ſcribendo affuiſti. Hec eṁ ſenatuſcōſulta nō igno
ro ab amiciſſimis eius. cuiꝰ honore agitur ſcribi ſolere. Ego vt ſpero te
prope diem videbo. atqꝫ vtinam repu. meliore qꝫ timeo. Uale.

C M. T. C. procon. S D. Marcello conſuli.

Et pietatis in nos ⁊ animi in rempublicam ⁊ clariſſimi atqꝫ op
timi conſulatus. C. Marcello conſule facto fructum cœpiſſe ve-
hementer gaudeo. Non dubito quin preſentes ſentiant. Nos quidem
longinqui et a te ipſo miſſi in vltimas gentes ad cœlum me hercule tol
limus veriſſimis ac iuſtiſſimis laudibus. Nam cū te a puericia tua vni
ce dilexerim. tuqꝫ me in omni genere ſemper ampliſſimum eſſe ⁊ volue-
ris et iudicaris. tum hoc vel tuo facto. vl' popu. roma. de te iudicio mul
to acrius vehemētiuſqꝫ diligo. maximaqꝫ leticia afficior. quū ab homi-
nibꝰ prudentiſſimis viriſqꝫ optimis omnibꝰ dictis. factis. ſtudijs. inſti
tutis. vel metui ſimilem eē audio. vel te mei. Unū vero ſi addis ad pͨcla
riſſimas res cōſulatꝰ tui. vt aut mihi ſuccedat qꝫprimū aliq̇s aut ne q̇d
accedat tpis ad id. qđ tu mihi ⁊ ſenatuſcōſulto ⁊ lege finiſti Dia me ꝑ te

cõſecutum putabo Cura vt valeas ⁊ me abſentem diligas atq; defendas Que mihi de parthis nũciata ſunt. quia nõ putabã a me etiam nũc ſcribenda eſſe publice. pptẽa ne ꝑ familiaritate quidem nr̃a volui ad te ſcribere. ne quũ ad cõſulem ſcripſiſſem. publice viderer ſcripſiſſe. Uale.

¶ M. C. proconſul. S. D. M. Marcello conſule deſigna.

Axima ſum leticia affect⁹. quum audiui te conſulem factum eſſe. eumq; honorẽ deos fortunare volo. atq; a te peto ꝑ tua parẽtiſq; tui dignitate admĩſtrari. Nam quum te ſemꝑ dilexi amauiq;. tum mei iam amãtiſſimum cognoui in omni varietate rex meax. tum patris tui plurib⁹ beneficijs. vel defenſus triſtib⁹ temporib⁹. vel ornat⁹ ſecundis. et ſum tot⁹ veſter ⁊ eſſe debeo. Quum p̃ſertim matris tue gratiſſime atq; optime foemine maiora erga ſalutẽ dignitatẽq; mea ſtudia. q̃ erant a muliere poſtulãda ꝑſpexerim. Quapropt̃ a te peto in maiorẽ modũ. vt me abſentẽ diligas atq; defendas.

¶ M. C. proconſul. S. D. Caio Marcello conſuli.

Arcellum tuũ cõſulem factũ. teq; ea leticia effectũ eſſe quam maxime optaſti. mirãdum in modũ gaudeo. Idq; cum ipſi⁹ cauſa. tum q; te oĩb⁹ ſecũdiſſimis reb⁹ digniſſimũ iudico. cui⁹ erga me ſingularẽ beniuolẽtiam. vel in labore meo. vel ĩ honore ꝑſpexi. Totã deniq; domum veſtram. vel ſalutis. vel dignitatis mee ſtudioſiſſimã. cupidiſſimãq; cognoui. Quare gratũ mihi feceris. ſi vxori tue Iunie grauiſſime atq; optime foemine meis vbis eris gratulat⁹. A te id qđ ſueſti peto. me abſentem diligas atq; defendas.

¶ M. C. impe. S. D. Caio Marcello con. deſig.

Uando id accidit qđ maxime mihi fuit optatũ. vt omniũ Marcellox et Marcellinox etiam. mirificus em̃ nomĩs ac generis veſtri fuit erga me ſemꝑ anim⁹. Quando ergo ita accidit. vt omniũ veſtrũ ſtudio tuus cõſulatus ſatiſfacere poſſet. in quem res mee geſte lauſq; et honos earum potiſſimũ ĩcederet. peto a te id quod facillimũ factu ſit nõ aſpernãte. vt confido ſenatu. vt q̃ honorificẽtiſſime ſenatuſcon. litteris meis recitatis faciendum cures. Si mihi tecum minus eſſet. quam eſt cum tuis omnibus. allegarem ad te illos. a quibus intelligis me precipue diligi. patris tui beneficia in me ſunt ampliſſima. Neq; em̃ saluti. mee. neq; honori amicior quiſquã dici poteſt. Frater tuus quãti me faciat. ſempq; fecerit. eſſe hoĩem q̃ ignoret. arbitror neminẽ. Dom⁹ tua deniq; tota me ſemꝑ oĩbus ſummis officijs ꝑſecuta eſt. Neq; vero tu in me

diligēdo cuiquā cōceſſiſti tuoꝝ. Quare a te peto maiorem ī modum-
vt me per te quam ornatiſſimū velis eſſe. meaqꝫ et in ſupplicatiōe decer-
nenda. ⁊ in ceteris rebus exiſtimationem ſatis tibi eſſe commendatam
putes. Uale.

M. C. Impe. S. D. Marcello con. deſigna.

Uantę tibi curę meꝰ honos fuerit. ⁊ quam idem extiteris. cōſul in
me ornādo ⁊ amplificādo. quam fueris ſemꝑ cum parētibꝰ tuis. et
cum tota domo. ⁊ ſi res ipſa loquebat̃. cognoui tamē ex meoꝝ omniū lit
teris. Itaqꝫ nihil eſt tātum qđ ego nō tua cauſa debeam. facturuſqꝫ ſim
cum ſtudioſe ac libēter. Nam magni intereſt. cui debeas. Debere autem
nemini malui quam tibi. cui me quū ſtudia cōmunia. beneficia paterna.
tuaqꝫ iam cōiunxerāt. tum accidit mea quidem ſentētia maximū vincu-
lum. qđ ita rempublicam geris. atqꝫ geſſiſti. qua mihi carius nihil eſt.
vt quātum tibi omnes boni debeāt. quo minꝰ tantundem ego vnꝰ debeā.
nō recuſem. Quāobrem tibi velim. hi ſint exitus. q̄s mereris. ⁊ quos fo-
re cōfido. Ego ſi me nauigatio nō morabit̃. q̄ incurrebat in ipſas Ethe-
ſias. ꝓpe diem te vt ſpero videbo.

**M. C. Impe. Lucio Paulo conſuli de-
ſignato. S. D.**

T ſi mihi nunq̄ꝫ fuit dubium. quin te populꝰ romanꝰ ꝓ tuis ſum-
mis in rēpublicā meritis. ⁊ ꝓ ampliſſima familię dignitate. ſummo ſtu-
dio cunctis ſuffragijs cōſulem facturꝰ eſſet. tamē incredibili leticia ſum
affectꝰ. quum id mihi nūciatum eſt. Eumqꝫ honorem tibi deos fortuna-
re volo. Atqꝫ ex tua maiorumqꝫ tuoꝝ dignitate admiſtrari. Atqꝫ vti-
nam pn̄s illum diem mihi optatiſſimū videre potuiſſem proqꝫ tuis am-
pliſſimis erga me ſtudijs atqꝫ bn̄ficijs. tibi operam meā. ſtudiumqꝫ na-
uare. Quam mihi facultatem. quādo hic nec opinatꝰ ⁊ improuiſus pro-
uintię caſus eripuit. tamē vt te cōſulem rem pub. ꝓ tua dignitate geren-
tem poſſim magnoꝑe a te peto. vt operam des. efficias ne q̄đ mihi fiat ī-
iurię. neve q̄đ tꝑis ad meū annuū munus accedat. Qđ ſi feceris. magnꝰ
ad tua priſtina erga me ſtudia cumulꝰ accedet.

M. C. Paulo cōſuli deſignato. S. D.

Axime mihi fuit optatum Romę eſſe tecum. multas ob cauſas. ſꝫ
pręcipue ⁊ in petēdo et in gerēdo cōſulatu. meum debitum tibi ſtu-
dium perſpicē poſſes. At petitiōis quidem tuę ratio mihi ſemꝑ fuit ex-
plorata. ſed tamē operam nauare volebam. In cōſulatu vero cupio equi-
dem te minꝰ habere negocij. ſꝫ moleſte fero me cōſulem tuū ſtudium ado-
leſcētis perſpexiſſe te meum quū id ętatis ſim perſpicē nō poſſe. ſꝫ ita fa-

to neſcio quo ꝯtigiſſe arbitror. vt tibi ad me ornādum ſemꝑ detur facul
tas. mihi ad remunerādum nihil ſuperat ꝑter volūtatem. Ornaſti con
ſulatum. ornaſti reditum meū. incidit meum tempꝰ rerum gerendarum
in ipſum conſulatum tuū. Itaqꝫ quū ⁊ ſumma amplitudo ⁊ dignitas. ⁊
meus magnꝰ honos magnaqꝫ exiſtimatio poſtulare videat̄. vt a te pluri
mis ꝟbis contēdam ac petam. vt quam honorificētiſſime ſenatuſcōſul-
tum de meis rebꝰ geſtis faciēdum cures. Nō audeo vehemēter a te con
tēdere. ne aut ipſe ꝑpetue tue cōſuetudinis erga me oblitꝰ eſſe videar. aut
te oblitum putem. Quare vt te velle arbitror ita faciam. atqꝫ ab eo quē
omnes gentes ſciūt de me optime meritum breuiter petam. Si alij con
ſules eēnt ad te potiſſimū Paule mitterem. vt eos mihi quam amiciſſi
mos redderes. Nunc quum tua ſumma poteſtas ſummaqꝫ auctoritas.
notaqꝫ omnibꝰ noſtra neceſſitudo ſit vehemēter te rogo. vt ⁊ honorifi-
cētiſſime cures decernēdum de meis geſtis rebꝰ. ⁊ quā celerrime dignas
res eſſe honore ⁊ gratulatiōe cognoſces ex his lr̄is quas ad te ⁊ collegā.
et ſenatum publice miſi. omniūqꝫ mearum reliquarū rerum maximeqꝫ
exiſtimatiōis mee ꝑcurationē ſuſceptam velim habeas. In primiſqꝫ ti
bi curare ſit. qđ abs te ſuperioribꝰ quoqꝫ litteris petiui. ne mihi tempꝰ
proroget̄. Cupio te conſulem videre. omniaqꝫ q̄ ſpero. cum abſens. tum
etiā preſens te cōſulem aſſequi.

¶ M. C. Caio Caſſio proqueſtori. S. D.

Arcum Fabium qđ mihi amicum tua cōmendatiōe das nullum
in eo facio queſtum. multi eīm anni ſunt. quū ille in ere meo eſt. et
a me diligit̄. ꝓpter ſummam eiꝰ humanitatem ⁊ obſeruātiam. ſed tamē
qđ ab eo egregie diligeris. multo ei amicior ſum factꝰ. Itaqꝫ quanqꝫ ꝑ-
fecerint lr̄e tue. tamē aliquāto plus cōmendatiōis apud me habuit ani
mus ipſiꝰ erga te mihi perſpectꝰ ⁊ cognitꝰ. ſed de fabio faciemꝰ ſtudioſe
que rogas. Tu multis de cauſis vellem me cōuenire potuiſſes. Primū
vt te quem iam diu plurimi facio. tāto interuallo viderem. Deinde vt ti
bi quod feci per lrās. poſſem preſens gratulari. tum vt quibꝰ de rebꝰ vel
lemus. tu tuis. ego meis inter nos cōmunicaremꝰ. Poſtremo vt amici
cia noſtra. que ſummis officijs ab vtroqꝫ culta eſt. Sed lōgis interual
lis temporis interruptam cōſuetudinē habuit cōfirmaret̄ vehemētius
Id quādo nō accidit vtemur bono litterarū. et eadem fere abſentes. que
ſi coram eſſemꝰ. cōſequamur. vnꝰ ſcilicet fructꝰ qui in te videndo eſt. per-
cipi litteris nō poteſt. alter gratulatiōis eſt. ⁊ is quidem exilior quam ſi
tibi ipſum intuens gratularer. Sed tamen ⁊ feci antea. ⁊ facio nunc. ti-
biqꝫ cum pro rerum maguitudine quas geſſiſti tum pro oportunitate

temporis gratulor. quod te de prouincia decedentem ſumma laus ⁊ ſumma gratia prouincię proſecuta eſt. Tercium eſt. vt id quod de noſtris rebus coram communicaſſemꝰ inter nos conficiamus idem litteris. Ego ceterarum rerum cauſa tibi Romam properandam magnopere cenſeo Nam et ea quę reliqui tranquilla de te erant. et hac tua recenti victoria tanta clarum aduentum tuum fore intelligo. ſed ſi quę ſunt onera tuorum ſi tanta ſunt. vt ea ſuſtinere poſſis. prope nihil tibi erit lautius. nihil glorioſius. ſi maiora conſidera ne in alienum tempus cadat aduentus tuus. huius rei totum conſilium tuum eſt. Tu enim ſcis quid ſuſtinere poſſis. ſi potes laudabile atqȝ populare eſt. ſin plane non potes abſens hominum ſermones facilius ſuſtinebis. De me autem idem tecum his ago litteris. quod ſuperioribꝰ egi. vt omnes tuos neruos in eo contendas. ne quid mihi ad hanc prouinciam. quam ⁊ ſenatus et populus annuam eſſe nolunt temporis prorogetur. Hoc a te ita contendo. vt in eo fortunas meas poſitas putem. Habes Paulum noſtrum noſtri cupidiſſimum. eſt Curio. eſt Furnius. ſic velim euitare. quaſi in eo ſint mihi omnia. Extremum illud eſt his quę propoſueram cõfirmatio noſtrę amicitię. de qua pluribus verbis nihil opus eſt. Tu puer me appetiſti Ego autem ſemper ornamento te mihi fore duxi. Fuiſti etiam pręſidio triſtiſſimis meis temporibus. Acceſſit poſt tuum diſceſſum familiaritas mihi cum Bruto tuo maxima. Itaqȝ in veſtro ingenio ⁊ induſtria mihi plurimum ⁊ ſuauitatis et dignitatis conſtitutum puto. id vt tuo ſtudio cõfirmes. te vehemẽter rogo. litteraſqȝ ad me ⁊ cõtinuo mittas. et quũ Romã veneris quã ſępiſſime. Uale.

M. C. Caio Caſſio. S. D.

Et ſi vterqȝ noſtrũ ſpe pacis et odio ciuilis ſanguinis abeſſe a belli neceſſaria pertinacia voluit. tamen quando eius conſilij princeps ego fuiſſe videor. plus fortaſſe tibi pręſtare ipſe debeo. quam a te expectare. Et ſi vt ſępe ſoleo mecum recordari ſermo familiaris meus tecum ⁊ item mecum tuus adduxit. virumqȝ noſtrum ad id conſilium vt vno pręlio putaremus. ſi non totam cauſam. at certe noſtrum iudicium diffiniri cõuenire. Neqȝ quiſquam hanc noſtram ſententiam vere unquam reprehendit. Prętereo qui arbitrãtur melius deleri omnino rem publicã quã imminutam ⁊ debilitatẽ manẽ. ego autẽ ex interitu eiꝰ nullã ſpem ſcȝ mihi ꝓponebã. ex reliquijs magnam. ſed ea ſunt cõſecuta. vt magis mirũ ſit accidere illa potuiſſe. quam nos non vidiſſe ea futura. nec

homĩes quũ eſſemꝰ diuinare potuiſſe. Equidem fateoꝛ meam cõiecturã
hãc fuiſſe. vt illo quaſi quodam fatali pꝛelio facto ⁊ victoꝛes cõmuni ſa
luti ꝯſulere vellẽt. ⁊ victi ſuę. Utrũqꝫ autem ꝓpoſitũ eſſe arbitrari ĩ ce
leritate victoꝛis. Quę ſi fuiſſ3. eãdem clemẽtiam expta eſſet Africa quã
cognouit Aſia. quam etiam Achaia. ⁊ vt opinoꝛ ipſo ligato ⁊ depꝛecato
re. Amiſſis autem tempoꝛibꝰ quę plurimũ valẽt. pꝛeſertim in bellis ci
uilibꝰ interpoſitꝰ annus alios induxit. vt victoꝛiam ſperarẽt alios vt ip
ſum vinci cõtemnerẽt. atqꝫ hoꝛum maloꝝ omniũ culpam foꝛtuna ſuſti
net. Quis em̃ aut alexãdrini belli tãtam moꝛam huic bello adiunctum
iri. aut neſcio quem iſtum Pharnacem Aſię terroꝛem illatuꝝ putaret?
Nos tamẽ in cõſilio pari caſu diſſimili vſi ſumꝰ. Tu em̃ eam ꝑtem pe
tijſti. vt ⁊ cõſilijs intereſſes. ⁊ qđ maxime curam leuat futura animo ꝓ
ſpicẽ poſſes. Ego qui feſtinaui. vt Cęſarem in Italia viderem. Sic em̃
arbitramur eumqꝫ multis honeſtiſſimis viris cõſeruatum redeũtem ad
pacem currẽtem. vt aiunt. incitarem. ab illo lõgiſſime ⁊ abſum et abfui.
Verſoꝛ autẽ in gemitu Italię. et in vꝛbis miſerrimis quęrelis. q̃bꝰ ali
quid opis, foꝛtaſſe ego ꝓ mea. tu ꝓ tua. ꝓ ſua quiſqꝫ per te ferre potuiſſe
ſi auctoꝛ affuiſſ3 Quare velim ꝓ tua erga me beniuolẽtia ſcribas ad me
quid videas. q̃d ſentias. q̃d expectãdum. quid agẽdum. nobis exiſtimes
Magni erũt mihi tuę lr̃ę. atqꝫ vtinam pꝛimis illis quas Luceria miſe
ras paruiſſem. Sine vlla em̃ mea moleſtia dignitatẽ meã retinuiſſem

¶ M. C. Caio Caſſio. S. D.

Uto te iam ſuppudere. quũ hęc tercia iam ep̃la ante te oppꝛeſſit.
quam tu cędulam aut lr̃ãm. Sed nõ vꝛgeo Lõgioꝛes em̃ expecta
bo. vel potiꝰ exigam Ego ſi ſemꝑ haberem cui darem. vel ternas in hoꝛa
darem Fit em̃ neſcio quid. vt quaſi coꝛam adeſſe videare quũ ſcribo aliq̃d
ad te. Neqꝫ id κατελη ηφαντασιας vt dicũt tui amici noui. qui
putãt etiam λιαυοντικας φαντασιας. Catius inſuꝑ epicure
us qui nuper eſt moꝛtuus. quę ille Gargatius. etiam ante Democritus
ει Δολα hic ſpectra nomĩat. his autem ſpectris catianis etiam ſi ocu
li poſſent feriri qđ velis ipſa currunt. animꝰ qui poſſit ego nõ video. do
ceas tu me opoꝛtebit. Quũ ſaluus veneris in mea ne ꝑtãte ſit ſpectrum
tuũ. vt ſimul ac mihi collibitum ſit de te cogitare. Illud occurrat. Ne
qꝫ ſolum de te q̃ mihi heres in medullis. Sed ſi inſulam Britanniam
cœpero cogitare eiꝰ. ει Δολου mihi aduolabit ad pectꝰ. Sed hęc po
ſterius. tento em̃ te quo aio accipias. Si em̃ ſtomachabere ⁊ moleſte fe
res. plura dicemꝰ. poſtulabimuſqꝫ ex qua hereſi in homibꝰ armatis dele
ctus ſis. in eam reſtituare. In hoc interdicto nõ ſolet addi in hoc anno.

Quare ſi iam biēnium aut triēnium eſt. quū virtuti nuncium remiſiſti delinit⁹ illecebris voluptatis in integro res nobis erit. quanq̄z qui quū loq̄r cum vno fortiſſimo viro. qui poſtea quam foꝝ attigiſti. nihil feciſti niſi pleniſſimum ampliſſime dignitatis. In iſta ipſa αιρεσ ι metuo ne plus neruoꝝ ſit. quam ego putarim. Si modo eam tu ꝓbas. Quid tibi in mētem venit inquies. qꝛ nihil habeam aliud quod ſcriberem. de re publica enim nihil ſcribere poſſum Neq̄z enim quod ſentio libet ſcribere. Uale.

M. C. Caio Caſſio. S. D.

Reposteros habes tabellarios. ⁊ ſi me quidem nō offendūt. ſed tamē quū a me diſcedūt. flagitāt lrās. quum ad me veniūt nullas afferūt. Atq̄z idipm facerēt cōmodis. ſi mihi aliq̄d ſpacij ad ſcribēdum darēt. ſed petaſati veniūt. comites ad portas expectare dicūt. ergo ignoſces. alteras habebis has breues ſed expecta. Et ſi quid ego me tibi purgo. quū tui ad me inanes veniant. ad te cum eplis reuertent̃ nos. hic tamē ad te ſcribam aliq̄d. D. Syllam p̄rem mortuū habebam⁹. alij a latronibus. alij cruditate dicebāt. popul⁹ nō curabat. Cōbuſtum eēm eſſe cōſtabat. h̄ tu ꝓ tua ſapiētia feres ęquo aīo. quanq̄z amiſim⁹ Ceſarem putabāt moleſte latuꝝ verētem ne haſta refrixiſſet. Mindius Marcell⁹ et Actius Pigmētarius valde gaudebat ſe aduerſariū ꝑdidiſſe. De Hiſpania noui nihil. ſed expectatio valde magna rumores triſtiores. ſꝫ Panſa noſter paludat⁹ ad. iij. calēdas ianuarias ꝓfect⁹ eſt. vt quiuis intelligē poſſet id q̄d tu nuꝑ dubitare cœpiſti eſſe. Nam q̄d multos miſerijs leuauit. ⁊ quod ſe in his malis homiem ꝓ̄buit. mirabilis eum viroꝝ bonorum beniuolētia ꝓſecuta eſt. Tu q̄d adhuc Brunduſij morat⁹ es. valde probo ⁊ gaudeo. ⁊ me hercule puto te ſapiēter factuꝝ ſi fueris Nobis quidē qui te amam⁹. erit gratum. ⁊ amabo te quum dabis poſt hac aliq̄d domum litteraꝝ mei memineris. Ego nunq̄z quenq̄z ad te quum ſciam. ſine meis litteris ire patiar. Uale.

M. C. Caio Caſſio. S. D.

Longior epiſtola fuiſſet. niſi eo ipſo tp̄e petita eſſet a me quū iam iret ad te. lōgior aūt ſi aliquem habuiſſꝫ. nam ſine periculo vix poſſum⁹ Redire igit̃ in quies poſſum⁹: nō mehercule facillime. vēruūtamē aliam aberrationē a moleſtijs nullam habem⁹ Ubi igit̃ inquies philoſophia tua: et quidem in culina mea moleſta eſt. Pudet eēm ſeruire. itaq̄z facio me alias res agē ne cōuitium Platonis audiam. De Hiſpania nihil adhuc certi. nihil oīno noui. Te abeſſe mea cā moleſte fero tua gaudeo Sꝫ flagitat tabellari⁹ Ualebis igit̃. meq̄z vt a puero feciſti amabis.

¶ Caſſius. S. D. Ciceroni.

I vales bñ eſt. ego quidem valeo. Nõ me hercule in hac mea pere-
grinatiõe quicq̃ libẽtius facio. q̃ ſcribo ad te. Uideor em̃ cum pñte loq̃
et iocari. Nec tamẽ hoc vſu venit ꝑpt̃ ſpectra catiana. ꝑ quo tibi proxi
ma epl̃a tot ruſticos ſtoicos egerã. vt Catium Athenis natũ eſſe dicas.
Pãſam nr̃m ſecũda volũtate hoiem plaudatũ exurrexiſſe. tum ipſi⁹ cau-
ſa gaudeo. tum mehercule ⁊ oĩm nr̃m. ſpero em̃ homies ĩtellecturos q̃n-
to ſit oĩb⁹ odio crudelitas. ⁊ quãto amori ꝓbitas ⁊ clemẽtia. atq̃ ea que
maxime mali petãt ⁊ cõcupiſcãt ad bonos ꝑuenire. Difficile ẽ em̃ homi
bus pſuadere eſſe ꝟo et ꝟtute iuſticia parari ⁊ ver̃ et ꝓbabile eſt. Ipſe em̃
Epicur⁹ a q̃ oẽs Catij et Amaſinij. mali ꝟbor̃ interp̃tes ꝓficiſcũtur. di
cito. Itaq̃ et Panſa q̃ ſequit̃. virtutẽ retinet. et ij qui a vobis vocantur
ſunt oẽs q̃ ꝟtutes ⁊ colũt et retinent. Itaq̃ Sylla cui⁹ iudiciũ ꝓba re
debem⁹. quũ diſſentire phõs videret. nõ queſiuit q̃d bonum eẽt. ⁊ oĩa bo
na coemit. cui⁹ ego mortem forti mehercule aĩo tuli. Nec tamẽ ceſar di
uti⁹ nos eum deſiderare patiet̃. Nam h̃ damnatos q̃s ꝑ illo vobis reſti
tuat. nec ipſe ſectorem deſiderabit. quũ filium viderit. Nũc ad rempu. re
deã. q̃d in hiſpania gerat̃ reſcribe. Pereã niſi ſollicit⁹ ſum. ac malo vete-
rẽ ⁊ clementẽ dñm hr̃e. q̃ nouũ ⁊ crudelẽ expiri. Scis Cneus q̃ ſit fa-
tu⁹. Scis q̃uo crudelitatem ꝟtutẽ putet. Scis q̃ ſe ſꝑ a vobis deriſum
putet. Uereor ne nos ruſtice gladio velit quid fiat ſi me diligis reſcribe
Hui q̃ velim ſcire vtr̃ iſtas ſollicito aĩo an ſoluto legas. Scies em̃ eo-
dẽ tp̃e q̃d me facẽ oporteat. ne lõgior ſim vale. me vt facis ama. Si ce-
ſar vicit celeriter me expecta.

¶ M. C. Trebonio. S. D.

Ratorẽ meum. ſic em̃ inſcripſi. Sabino tuo cõmẽdaui. natio me
homĩs impulit. vt ei recte putarẽ. niſi forte cãdidatorẽ licẽtia hic
q̃ vſus hoc ſubito cognomẽ arripuit. ⁊ ſi modeſtus ei⁹ vultus. ſermoq̃
cõſtans hr̃e quiddã a curib⁹ videbat̃. Sz de Sabino ſatis. Tu mi Tre
boni quãdo ad amorẽ meum aliquãtum olim diſcedẽs addidiſti. q̃ tole-
rabilius feram⁹ igniculũ deſiderij tui. crebris nos lr̃is appellato. Atq̃
idem ſi ita fiat a nobis quanq̃ due cauſe ſunt. cur tu frequentior in iſto
officio eſſe debeas q̃ nos. Primũ q̃d olim ſolebãt q̃ rome erãt ad ꝓuinci
ales amicos de repu. ſcribere. nũc te nobis ſcribere oportet. Res em̃ pu
blica iſtic ẽ. Deinde q̃d nos. alijs officijs tibi abſenti ſatiſface poſſum⁹.
Tu nobis niſi lr̃is nõ video q̃re alijs ſatiſfacẽ poſſis. Sz cetera ſcribes
ad nos poſtea. Nũc hoc ꝑmo cupio cognoſcẽ iter. cum cuiuſmodi ſit ad
nos. vbi Brutũ nr̃m videris quã diu ſimul fueris. Deinde quum ꝓceſſe

ris lōgius de bellicis rebꝰ. de toto negocio. vt exiſtimare poſſimꝰ. quo ſta
tu ſimus Ego tm̄ me ſcire putabo. quātum ex tuis lr̄is habebo cognitū.
Cura vt valeas. meqꝫ ames amore illo tuo ſingulari.

M. Cicero. Trebonio. S.D.

T eplām tuam legi libēter. ⁊ librū libētiſſime. ſed tamē in ea volu
ptate hūc accepi dolorem. qđ quum incēdiſſes cupiditatem meam con
ſuetudis augēdę nr̄ę. nam ad amorem quidē nihil poterat accedē. tum
diſcedis a nobis. meqꝫ tāto deſiderio afficis. vt vnam mihi cōſolationē
relinqs. fore vt vtriuſqꝫ nr̄m abſentis deſiderium. crebris ⁊ lon gis eplis
leniat. qđ ego nō modo me tibi ſpōdere poſſum. ſꝫ de te etiam mihi Nul
lam em̄ apud me reliquiſti dubitatiōem. quātum me amares. Nam vt
illa omittam q̄ ciuitate teſte feciſti. quum mecū inimicicias ↄmunicaſti
quū me concionibꝰ tuis defendiſti. quū queſtori mea atqꝫ in publica cā
cōſilium ꝑtis ſuſcepiſti. quū tribunoplebis queſtor nō paruiſti. cui tuꝰ
preſertim collega parēt. vt hec recentia q̄ meminero ſꝑ obliuiſcar. q̄ tua
ſollicitudo de me in armis. q̄ leticia in reditu. q̄ cura. qui dolor. quum ad
te curę dolores mei ꝑferent᷑. Brundusium deniqꝫ te ad me venturū fuiſſe
niſi ſubito in hiſpania miſſus eſſes. Ut hęc igit᷑ omittam. q̄ mihi tāti ex
iſtimāda ſunt. quāti vitam exiſtimo ⁊ ſalutem meam. Liber iſte quē mi
hi miſiſti. quātam habet declaratiōem amoris tui. primū quod tibi face
tum videt᷑ quicq̄d ego dixi qđ alijs fortaſſe nō idem. Deinde quod illa ſi
ue faceta ſint. ſiue ſic fiunt. narrāte te ⁊ venuſtiſſima. quin etiam anteqꝫ
ad me veniatur riſus omnis pene cōſumit᷑. Quod ſi in his ſcribēdis ni
hil aliud niſi qđ neceſſe fuit de vno me tam diu cogitauiſſes ferreus eēm
ſi te nō amarem. Quum vero ea quę ſcriptura perſecutꝰ es ſine ſummo
amore cogitare nō potueris. nō poſſim exiſtimare plus quenqꝫ a ſeipſo.
quam me a te amari. cui quidem amori vtinā ceteris rebꝰ poſſem. amo-
re certe reſpondebo. quo tamē ipſo tibi confido futurum ſatis. Nunc ad
epiſtolam venio. cui copioſe ⁊ ſuauiter ſcriptę nihil eſt quod multa re-
ſpondeam Primum enim ego illas Caluo litteras miſi. non plus quam
has quas nunc legis exiſtimans exituras. Aliter ſcribimꝰ quod vnum
ſolum. aliter quod multos lecturos putamus. Deinde ingenium eiꝰ me
lioribus extuli laudibꝰ. quam tu id vere potuiſſe fieri putas. Primum
qđ ita iudicabam acute mouebatur. genꝰ quoddam ſequebatur. in quo
iudicio lapſus quo valebat. tamen exequebatur quod probaret. Multę
erāt ⁊ recōditę lr̄ę. vis nō erat. Ad eā igit᷑ adhortabar In exercēdo āt et
in acuēdo plurimū valet. ſi laudes eum. quem cohortē. Habeas de Cal-
uo iudicium ⁊ cōſilium meum. Cōſilium quod hortandi cauſa laudaui.

Judicium qđ de ingenio eiꝰ valde exiſtimaui bene. Reliquū eſt tuam ꝑ-
fectionē amore ꝓſeq̄r. reditum ſpe expectem. abſentem memoria colam
Omne deſiderium lr̄is mittēdis accipiēdiſq; leniam Tu velim tua ī me
ſtudia ⁊ officia multū tecum recordere. q̄ quum tibi liceat. mihi nefas ſit
obliuiſci. nō modo virū bonum me exiſtimabis. verū etiam te a me ama
ri plurimum iudicabis.

M.C.S.D. Tironi ſuo humaniſſimo et optimo

Ide quāta in te ſit ſuauitas. duas horas thirei fuimꝰ Xeno-
menes hoſpes tam te diligit. q̄ſi vixerit tecum. Is oīa pol
licitꝰ eſt. q̄ tibi eēnt opꝰ facturꝫ puto. mihi placebat ſi firmi-
or eſſes. vt te leucadem deportares. vt ibi te plane confirmares. Uidebis
quid Curio. q̇d Lyſoni. q̇d medico placeat. Uolebam ad te Marionē
remittē. quem quum meliuſcule tibi eēt. ad me mittes. ſ; cogitaui vnas
lr̄as Marionem afferre poſſe. me autem crebras expectare. Poteris igi
tur ⁊ facies ſi diligis vt q̄tidie ſit Acaſtus in portu. Multi erūt quibꝰ
recte lr̄as dare poſſis. qui ad me libēter ꝑferāt. Equidem ptrāſeūtem ne
minem p̄termittā. Ego oēm ſpem tui diligēter curādi in Curio habeo.
nihil p̄t illo fieri humanius. nihil nr̄i amātius. Ei totum tradere malo
te paulo valētem. quam ſtatim imbecillum videre. Cura igiꝛ nihil aliud
niſi vt valeas. cetera ego curabo. etiā atq; etiam vale. Leucade ꝓficiſcēs.
Septimo idus nouembris.

M. Cicero. Tironi. S.D.

Eptimū iam diem corcyre tenebamur. Qu. autē pater ⁊ filiꝰ Bu
trothi ſolliciti eramꝰ de tua valitudine mirꝫ in modum. nec mirabamur
nihil a te lr̄aꝝ. His em̄ vētis iſtinc nauigaꝛ. qui ſi eēnt nos corcyre non
ſederemꝰ. Cura igiꝛ te ⁊ cōfirma. et quum cōmode ⁊ ꝑ valitudinem. et ꝑ
anni tempꝰ nauigare poteris ad nos amātiſſimos tui veni. Nemo nos
amat q̇ te nō diligit. Carus omnibꝰ expectatuſq; venies. Cura vt vale-
as. etiam atq; etiam Tiro noſter. Uale. Quintodecimo calendas no-
uembris Corcyre.

M.C. Tironi ſuo. S.D.

Cicero meus. et frater. ⁊ fratris filius. S.D.

Aulo faciliꝰ putaui poſſe me ferre deſideriū tui. ſed plane nō fero. ⁊
quanq; magni ⁊ honorem noſtrū intereſt q̄ primū ad vrbem me venire.
tamē peccaſſe mihi videor. quia a te diſceſſerim Sꝫ quia tua volūtas ea
videbaꝛ eſſe. vt prorſus niſi cōfirmato corꝑe nolles nauigare. approbaui

tuũ cõſilium. Neqȝ nũc muto. ſi tu in eadem es ſentẽtia. Si autem po ſtea quam cibum cœpiſti. videris tibi me poſſe cõſequi. tuũ cõſilium eſt. Marionem ad te eo miſi. vt aut tecum ad me q̄ȝprimũ veniret. aut ſi tu morare ſtatim ad me rediret. Tu autẽ hoc ꝑſuade ſi cõmodo valitudĩs tuę fieri poſſit. nihil me malle quam te eſſe mecum. Si autẽ intelliges opus eſſe te patris cõualeſcẽdi cauſa paulum cõmorari. nihil me malle quam te valere. Si ſtatim nauigas. nos leucade cõſequere. Si te cõfir- mare vis ⁊ comites ⁊ tẽpeſtates. ⁊ nauem idoneam vt habeas. diligẽter videbis. Unum illud mi Tiro videto. ſi me amas. ne te Marionis ad- uent⁹. ⁊ hę lr̃ę cõmoueãt. qꝺ valitudini tuę maxime cõducet ſi feceris. maxime obtemperaris volũtati meę. Hęc ꝑ tuo ingenio cõſidera. Nos ita te deſideram⁹ vt amem⁹. Amor vt valẽtem videam⁹ hortat̃. deſideriũ vt q̄ȝprimũ. Illud igit̃ poti⁹. Cura ergo potiſſimũ vt valeas. De tuis i- numeralib⁹ in me officijs erit h̄ mihi gratiſſimũ. iij. no. nouẽbris

M. Cicero. Tironi. S.D.

On queo ad te nec libet ſcribere. q̄ aĩo ſum affect⁹ tm̃ ſcribo ⁊ tibi ⁊ mihi maxime voluptati fore ſi te firmum quãprimũ videro. tercio die abs te aluciam acceſſeram⁹ Is loc⁹ eſt citra leucadem ſtadia. cxx. Leu cade aut te ip̃m. aut tuas lr̃as a Marione putabã me accepturũ. Quan tum me diligis. tantũ fac vt valeas. vel quãtum te a me ſcis diligi. No- nis nouembris a lucia.

M. C. Tironi. S.D.

Os apud aliciam ex q̄ loco tibi lr̃as ante dederam⁹. vnum diem cõ morati ſum⁹. quod Qu. nos cõſecut⁹ non erat. Is dies fuit nonę nouẽ- bris. Inde ante lucem ꝓficiſcẽtes ante diem octauã idus no. has lr̃as de dim⁹. Tu ſi nos oẽs amas. ⁊ p̃cipue me mgr̃m tuũ cõfirma te. Ego val- de ſuſpẽſo aĩo expecto te p̃mũ ſcȝ. Deinde Marionem cum tuis lr̃is oẽs cupim⁹. ego in p̃mis q̄ȝprimum te videre. ſed mi Tiro valẽtem. Quare nihil ꝓperaris ſatis q̄tidie videro. ſi valebis Utilitatibus tuis poſſum carere. te valere tua cã primũ volo. tum mea mi Tiro. Uale

M. Cicero Tironi. S.D.

Arie ſum affect⁹ tuis lr̃is. valde priore pagina turbat⁹. paulum al tera recreat⁹. Quare nũc quidem nõ dubito. quin quo plane vale- as. te neqȝ nauigationi neqȝ vię ꝯmittas. Satis em̃ te mature videro. ſi plane cõfirmatum videro. De medico ⁊ tu bñ exiſtimari ſcribis. ⁊ ego ſic audio. Sȝ plane curatiões eius nõ probo. Ius em̃ dãdum tibi nõ fuit. quũ eſſes ſe tamẽ ⁊ ad illum ſcripſi accurate. ⁊ ad Lyſonem. Ad Curiũ vero ſuauiſſimũ homiem. ⁊ ſummi officij ſummęqȝ humanitatis multa

ſcripſi. Jn his etiam vt ſi tibi videret̃. te ad ſe trã̄ſferret. Lyſo em̄ noſter
vereoꝛ ne negligẽtioꝛ ſit. p̄mũ qꝛ omnes gręci. dein de qd̓ quum a me lrãs
accepiſſ; mihi nullas remiſit. ſ; cum tu laudas. Tu igit̃ quid faciẽdum
ſit iudicabis. Jllud mi Tiro te rogo. ſumptui ne parcas vlla ĩ re qua ad
valitudinem op⁹ ſit. Scripſi ad Curium qd̓ dixiſſes daret medico. ipſi
puto aliq̇d dandum eſſe. q̃ ſit ſtudioſioꝛ. Jnnumerabilia tua ſunt in me
officia domeſtica. foꝛenſia. vꝛbana. ꝓuĩcialia. in re priuata. in republica.
in ſtudijs. in lrĩs nr̃is. Omnia viceris. ſi vt ſpero te validũ videro Ego
puto te belliſſime ſi recte erit cum quęſtoꝛe Meſcinio decurſuꝝ. non in-
human⁹ eſt. teq; vt mihi viſus eſt diligit. ⁊ quum valitudini tuę diligẽ
tiſſime cõſulueris. tu mi Tiro cõſulito nauigationi. nulla in re iam te fe
ſtinare volo. nihil laboro niſi vt ſalu⁹ ſis. Sic habeto mi Tiro neminẽ
eſſe q̇ me amet. quin idem te amet, vt quum tua ⁊ mea maxime ĩtereſt te
valere. tum multis eſt curę adhuc dum mihi nullo loco deeſſe vis. nun-
q̄; te cõfirmare potuiſti. Nũc te nihil impedit. oĩa depone. coꝛpi ſerui.
quãtam diligẽtiam in valitudinẽ tuam cõtuleris. tãti me fieri a te iudi
cabo. Uale mi Tiro. Uale. Uale. et ſalue. Lepta tibi ſalutẽ dicit. ⁊ oẽs
Uale. vi. idus nouembꝛis. Leucade

M. Ci. Tironi. S. D.

Ertiam ad te hãc epl'am ſcripſi eodem die magis inſtituti mei te-
nẽdi cauſa. qꝛ nactus eram cui darem. quam q̃ haberem q̇d ſcribe-
rem. Jgit̃ illa quãtum me diligis. tm̄ adhibe in te diligẽtię. ad tua inu-
merabilia in me officia. Adde hoc qd̓ mihi erit gratiſſimum oĩm quum
valitudĩs rõnem vt ſpero habueris. habeto etiam nauigatiõis. Jn itali
am euntib⁹ omnib⁹ ad me lrãs dabis vt ego euntem Patras neminem
prętermitto. Cura cura te mi Tiro. quãdo non cõtigit vt mecum naui-
gares. nihil eſt qd̓ feſtines. nec quicq̄; cures. niſi vt valeas. etiã atq; etiã
vale. vij. idus nouẽbꝛis. Actio veſperi

M. T. Cicero. S. D. Tironi ſuo.

Agnę nobis eſt ſolicitudini valitudo tua Nam tam etſi qui veni
unt nunciãt. tamẽ in magna cõſolatiõe ingẽs eſt ſollicitudo ſi diu
tius a nobis affutur⁹ es. Js cui⁹ vſum ⁊ ſuauitatem deſiderãdo ſentim⁹.
Attamẽ quanq̄; videre te tota cogitatiõe cupio. tñ te penit⁹ rogo. ne te
tam longę nauigationi ⁊ vię ꝑ hyemen niſi bñ firmum cõmittas. neue
nauiges. niſi explorate. Uix in ipſis tectis ⁊ oppidis frig⁹ in p̄ma vali-
tudine vitat̃. nedum in mari ⁊ via ſit facile abeſſe ab iniuria tp̄is inquit
Euripedes cui tu quãtum credas neſcio. Ego certe ſingulos ei⁹ verſus
ſingula ei⁹ teſtimonia puto, Effice ſi me diligis. vt valeas. et tu da nos

firmus ⁊ valens ꝗꝫprimum venias. Ama nos. et vale. Quintus frater
ſalutem plurimam dicit.

M. Cicero Tironi. S. D.

Nos a te vt ſcis diſceſſimꝰ ad. iiij. no. nouē. Leucadem venimꝰ ad
viij. idus nouem. ad. vij. actium. ibi ꝓpt̉ tempeſtatē ad. vi. idꝰ mo
rati ſumꝰ. Jnde ad quītum idus corcyram belliſſime nauigauimꝰ. Cor-
cyrę fuimꝰ vſqꝫ ad. xvi. calen. decembris tempeſtatibꝰ retēti. ad duodeci-
mum calen. decembris in portum corcyręoꝝ. ad caſſodem ſtadia. cxx. pro
ceſſumꝰ ibi retēti fuimꝰ vſqꝫ ad no. cal̉. Jnt̉ ea qui cupide ꝑfecti ſunt mul
ti naufragia fecerūt. nos eo die cœnati ſoluimꝰ Jnde auſtro leuiſſimo cę
lo ſereno nocte illa ⁊ die poſtero in italiam ad hydrontē ludibūdi ꝑueni
mꝰ. eodemqꝫ vēto poſtridie id erat ad. vij. calen. decē. hora quarta Brun
duſium venimꝰ. eodemqꝫ tp̄e ſimul nobiſcum in oppidum introijt Te-
rētia quę te facit plurimi. Ad quin. calen. decembris ſeruꝰ Cn. Plancij
Brunduſij tandem aliquādo mihi a te expectatiſſimas lr̄as reddidit da
tas idus nouembris q̄ me moleſtia valde leuarūt. vtinam oīno liberaſſēt
Sed tamē Aſclapo medicꝰ plane cōfirmat propediem te valētem fore
Nunc quidem ego te hortor vt omnem diligētiam adhibeas ad cōuale-
ſcendum tuam prudētiam. temperātiam. amorem erga me noui. Scio
te omnia facturum vt nobiſcum ꝗꝫprimum ſis. Sed tamē ita velim vt
ne quid properes. Symphoniam Lyſonis velim vitaſſes. ne in quar-
tam ebdomadā incideres. Sed quādo pudori tuo maluiſti obſequi quā
valitudini reliqua cura. Curio miſi vt medico honos haberet̉. ⁊ tibi da-
ret quod opus eſſet. me cui iuſſiſſet curaturū. Equū ⁊ mulum Brundu
ſij tibi reliqui. Romę vereor ne ex calēdis ianuarij magni tumultꝰ ſint.
Nos agemꝰ omnia modice. Reliquū eſt vt te hoc rogem. et a te petam
ne temere nauiges. Solēt nautę feſtinare quęſtus ſui cauſa. Cautꝰ ſis
mi Tiro. Mare magnum ⁊ difficile tibi reſtat. Si poteris cum Me-
ſcinio. caute is ſolet nauigare. Si minꝰ cum honeſto aliquo homine. cu
ius auctoritate nauiculariꝰ moueatur. Jn hoc omnem diligētiam ſi ad
hibueris. teqꝫ nobis incolumē feceris. oīa a te habebo etiam atqꝫ etiā no
ſter Tiro. Vale Medico Curio Lyſoni de te ſcripſi diligentiſſime.
Vale. Salue.

¶ M. C. Tironi. S. D.

T ſi opportunitatē opę tuę oībꝰ locis deſidero. tn̄ nō tam mea ꝗꝫ
tua cauſa doleo te nō valere. Sꝫ quādo in quartanā ꝯuerſa vis ē
morbi. Sic em̄ ſcribit Curius. ſpero te diligētia adhibita etiam firmio
rem fore. Modo fac id quod humanitatis tuę eſt. ne quid aliud cures
hoc tēpore. niſi vt quam cōmodiſſime cōualeſcas. Nō ignoro quātum

ex deſiderio labores.ſed erūt oīa facilia.ſi valebis feſtinare te volo.ne nau
ſeę moleſtiam ſuſcipias ęger.⁊ periculoſa hyeme nauiges. Ego ad vrbē
acceſſi ṗdie no.ianuarias obuiam mihi ſic ꝓditum ē.vt nihil fieri potu
erit ornatiꝰ. Sꝫ incidi in ip̄am flammam ciuilis diſcordię vel potiꝰ bel
li.cui quū cuperem mederi.⁊ vt arbitror poſſem cupiditates ceteroꝝ ho
minū. Nam ex vtraqꝫ ꝑte ſunt ꝗ pugnare cupiāt.impedimēto mihi fu
erūt oīno.⁊ ipſe Cęſar amicꝰ noſter minaces ad ſenatum ⁊ acerbas lr̄as
miſerat.⁊ erat adhuc impudēs. q̄ꝫ exercitum ⁊ ꝓuinciam inuito ſenatu
tenēt.et Curio meꝰ illū incitabat. Antoniꝰ quidem noſter et Qu. Caſſi
us nulla vi expulſi ad Cęſarem cum Curione ꝓfecti erāt. Poſtea quam
ſenatuſcōſulibꝰ.prętoribꝰ tribunis ple.⁊ nobis.qui ꝓcōſules ſumꝰ nego
cium dederat.vt curaremꝰ.ne ꝗd reſpu.detrimēti caperet.nunq̄ꝫ maiore
in periculo ciuitas fuit. nunq̄ꝫ improbi ciues habuerūt paratiorē ducē
oīno. Ex hac quoqꝫ ꝑte diligētiſſime comparat̄. Id fit auctoritate ⁊ ſtu
dio Pompeij noſtri.ꝗ Cęſarem ſero cepit timē. Nobis int̄ has turbas.
ſenatꝰ tamē frequēs flagitauit triumphū. Sed Lentulꝰ cōſul quo ma-
ius ſuū beneficiū facēt.ſimulatqꝫ expediſſet quę eſſent nccāria de repu.di
xit ſe relaturꝝ. Nos agimꝰ nihil cupide.eo ꝙ eſt nr̄a pluris auctoritas.
Italię regiōes deſcriptę ſunt.quam quiſqꝫ ꝑtem tueret̄. Nos Capuam
ſumpſimꝰ.hęc te ſcire volui. Tu etiam atqꝫ etiam cura vt valeas.lr̄aſqꝫ
ad me mittas quotienſcūqꝫ habebis,cui des.etiā atqꝫ etiā vale. Datum
pridie idus Januarij.

M.C. Tironi. S.D.

Uo in diſcrimīe verſet̄ ſalus mea ⁊ bonoꝝ omnium atqꝫ vniuerſę
reip.ex eo ſcire potes ꝙ domos nr̄as ⁊ patriam ip̄am vel diripiē
dam vel inflammādam reliqmꝰ. In eum locum res deducta ē.vt niſi ꝗs
deꝰ vel caſus aliꝗs ſubuenerit.ſalui eē nequeamꝰ Equidem vt veni ad vr
bem nō deſtiti oīa ⁊ ſentire et dicē ⁊ facē.q̄ ad cōcordiam ꝑtinerēt.ſꝫ mi-
rus inuaſerat furor.nō ſolum improbis.ſꝫ etiam his ꝗ boni habent̄. vt
pugnare cuperēt.me clamāte nihil bello ciuili miſerius. Itaqꝫ cum cę-
ſar amētia quadā raperet̄.⁊ oblitꝰ nomīs atqꝫ honoꝝ ſuoꝝ Ariminum.
Piſaurum. Anconam. Arretiū occupaſſꝫ.vrbem reliqmꝰ.q̄ꝫ ſapiēter.
aut quā fortiter nihil attinet diſputare Quo quidem in caſu ſumꝰ vides
Ferūtur oīno cōditiones ab illo.vt Pompeius eat in Hiſpaniam. dele
ctus ꝗ ſunt habiti ⁊ pręſidia nr̄a dimittant̄.ſe vlteriorem Galliam Do
mitio.citeriorem Conſidio nouiano. His eēm obtigerūt traditurꝝ.ad cō
ſulatꝰ petitionem ſe venturꝝ.neqꝫ ſe iam velle abſente ſe rōnem haberi ſu
am.ſe pſentē trinundinū petiturꝝ. Accepimꝰ conditiōes.ſed ita vt remo

ueat p̄ſidia ex his locis q̄ occupauit. vt ſine metu de his ipſis cōditioni-
bus Romę ſenat⁹ haberi poſſit. Id ille ſi fecerit. ſpes eſt pacis. Nō em̄
honeſtę leges imponūtur. ſed quib⁹ eſt meli⁹ quam ſic eſſe vt ſum⁹ Sin
autē ille ſuis conditionib⁹ inſtare voluerit. bellum paratū eſt. eiuſmodi
tamē. qđ ille ſuſtinē nō poſſit. p̄ſertim quū a ſuis cōditionib⁹ ipſe fuge-
rit. tantūmodo vt eum itercludam⁹. ne ad vrbem poſſit accedē. qđ ſpera-
bam⁹ fieri poſſe. Delectus em̄ magnos habebam⁹. putabamuſqʒ illū me-
tuere. ſi ad vrbem ire cepiſſet. ne gallias amittēt. quas ambas hʒ muni-
tiſſimas p̄ter trāſpadanos. Ex hiſpaniaqʒ ſex legiōes. ⁊ magna auxilia
Affranio et Petreio ducib⁹ haberi a tergo videt̄. ſi inſaniet. poſſe opp-
mi modo vrbe ſalua. Maximam autē plagam accepit. qđ is qui ſummā
auctoritatem in illi⁹ exercitu hēbat Titus Labienus ei⁹ ſocius ſceleris
eſſe noluit. reliq̇t illum ⁊ nobiſcum ē. multiqʒ idem facturi eſſe dicūtur.
Ego adhuc orę maritię pręſum a formis Nullum maius negocium ſu-
ſcipe volui. q̄ plus apud illum meę lr̄ę cohortatiōeſqʒ ad pacem valerēt
Sin autē erit bellum. video me caſtris ⁊ cęteris legionib⁹ pręfuturꝫ. ha-
beo etiam illam moleſtiam qđ Dollobella noſter apđ Cęſarem eſt. Hęc
tibi nota eſſe volui. q̄ caue ne te p̄turbēt ⁊ impediāt valitudinem tuam.
Ego. A. Varroni quem q̄ʒ amantiſſimū mei cognoui. tum etiam valde
tui ſtudioſum diligētiſſime te cōmendaui vt ⁊ valitudis tuę rōnem ha-
beret ⁊ nauigatiōis ⁊ totum te ſuſcipet ac tueret̄. quem oīa facturꝫ confi-
do. recepit em̄ ⁊ mecum locut⁹ eſt ſuauiſſime. Tu quādo eo tempore mę-
cum eſſe nō potuiſti. quo ego maxime operam ⁊ fidelitatem deſideraui tu-
am. caue feſtines. aut cōmittas. vt aut ęger. aut hyeme nauiges. Nun-
q̄ʒ ſero te veniſſe putabo. ſi ſalu⁹ veneris. Adhuc neminem videram qui
te poſtea vidiſſet q̄ʒ. M. Voluſius. a quo tuas lrās accepi quod nō mi-
rabar. Neqʒ em̄ meas puto ad te lrās tanta hyeme proferri. Sʒ da ope-
ram vt valeas. ⁊ ſi valebis quū recte nauigari poterit tum nauiges. Ci-
cero me⁹ in Phormiano erat. Terētiana et Tullia Romę. Cura vt va-
leas. iiij. calen. februa. Capua.

M. C. Tironi. S. D.

Ego vero cupio me ad te venire. ſed viam timeo. grauiſſime ęgro-
taſti. incdia ⁊ purgationib⁹. ⁊ vi ipſius morbi cōſumptus es. gra-
ues ſolēt offenſiōes eſſe ex grauibus morbis. ſi qua culpa cōmiſſa ē. Iam
ad id biduū quod fueris in via. dum in cumanum veneris. accedent ꝯti-
nuo ad reditum dies quinqʒ. Ego in phormiano ad. iij. calen. eſſe volo.
ibi te vt firmum offendam mi Tiro effice. Litterulę tuę ſiue noſtrę tui
deſiderio obligauerūt. Hac tamē epiſtola quam Acaſtus attulit. oculos

paululū ſuſtulerūt. Pompeius erat apud me quum hoc ſcribebam. hi-
lare ⁊ libēter ei cupiēti audire noſtra dixi. ſine te omnia mea mutam eſſe
tu muſis noſtris para. vt operas reddas. noſtra ad diem dicta fiet. Do-
cuit em̄ te fides quod haberet. Fac plane vt valeas. nos ad ſummū. Ua
le. xiiij. calendas Januarij.

M. C. Tironi. S. D.

Egypta ad me venit pridie idus aprilis. Js ⁊ ſi mihi nūciauit. te
plane febri carere. ⁊ belle habere. tamē quod negauit te potuiſſe ad
me ſcribere curam mihi attulit. ⁊ eo magis quod Hermia quem eodem
die venire oportuerat nō venerat. Jncredibili ſum ſollicitudīe de tua va
litudine. qua ſi me liberaris. ego te omni cura liberabo. Plura ſcriberē.
ſi iam putarem libēter te legere poſſe. Jngenium tuū. quod ego maximi
facio cōfer ad te mihi tibiqꝫ cōſeruandum. Cura te etiam atqꝫ etiam di-
ligēter. Uale. Scripta iam epiſtola Hermia venit. Accepi tuam epi-
ſtolam vacillantibꝰ litterulis. nec mirum tam graui morbo. Ego ad te
egyptam miſi. qd̄ nec inhumanꝰ eſt. ⁊ te viſus eſt mihi diligē. vt is tecū
eſſet. ⁊ cū eo coquū quo vterere. Uale.

M. C. Tironi. S. D.

Nbricus poſtridie ad me venit quā expectarem. Jtaqꝫ habui no
ctem plenam timoribꝰ ac miſerijs. Tuis litteris nihilo ſum factꝰ certi-
or quomodo te haberes. ſed tamē ſum recreatus Ego omni delectatione
litteriſqꝫ omnibꝰ careo. quas ante quam te videro attingere nō poſſum.
me, dico mercedis quātum poſcit promitti iubeto. id ſcripſi ad Mumi
um. Audio te animo angi. ⁊ medicū dicere ex eo te laborare. Si me dili
gis excita ex ſomno tuas litteras humanitatēqꝫ. propter quam mihi es
cariſſimus. Nunc opꝰ eſt te animo valere vt corpore poſſis id cum tua.
tum mea cauſa facias a te peto. Acaſtum retine. quo cōmodius tibi mi
niſtretur. Cōſeruate mihi. dies ꝓmiſſoꝝ adeſt. quem etiam repſentabo ſi
adueneris etiam atqꝫ etiā vale. iij. idus aprilis.

M. C. Tironi. S. D.

Mnia a te data mihi putabo. ſi te valētem videro. ſumma cura ex
pectabo aduētum Menandri. quem ad te miſerā. Cura ſi me diligis vt
valeas. ⁊ quū te bene cōfirmaris ad nos venias. Uale. iiij. idꝰ aprilis

M. C. Tironi. S. D.

E Tirone mi Marce. ita te meumqꝫ Ciceronem ⁊ meam Tulli
olam. tuūqꝫ filium videam vt mihi gratiſſimum feciſti. quū eum
indignum illa fortuna ac nobis amicum ſeruum eſſe maluiſti. Mihi
crede tuis ⁊ illius litteris perlectis exilui gaudio. ⁊ tibi ago gratias. et

gratulor. ſi enim mihi Statij fidelitas eſt tantę voluptati. quanti eſſe in iſto. hęc eadem bona debent additis litteris ⁊ ſermonibus humanitate quę ſunt his ipſis commodis potiora. Amo te omnibus equidem de maximis cauſis. verum etiam propter hanc. vel quod mihi ſicut debuiſti nunciaſti. Te totum in litteris vidi. Sabini pueris ⁊ promiſi omnia ⁊ faciam. Uale.

¶ Marcus. T. Cicero. S. D. Tironi.

Ideo quid agas tuas quoq; epiſtolas vix referam in volumina. Sed heus tu qui eſſe meorum ſcriptorum ſoles. Unde illud tam valitudini fideliter inſeruiēdo? Unde in iſtum locum fideliter venit. cui verbo domicilium eſt proprium in officio. migratiões in alienum multe. Nam ⁊ doctrina. ⁊ domus et ars ⁊ ager etiam fidelis dici poteſt. vt ſit quomodo Theophraſto placet verecundia tranſlatio. Sed hęc coram. Demetrius venit ad me quo quidem comitatu ſatis ſcis. ⁊ tu eum videlicet non potuiſti videre. cras aderit. videbis igitur. Nam ego hic perendie mane cogito. valitudo tua me valde ſollicitat. ſed inſerui. ⁊ fac omnia. tum te mecum eſſe. tum mihi cumulatiſſime ſatiſfacere putato. Cupio quod operam dediſti mihi gratum eſt. Ualde enim eius cauſa volo. Uale.

M. C. Tironi. S. D.

Uid igitur non ſic oportet. equidem cenſeo ſic addendum etiam ſuo. ſed ſi placet inuidia videtur. quam quidem ego ſępe contempſi. tibi gaudio profuiſſe. Si vero etiam tuſculanum. dij boni quāto mihi erit amabilius. Sed ſi me amas. quod quidem aut facis. aut perbelle ſimulas. quod tamen in modum procedit. Sed vt eſt indulge valitudini tuę. Cui quidem tu adhuc dum mihi deſeruis. ſeruiuiſti non ſatis. ea q̄ poſtulet non ignoras fac bellus reuertare nō mō te ſed etiam tuſculanum noſtrum plus amem. Parhędum excita vt hortum ipſe conducat. ſic holitorem ipſum cōmouebis. Elico nequiſſimus ſeſtertia ducenta dabat nullo aprico horto. nullo emiſſario. nulla maceria. nulla caſa. Is ne nos tanta impenſa derideat. calefac hominem. vt ego Motonē. Itaq; abutor coronis de crabra. Quid agatur? etſi nunc quidem etiam nimium eſt. a qua tamen velim ſcire. Horologiū mittam ⁊ libros ſi erit ſudum. ſ3 tu nullos ne tecum libellos. an pangis aliquid ſophocleum? fac opus appareat. Alligurius Cęſaris familiaris mortuus eſt. bonus homo et nobis amicus. Te quando expectemus fac vt ſciam. Cura te diligenter Uale.

M. C. Tironi. S. D.

Xpecto tuas litteras de multis rebus. te ipſum multo magis. De-
metrium redde noſtrum. ⁊ aliud ſi quid potes boni. De Aufidiano no-
mine nihil te hortor. ſcio tibi curę eſſe. ſed confice. etſi ob eam rem mora-
ris. accipio cauſam ſi te id non tenet aduola. Litteras tuas valde expe-
cto. Uale.

M. Ci. Tironi. Salutem. D.

Ollicitat ita viuam me tua mi Tiro valitudo. ſed cōfido ſi diligē-
tiam. quam inſtituiſti adhibueris. cito te firmum fore. libros compone.
Iudicem cum Metrodoro libebit quomodo eiꝰ arbitratu viuēdum ē.
cum holitore vt videtur. tu potes calēdas expectare gladiatores poſtrie
redire. ⁊ ita cenſeo verꝫ vt videbit̃. Cura te ſi me amas diligēter

M. C. Tironi. S. D.

Um vehemēter tabellarios expectarem quottidie aliquādo ve-
nerūt poſt diē quadrageſimū ⁊ ſextum. q̄ꝫ a nobis diſceſſerāt. quo-
rum mihi fuit aduentꝰ optatiſſimꝰ Nam quum maximam cœpiſſem lę-
ticiam. ex humaniſſimi ⁊ cariſſimi patris epiſtola. tum vero iucundiſſi-
mę tuę litterę cumulum mihi gaudij attulerūt. Itaqꝫ me iam nō pœni-
tebat intercapedinem ſcribēdi feciſſe. ſed potiꝰ lętabar. Fructum em̄ ma-
gnum humanitatis tuę capiebam ex ſilētio mearum litterarum. Vehe-
mēter igitur gaudeo te meam ſine dubitatiōe accepiſſe excuſationē. gra-
tos tibi optatoſqꝫ eſſe. qui de me rumores afferūtur. non dubito mi dul-
ciſſime Tiro. pręſtaboqꝫ ⁊ enitar. vt indies magis magiſqꝫ hęc naſcens
de me dupliciter opinio. Quare quod polliceris te buccinatorē forę exi-
ſtimatiōis meę cōfirmo. id cōſtantiqꝫ animo facias. licet em̄ tātum mi-
hi dolorem cruciatumqꝫ attulerūt errata ętatis meę. vt non ſolum ani-
mum a factis. ſed aures quoqꝫ a cōmemoratione abhorreāt. cuius te ſol-
litudinis ⁊ doloris participē fuiſſe notum. exploratum eſt mihi. nec id
mirum. nam cum omnia mea cauſa velles mihi ſucceſſa. tum etiam tua
Socium em̄ te meorum cōmodorum ſemper eē volui. Quod igitur ta-
men ex me doluiſti nūc vt duplicetur tuū ex me gaudium pręſtabo. Cra-
tippo me ſcito nō vt diſcipulum. ſed vt filium eſſe cōiunctiſſimū. Nam
cum ⁊ audio illum libēter. tum etiam eiꝰ propriam ſuauitatem vehemē-
ter amplector. Sum totos dies cum eo. noctiſqꝫ ſępenumero partem.
exoro em̄ vt mecum quā ſępiſſime cœnet. Hac introducta conſuetudine
ſępe inſcientibꝰ nobis ⁊ cœnantibꝰ obrepit ſublataqꝫ ſeueritate philoſo-
phię humaniſſime nobiſcum iocatur. Quare da operam vt hunc talem
tam iucūdum. tam excellētem virum videas q̄ꝫ primum Nam quid ego

de Bruto dicam: quem nullo tempore a me patior diſcedere. cuius cum
frugi ſeueraqꝫ eſt vita. tum etiam iucūdiſſima cōiunctio. Non eſt enim
ſeiunctus locus a philologia ⁊ quotidiana. huic ego locum in proximo
cōduxi. quod vt poſſim ex meis anguſtijs illiꝰ ſuſtēto tenuitatem. Prę
terea declamitare gręce apud Caſſium inſtitui. latine autem apud Bru
tum exerceri volo. vtor familiaribꝰ ⁊ quotidianis cōuictoribus. quos ſe
cum mytilenis Cratippus adduxit omnibꝰ ⁊ doctis ⁊ illi probatiſſimꝰ
Multum etiam mecum eſt Epicrates princeps athenieſium. et Leo-
nides ⁊ horum cęteri ſimiles. De gorgia autem quod mihi ſcribis. erat
quidem ille in quotidiana declamatiōe vtilis. ſed omnia poſtpoſui. dum
modo pręceptis patris parerem. enim ſcripſerat. vt eum dimitterē. ſta
tim tergiuerſari nolui. ne animi me ſuſpicionē ei aliquam importaret.
Deinde illud etiam mihi ſuccurrebat. graue eſſe me de iudicio patris iu-
dicare. tuū tamē ſtudium ⁊ cōſilium gratum acceptumqꝫ eſt mihi. Ex-
cuſationem anguſtiarum tui temporis accipio. Scio em̄ quam ſoleas
eſſe occupatus. Emiſſe te prędium vehementer gaudeo. fœliciterqꝫ tibi
rem iſtam euenire cupio. hoc loco me tibi gratulari noli mirari. eodem
enim fere loco tu quoqꝫ emiſſe te feciſti me certiorem. habes. deponendę
tibi ſunt vrbanitates. ruſticus romanus factus es. quomodo ego mihi
nunc ante oculos tuum iucūdiſſimum cōſpectu propono Videor enim
videre emētem te ruſticas res. cum villico loquētem in lacinia. ſeruantē
ex menſa ſecūda ſemina. Sed quod ad rem pertinet me tum tibi defuiſſe
ęque ac. tu doleo. Sed noli dubitare mi Tiro quin te ſubleuaturꝰ ſim
ſi modo fortuna me pręſertim. quū ſciam cōmunem nobis emptum eſſe
iſtum fundum. De mādatis. quod tibi curę fuit. eſt mihi gratum. ſed pe
to a te. vt quam celerrime mihi librarius mittatur. maxime quidem grę
cus. Multum em̄ mihi eripitur operę in exſcribēdis hypomnematis.
Tu velim primis cures. vt valeas. vt vna poſſimus. Antherum tibi
commendo.

¶ M. Cicero Tironi. S. D.

Pero ex tuis litteris tibi melius eſſe. cupio certe. Cui quidem rei
omni ratiōe cura. vt inſeruias. ⁊ caue ſuſpiceris cōtra volūtatem
meam te facere. quod nō ſis mecum. mecum es. ſi te curas. Quare malo
te valitudini tuę ſeruire ꝗꝫ meis oculis ⁊ auribꝰ. etſi em̄ ⁊ audio te. ⁊ vi-
deo libēter. tamē hoc multo erit ſi valebis iucūdius. Ego hic ceſſo. quia
ipſe nihil ſcribo. Lego autem libentiſſime. Tu iſtic ſi quid librarij mea
manu nō intelligēt monſtrabis. vna omnino interpoſitio difficilior eſt
quam ne ipſe quidem facile lege ſoleo. de qua primo Catone. De tricli-

nio cura vt facis. Tercia aderit modo. ne Publius rogatus ſit. Demetri
us iſte nunq̄ꝫ omnino Phalereus fuit. ſed nūc plane Bilienus eſt. Ita
qꝫ te do vicarium. tu eum obſeruabis. Etſi verutamen de illis noſti cete
ra. ſed tamē ſi quem cum eo ſermonem habueris. ſcribes ad me. vt mihi
naſcatur epiſtole̢ argumētum. ⁊ vt tuas q̄ꝫ longiſſimas litteras legam.
Cura mi Tiro vt valeas. hoc mihi gratius facere nihil potes.

M. C. Tironi. S. D.

Tu vero confice profeſſionem ſi potes. Etſi he̢c pecunia ex eo gene
re eſt. vt profeſſione non egeat. verūtamen Balbus ad me ſcripſit
tanta ſe epiphora oppreſſum. vt loqui nō poſſit. Antonius de lege quid
egerit. liceat modo ruſticari. Ad Bithinicum ſcripſi de Seruilio. tu vi
deris qui ſenectutem non cōtemnis. Etſi Atticus noſter. qui quondā
me cōmouere intellexit. idem ſemper putat. nec videt quibꝰ pre̢ſidijs ſep
tus ſim. Hercule quod timidus ipſe eſt. ego tamen Antonij inueteratā
ſine vlla offenſione amiciciam retinere ſane volo. ſcribamqꝫ ad eum. ſed
nō anteq̄ꝫ te videro. nec tamē te aduoco. cras expecto Leptam. ⁊ enimad
cuiꝰ curam plero mihi tui ſermonis vtendum eſt.

M. C. Tironi. S. D.

Et ſi mane Harpalū miſeram. tamē quum haberem. cui recte da-
rem litteras. ⁊ ſi noui nihil erat ijſdem rebꝰ volui ad te ſe̢pius ſcri
bere. non quin cōfiderem diligētie̢ tue̢. ſed rei magnitudo me mouebat.
Mihi prora ⁊ puppis. vt gre̢corū prouerbium eſt. fuit a me tui dimit-
tendi vt ratiōes noſtras explicares. Offilio et Aurelio vtiqꝫ ſatiſfiat a
flamma. ſi nō potes omnem partem aliquam velim extorqueas. In pri
miſqꝫ vt expedita ſit penſio calēdis ianuarij de attributiōe conficies. de
rep̄ſentatiōe videbis. de domeſticis eiꝰ hactenus. de publicis omnia mi-
hi certa. Quid Octauus. quid Antonius. que̢ hominum opinio. quid
futurum putes. ego vix teneor quin accurram. Sed ſi litteras tuas ex-
pecto. et ſcito Balbum tuū fuiſſe Aquini. tum tibi eſt dictum. ⁊ poſtri-
die Hyrtiū puto. vtrimqꝫ ad aquas ſemas quod egerint. Dolobelle̢ pro
curatores fac vt admoneātur. appellabis etiam puppiam

¶ Cicero filius Tironi. S. D.

Et ſi iuſta ⁊ idonea vſus es excuſatiōe intermiſſiōe litterarum tua
rum. tamē id ne ſe̢pius facias rogo. Nam et ſi de republica rumo
ribus ⁊ nuncijs certior fio. ⁊ de ſua in me volūtate ſemper ad me perſcri
bat pater. tamen de quauis minima re ſcripta a te ad me epiſtola ſemper
fuit gratiſſima Quare quum in primis tuas deſiderem litteras. noli cō

mittere vt excuſatione potius expleas officium ſcribendi quam aſſiduitate litterarum.

M. C. Tironi. S. D.

Erberaui te cogitationis tacito dumtaxat cõuitio quod faſcicul⁹ alter ad me ſine tuis litteris perlatus eſt. Non potes effugere huius culpe pœnam de patrono. M. eſt adhibẽdus. Iſq; diu ⁊ multis lucubrationibus cõmentata oratione. vide vt probare poſſit te nõ peccaſſe Plane te rogo. ſicut olim matrẽ noſtram facere memini. que lagœnas etiam inanes obſignabat. ne dicerẽtur inanes aliquę fuiſſe. quę furtim eſſent exiccatę. Sic tu etiam ſiquid ſcribas. non habebis. ſcribito tamẽ ne furtum ceſſationis quęſiuiſſe videaris. Valde enim mihi ſemper ⁊ vera ⁊ dulcia tuis epiſtolis nunciãtur. Ama nos. et Vale.

Marcus Cicero. Tironi. S. D.

Jrificam mihi verberationẽ ceſſationis epiſtola dediſti. nam quę parcius frater perſcripſerat. verecũdia videlicet ⁊ properatiõe. ea tu ſine aſſenſione vt erãt ad me ſcripſiſti. ⁊ maxime de cõſulib⁹ deſignatis. quos ego penitus noui libidinum ⁊ langoris effœminatiſſimi animi plenos. qui niſi a gubernaculis receſſerint maximum ab vniuerſo naufragio periculum eſt Incredibile eſt quę rogo illos ſcio oppoſitis gallorũ caſtris in ęſtiuis feciſſe. quos ille latro niſi aliquid firmius fuerit. ſocietate vitiorum deliniat. Res eſt aut tribunitijs. aut priuatis cõſilijs muniẽda. Nam iſti duo vix ſunt digni. quib⁹ alteri Ceſannam. alteri coſſutianarum tabernarum fundamẽta credas. Te vt dixi fero oculis Ego vos ad iiij. calendas videbo. tuoſq; oculos etiam ſi te veniẽs in medio foro videro. diſſuauiabor. Me ama. Vale.

Finiũt Epiſtolę Tullij

Sequitur liber Baſilij

Liber Baſilij

Leonardi Arretini ad colluciū ſalutatum pręfatio in magni Baſilij librum incipit feliciter

Go tibi hunc librum colluci: ex media (vt aiunt) grę‑cia delegi. vbi eiuſcemodi rerum magna copia eſt. et infinita pene multitudo. Nec veritus ſum. ne abs te. vt parum liberalis ac ſane ingratus accuſarer. ſi ex tanta abundātia hoc tam paruū munus ad te mitterem. neqꝫ enim id nūc ago (neqꝫ ita amens ſum) vt exiſtimē hac tantula re ſummis tuis erga me bñficijs ſatiſfacere poſſe. Sed vt mercatores ſolēt degustationem aliquam rerum venalium accipere. quo facilius de illarum emptione deliberare queant. ſic ego quum cuperem pro tuis ſingularibꝰ meritis. ſummaqꝫ in beniuolētia quicquid mea opera. labore. induſtria efficere poſſem. in te vnum cōferre. hunc tibi librum tranſcripſi quaſi degustationem quādam ſtudiorum meorum. quę ſi tibi doctiſſimo homini probata eſſe ſenſero. maiora cum fiducia deinceps aggrediar. tuo grauiſſimo atqꝫ optimo iudicio cōfirmatus. Et iam non paruis munuſculis. ſed maioribꝰ tecum agam. quanqꝫ id. quod de muneris paruitate ſupradixi. non ad librum ipſum. ſed ad cōuertendi laborem referri volo. Nam etſi liber per ſe breuis eſt tantum tamen ponderis ei adijcit Baſilij nomen. vt magnus putari debeat auctoritate ſcribentis. quę quidem apud grecos tanta eſt. vt ⁊ ſeueritate vitę. ⁊ ſanctimonia morum. ⁊ pręterea optimarum artium ſtudio. ſacrarumqꝫ litterarum doctrina cęteris ferme omnibus exiſtimetur precellere. Sed quum ſint permulti atqꝫ inclyti libri. quos ille accuratiſſime ſcriptos reliquit. nos in pręſentia hunc potiſſimū delegimus. ꝙ maxime eum conducere ad ſtudia noſtra arbitrati ſumus. Atqꝫ eo libentius id fecimus. ꝙ auctoritate tanti viri ignauiam ac peruerſitatem eorum cupiebamus refringere. qui ſtudia humanitatis vituperant. atqꝫ ab ijs omnino abhorrēdum cenſent. Quod ijs cōtingit fere. qui ea tarditate ingenij ſunt. vt nihil altum neqꝫ egregium valeāt intueri. qui quum ad nullam partem humanitatis aſpirare ipſi poſſunt. nec alios quidem id debere facere arbitrātur. Sed hos cum ſua ignorātia relinquamus. neqꝫ eñ digni ſunt de quibus verba fiant. ⁊ iam Baſilium ipſum audiamus. in quo animaduerte queſo quanta grauitas ſit.

Sequūtur Tituli pręſentis libelli.

Liber Baſilij

¶ Tituli preſentis libelli

¶ Prologus.

¶ Que ad eternam vitam cõſequendam cõferunt. ea ſola querẽda eſſe. ac in bonis numeranda.

¶ Quãtum inter eternam ⁊ preſentem vitam interſit.

Primum poetis. oratorib⁹. alijſq; ſcriptoribus probatis. deinde vero ſacre diſcipline. que ad eternam vitam ducit. operam dandã eſſe

¶ Qua in re cõueniant differãtq; theologia ⁊ extranee diſcipline

¶ Quo pacto accipiẽde ſint extranee diſcipline. ⁊ p⁹ de legẽdis poetis

¶ Quomodo legendi ſint oratores.

¶ Qua de cauſa poete ſint: hiſtoriciq; legendi

¶ Qua de cauſa: et quo pacto phõs legere debeamus.

¶ Propter exempla claro⁊ viro⁊ que a poetis hiſtoriciſq; referũtur. ipſos non negligẽdos eſſe.

¶ Ex diſciplinis extraneis. dũtaxat vtilia ⁊ ad finem humane vite attingẽdum cõferentia excerpenda eſſe.

¶ Q; nõ. niſi multis laborib⁹ exercitatiõibuſq;. vitã meremur eternã.

¶ Quonam modo cibis ⁊ ornamẽtis erga corp⁹ nos gerẽ debeam⁹.

¶ De mentis expiatione per cõtemptum ca⁊. quas ſenſus nobis porrigunt voluptatum.

¶ Deſpiciẽdum eſſe corp⁹. nec multũ cure ei impẽdendum

¶ De cõtemptu corporis. quem cõſequit̃ cõtempt⁹ diuitia⁊.

¶ Adulationem oſtẽtationemq; fugiẽdam eſſe.

¶ M. nutatim ⁊ vndequaq; cogẽdum eſſe. qđ ad eternam vitam cõſequẽdam cõducere videatur.

¶ Q; nõ retardemur ex eo. q̄ q̃ ad vitã eternã ducũt. ſunt laborioſa.

¶ Magni Baſilij Ceſaree ciuitatis Archiepi ad nepotes ſuos pulchrũ de legẽdis libris ſecularib⁹. opuſculũ. titulis. rubriciſq; interſtinctũ incipit fœliciter

¶ Prologus

Ulta ſunt filij. que hortant̃ me ad ea vobis cõſulenda. q̃ optima eſſe duco. queq; vobis. ſi illa ſequimi. pfutura cõfido. Quippe ⁊ huiuſ etas. ⁊ multa⁊ rerum vſus. ⁊ inſuper (qđ omnia maxime docet) in vtrãq; ptem mutatiões ſatis eſſe exptum. humana⁊ rerum me fecere peritum. Itaq; poſſum ijs

qui nuꝑ vitam ingreſſi ſunt. quaſi viā aliquam. qua tutiſſime ꝑficiſcan
tur oſtendere. Accedit ad hoc ꝙ naturali quidem neceſſitudīe me parē
tes nemo eſt vobis ꝓpinquior. quāobrē ego quidem erga vos nec min⁹
beniuolētie habeo. quam ipſi parētes. vos autē puto (niſi forte me vr̄a
fallit opinio) quum me intuemini. parētum deſiderio haud quaq̄ȝ moue
ri. Si igiꝰ que a me dicenꝰ. ea vos ſuſcipe ac ſequi parati eſtis. in ſecūdo
eritis ordīe laudatoꝝ apud Heſiodum. Siquidem ego ſane nihil mole
ſtum dicam. Vos aūt meministis carminū illoꝝ. in q̄b⁹ ille poeta inquit.
Optimum illum eſſe. qui ꝑ ſeipm̄ q̄ agēda ſunt cōſpicaret. ſequēti autē
gradu qui alioꝝ cōſilia ſeq̄ret. qui vero ad neutrū horum aptus eſſet. eum
penit⁹ eſſe inutilem. Nec vos vlla admiratio teneat. ſi q̄tidie ad magros
euntib⁹ vobis veterūq̄ȝ viroꝝ et ingenio ꝛ doctrina preſtātium. per ea q̄
illi ſcripta reliq̄re. cōtinuū vſum ꝛ familiaritatem habētib⁹ ego aliquid
vtili⁹ ex meipſo inueniſſe ꝓfitear. Equidem hoc ipm̄ monitur⁹ venio. nō
oportere vos eiuſmodi viris ita mētis vr̄e gubernacula ꝑmittē vt que
cūq̄ȝ dicāt ea ſeq̄mini. ſed id dūtaxat qđ vtilitatem affert ab illis accipiē
tes. ſcire etiam. ſi ſit op⁹ cōtemnē. Que igiꝰ ea ſint. ꝛ queādmodū diſcer
nanꝰ. id iam vobis aperiam hinc ſumēs initiū.

Que ad eternā vitam cōſequēdam cōferūt.
ea ſola querēda eſſe. ac in bonis numerāda.

Nos quidē o filij hāc humanam vitam nihil oīno eſſe arbitramur
nec bonum quicq̄ȝ exiſtimādum cenſem⁹. neq̄ȝ appellādum. quod
nobis vtilitatem huc uſq̄ȝ ſuppeditet. nō itaq̄ȝ dignitatem. nō amplitu
dinem maioꝝ. nō corpis vires. nō formam nō magnitudinē. nō a cun
ctis homib⁹ habitos honores. nō ipm̄ imperium. non quicq̄d dici p̄t in
hac vita excellēs. ſed lōgius nr̄e ꝓcedūt ſpes. ꝛ ad alteri⁹ vite ꝑparatio
nē cuncta molimur. Que igiꝰ ad hāc vitam ꝯferūt. ea nos totis virib⁹
optāda querēdaq̄ȝ eſſe arbitramur. Que vero illuc vſq̄ȝ ꝑuenire nequeūt.
vt nulli⁹ momēti deſpiciēda.

Quantū intꝰ eternā ꝛ p̄ntem vitā interſit

Ut enam tn̄ iſta ſit vita: et q̄ pacto illa viuatꝰ: id ſane oſtēdere plus
negocij eſſet. quam nos in p̄ntia ſuſceperim⁹. maiores etiā audito
res. quam ipſi nūc eſtis. ad ꝑcipiendū req̄rit. Hoc ſolū quum dixero. ſatꝭ
abūde vobis dixiſſe putabo. Si q̄s oēm poſt creatos homīes fœlicitatē
mēte cōcipiat. ſimulq̄ȝ in vnū cōgerat vniuerſam ne ꝑuā quidē ꝑtē illo
rū bonoꝝ adeq̄re cōperiet. Sȝ ab minimo illi⁹ vite bono. oīa hūana ſimul
collecta magis abeſſe. quā vmbrā ꝛ ſomniū a veris reb⁹. Immo vero (vt
propiori vtar ſimilitudīe) quāto in omni re ꝓcioſior eſt anima q̄ȝ corp⁹.

tanta vtriuſqꝫ vitę differentia eſt.

℃ Primum poetis. oratoribꝰ. alijſqꝫ ſcriptori-
bus probatis. Deinde vero ſacrę diſciplinę. q̄ ad
ęternā vitā ducit. operā dandā eſſe.

D hāc porro vitam ſacri ducūt ſermōes ꝑ occulta nos erudiētes.
Dōn eē tn̄ ꝓfundū illoꝝ ſenſum. ꝑ ętatem nobis ꝑcipe poſſe nō li
cet. in alijs nō oīno diuerſis. q̄ſi in vmbris quibuſdā ſpeculiſqꝫ. oculos
mētis exercē debemꝰ. eos imitātes q̄ ad certamē ſe ꝯparāt. qui ⁊ ſaltu et
motu manuū in ludo exercitati. callidius deinceps in certamē deſcēdūt.
et nobis ꝑfecto certamē quoddā incumbere putandū eſt. ⁊ quidem oīm
certaminū maximū. cuiꝰ grā cuncta tentāda ſunt. ⁊ totis viribꝰ incum-
bēdum ad huiuſce rei ꝑparationē. ⁊ poetis ⁊ oratoribꝰ ⁊ ſcriptoribꝰ cęte
ris. oībꝰ deniqꝫ homībꝰ inhęrēdum. vnde nobis ad ingeniū exercitatio-
nem aliq̄ ſit aſſecura vtilitas Velut igit̄ ij qui tingūt quom ꝑmo q̄buſ-
dam modis id q̄d colorē receptuꝝ ſit ꝑpararūt. tādem poſtea florem ſuꝑ
inducūt. ſiue purpureū. ſiue quēuis alium. Eodem nos itidem modo (ſi
vt indelibilis ſit apud nos ꝓbitatis ſnīa cupimꝰ) quom ijs extraneis di
ſciplinis fuerimꝰ imbuti. tum ſacris ⁊ occultis operā dabimꝰ. ⁊ q̄ſi ſolē
in aq̄ prius vidē aſſuefacti. ad ipſam lucē dirigemꝰ intuitū.

℃ Qua in re cōueniant differantqꝫ Theologia
et extranee diſciplinę:

J qua igit̄ ꝯueniētia vtriuſqꝫ ſit. ꝑutilis nobis erit tal' cognitio.
ſi āt nulla ſit. ea tn̄ adinuicē cōferre. ⁊ in q̄ differāt internoſcē. nō
paꝝ nobis fructꝰ ꝑbebit ad potioris vitę cōfirmationē. Sꝫ quia ſilitu-
die vtemur ad hāc rem oſtēdendā: Nēpe vt plāte ꝓp̄a ꝩtus ē fructū ꝓ-
ducē. afferūt tn̄ aliquē ornatū ⁊ frōdes ipſę circa ramos diffuſe. Jta ꝑfe
cto ⁊ aīę quidam ꝑcipuus fructꝰ eſt veritas. nō inamenū tn̄ eſt hac extra
nea circūdari ſapiā. q̄ tanq̄ frondes q̄dā. ⁊ fructui tegmē ꝑbeat. ⁊ ſpeciē
intuētibꝰ lętiorem oſtēdat. Hoc feciſſe aiūt moyſen illū ſumma pruden
tia virum. cuiꝰ apud oēs gētes maximū eſt inſapiētia nomē. qui nō pri
us ad dei cōtemplationē acceſſit. q̄ꝫ in ęgyptioꝝ diſciplinis mētem exer
cuiſſet. Hęc eadem ferūt de Daniele ſapiēti. q̄ cum apd̄ babylonios chal
deoꝝ ſapiām imbibiſſet. poſtea reꝝ diuinaꝝ attigiſſe doctrinā fert̄

℃ Quo pacto accipiēdę ſint extraneę diſcipli-
nę: et primo de legēdis poetis.

Ed iam ſatis abūde demōſtratū eſt. nō inutilem eſſe mentibꝰ no-
ſtris hanc extraneam ſcientiam. Nunc vero quo pacto illa nobis
accipienda ſit, dicēdum videt̄. Primo igit̄ vt a poetis incipiā, cū illi va

rij multiformeſqz ſint. nō oīb⁹ q̄ ab ipſis dicunt adhibēda ē mens. ſz cū excellētium viroꝝ dicta aut fcā cōmemorāt. tūc tota mēte moueri atqz inflāmari debem⁹. maximeqz conari vt tales ipſi ſim⁹. quales illi fuere. quū vō in improboꝝ hoīm mētionem incidūt. fugiēda ē illoꝝ imitatio. aureſqz claudēdę. nō ſec⁹ atqz ipſi ferūt Ulyſſem ad ſirenū cant⁹. prauę em̄ cōfabulatiōes via q̄dā ſunt ad facinora. Quāobrem omni diligētia curādum ē. ne int illam quam plęrūqz ſermōes h̄nt feſtiuitatē. latēter admittam⁹ aliq̄d mali vt hi q̄ venena melle pmixta abſorbent Nō igit laudabim⁹ poetas. neqz cum iurgia referūt. neqz cum ſcurras. aut amā-tes. aut ebrios. aut dicaces imitant. neqz cum diuite mēſa cātuqz diſſo-luto fœlicitatē definiūt. mīme vero quom de dijs aliq̄d dicūt. ⁊ maxime quom de ill' ita narrāt. q̄ſi plures ſint atqz diſcordes. Nam apud eos. et frater in frēm cōiurat. ⁊ parētes filijs. ⁊ filij parētib⁹ inferūt bella. deoꝝ vō adulteria atqz amores ⁊ ſceleſtos cōcubit⁹ ⁊ eos maxie ſummi ac pn-cipis oīm (vt illi aſſerūt) Jouis. q̄ ne de pecudib⁹ quidem ſine rubore q̄s dicēt. ijs relinquem⁹ qui in ſcena v̄ſant. Hęc eadem dicēda ſunt ⁊ cęteris ſcriptorib⁹. ⁊ tūc maxime quom ad voluptatē loquūtur.

¶ Quomodo legendi ſint oratores.

Ed nec oratorū artem in mentiēdo imitabimur. neqz em̄ in indic⁹ neqz vſquā alibi. mētiri nos decet. q̄ rectum ac veꝝ iter vitę elegi-m⁹. quib⁹ inter dicta ſunt mēdacia legis pcepto. Sz tūc maxime orato-res amplectemur. quom aut v̄tutē extollūt. aut vitia effulmināt Ut em̄ ex florib⁹ cęteri quidē nihil ſumūt pter odorē atqz colorē. apes vō ⁊ mel-la inde ſciūt excerpe. ita q̄ nō ſolum v̄boꝝ feſtiuitatē ſequūtur. fructū ali-quem pcipe pn̄t. Sz qm̄ in apum mētionē incidim⁹. pſeq̄mur hāc ſimi-tudinē. Jlle em̄ nec oēs parit flores adeūt. nec ſi q̄s adeūt eos totos abſu-mūt. ſz eo ſolo ablato. qđ opi ſuo aptum ſit reliquū omne valē ſinūt. Et nos q̄z (ſi ſapim⁹) quom id exceperim⁹ qđ veritati amicū cōſentaneūqz ſit. cętera oīa trāſgrediemur. Et velut i roſis legēdis ſentes vitam⁹. ita quātū vtilit ſcriptū eſt accipiētes. reliq̄ quę nocē pn̄t declinabim⁹ Prin-cipio igit diſciplinaꝝ quālibet cōſiderare oportet. ⁊ ad finē dirigē. lapi-des ad filū dorico puerbio redigētes

¶ Qua de cauſa poetę ſint hiſtoriciqz legēdi.

T quoniam ad hāc nr̄am vitā p v̄tutē aſcēdit. v̄tus aūt ipſe mul-tū a poetis. multū ab hiſtoricis. multo etiā magis a philoſophis laudat eoꝝ v̄bis maxie ē ihęrēdū. neqz ei paꝝ vtilitatis hz ꝯſuetudo q̄dā ⁊ failia-ritas v̄tutū mētib⁹ iuuenū animiſqz ifuſa. quū maxie ihęrē ſoleāt ⁊ pene indelebilia eē. q̄ in tenera ętate diſcunt. ppt aīoꝝ molliciē pfūde iniſta.

Et quid aliud Heſiodum voluiſſe putãdum eſt. quom illa ſcripſit car/
mina que vniuerſi decantãt: Aſpera inq̇t primo ⁊ pene inuia ⁊ ſudoris
cõtinui ⁊ laboꝝ plena eſt via. que ad ꝟtutem ducit. quamobrem nec cu/
iuſuis eſt ꝓpter arduitatem illam capeſſere. nec capeſſenti facile ad cacu
men euadere. Sed vbi id ſuperaueris. ex eiꝰ faſtigio videre licet. vt via il
la leuis ſit ⁊ pulchra. vtq; expedita ⁊ facilis ⁊ lõge iocundior. q̄ȝ altera q̄
ad vitia ducit. quam vniuerſam ſimul arripi poſſe ipſe idem poeta teſtat̃
Mihi quidem videt̃ nihil ob aliud. q̄ȝ vt nos ad ꝟtutem ꝓbitatemq; ad
hortaret̃ iſta dixiſſe. ne laboribꝰ victi ante finem deſiſteremꝰ Sed ⁊ ſi q̇s
aliꝰ ſimiliter ꝟtutem laudarit. eius ſermões promptiſſime recipiemus.
Ego autem e quodam viro qui ad inueſtigãdas poetaꝝ mentes acutiſſi
mus habet̃ audiui. quum dicẽt totam Homeri poeſim laudem eſſe ꝟtu/
tis. omniaq; illiꝰ poete huc tenderem. niſi quid interdum incidẽs ſit. ve
rum in eo loco vel maxime id patere. quom finxit cephalanoꝝ ducẽ nau
fragio eiectum tam ſpectabilem fuiſſe. vt illos quibꝰ ⁊ ſolus ⁊ nudus ap
paruit. verecundia aliqua auertẽt. quã doquidem pro veſtibꝰ virtute illũ
dixit ornatum. vt primũ regina reuerita ſit eum. deinde reliqua pheacũ
multitudo tãti putauit. vt relictis epulis quibꝰ comeſabãtur. vnum il/
lum cũcti intuerẽtur. nullumq; eorũ eſſe. qui eo tempore magis quicq;
ab dijs optaret. q̄ȝ Ulyſſen fieri quanq; ⁊ nudum ⁊ naufragum. Sole
bat ille poetaꝝ interpres hoc in loco clara voce clamare. O homines ſit
vobis cura ꝟtutis. que ⁊ cum naufrago ſimul enatat. ⁊ ĩ littore nudum
eiectum fortunatis pheacibꝰ venerabiliorem oſtẽdit. Et ꝑfecto ita res
eſt. cetera omnia nõ magis poſſidẽtium ſunt quã cuiuſq;. vt in talari lu
do huc illucq; trãſeuntia. Sola virtꝰ ⁊ viuẽti ⁊ mortuo ſtabilis eſt ⁊ fir
ma poſſeſſio. Qua ratiõe motꝰ mihi videtur Solon cum inq̇t ad diui/
tes. At nos nõ permutabimꝰ cum ꝟtute diuitias. quoniam virtꝰ firma
eſt. diuitias vero aliãs aliꝰ poſſidet. Similia his ſunt et a Theognide di
cta qui inq̇t. deum (quemcũq; tãdem is ſenſerit) varie hominibꝰ talentũ
appẽdere. alio eñ tempore diuitias affluere. alio nihil poſſidere. ¶ Hec
eadem a Prodico ſophiſta quodam ĩ loco ſuoꝝ librorum de ꝟtute ac vi/
tijs ſapiẽtiſſime ſcripta ſunt. cui quidem preſtãde ſunt aures. neq; enim
ſpernẽdus eſt ille vir. Is vero ita inq̇t quãtum ego memini (nam eiꝰ ver
ba non teneo. niſi ꝙ ſine metro ſit ait) Herculem cum is adoleſcẽs eſſet
veſtre ferme etatꝫ. diu ſecum multumq; dubitaſſe vtram viam caperet:
quom duas videret. vnam voluptatis. alteram ꝟtutis. Inter ambigen/
dum autẽ duas acceſſiſſe matronas. has vero eſſe ⁊ ꝟtutem ⁊ maliciam.
ſtatim quidem igit̃ etſi ille ſileret. manifeſtam fuiſſe diuerſitatem illarũ.

viderí enim alteram accuratiſſime oꝛnatam. fluentē delitijs. ⁊ omnium voluptatum examen poſt ſe trahētem. Hec itaq̃ omnia oſtentantem ⁊ multo etiam plura pollicētem ſecum trahere Herculem tentauiſſe. Alteram vero aſperam ⁊ durā ſeuereq̃ intuētem talia econtra dixiſſe. Polliceri ſe nec voluptatem aliquam. nec quietem. ſed laboꝛes. pericula. ſudoꝛeſq̃ infinitos terra mariq̃ tolerādos. pꝛemium autem illoꝛum foꝛe (vt ille aiebat) deum fieri. ⁊ hāc demū Herculem ſecutū fuiſſe.

¶ Qua de cauſa ⁊ quo pacto philoſophos legere debeamus.

Et fere omnes qui modo aliquid in philoſophia ſcripſere. vt quibus maxime potuit. virtutem laudarūt quib⁹ ſane credendum e. conādumq̃ vt in vita noſtra id oſtendam⁹. Nam quiſquis ea. quę alij verbis duntaxat philoſophātur. reb⁹ ipſis affirmat. is vere ſapit. cęteri velut vmbrę volitāt. Nec ſecus ea res ſe habet. quam ſi pictoꝛ egregiam viri foꝛmam imitatus ſit. hic autem reuera talis exiſtat. qualem ille in tabula expꝛeſſerit. Qui enim virtutem in cętu hominum laudāt. ampliſſimiſq̃ verbis extollunt. ipſi vero ⁊ libidinem temperātię. ⁊ quęſtū iuſticię anteponūt. hi mea ſentētia nihil differunt ab hiſtrionibus. qui cum poemata in ſcęna agūt ſępe vt reges vel vt potētes prodeūt. quum neq̃ reges ſint. neq̃ potētes. neq̃ omnino foꝛſitan liberi. Atqui muſicus quidem. ſi id vllo modo vitare poteſt. nunq̃ patitur liram ſibi diſſonare. neq̃ choꝛi pꝛincepſ in cocīnnū ſibi choꝛum habere. Ipſe vero quiſpiam ſecum diſſidebit. neq̃ vitam cōſentaneam verbis pꝛęſtabit. Sed Eurypide auctoꝛe. linguam quidem iuraſſe dicet. mētem vero iniuratā mãſiſſe. ⁊ bonum videri. quā eſſe magis cupiet. At hic eſt vltim⁹ iniurię t'min⁹. ſiq̇d credē̇ opoꝛtꝫ Platōi. bonū videri quū nō ſis (gligēdos eē

¶ Propt̄ exēpla claroꝝ viroꝝ. q̄ a poetꝭ hiſtoꝛiciſq̃ referūt̄ ipos nō ne

Ea igitur quę de virtute ſcripta ſunt. ita vt dictum eſt accipiēda cenſeo. Quom autem pręclara facta maioꝛum. aut memoꝛię ſucceſſione. aut poetarum vel hiſtoꝛicoꝛū libꝛis vſq̃ ad noſtram ętatem cōſeruata ſunt. nec hui⁹ quidem generis vtilitatem negligem⁹. vt ecce Pericles athenienſis. quom eum quidam ex foꝛi hominib⁹ pꝛobꝛis laceſſeret. nihil eſt irritat⁹. neq̃ animo cōmotus. ſed per vniuerſum diem perſeueratum eſt. cum ille nullo maledicto abſtineret. hic vero tanq̃ ea res nihil ad ſe ꝑtinēt. cōtemneret. Veſpere autem iam facto ⁊ tenebꝛis exoꝛtis quom iurgatoꝛ ille vix eo tempoꝛe abire vellet. Pericles famulo cū lumīe accito ꝓſecut⁹ eſt ipm̄. vt ſibi quā lōga eſſet ad phīam exercitatio. Itē quum q̇dā irat⁹ Euclidi megarēſi necē minaret̄. idq̃ ſe facturꝫ iuramēto firmaret. Euclides cōtra iurauit. ſe ꝑfecto illū placaturꝫ. effecturū

qꝫ. ne ſibi infenſus foret. q̄ꝫ opeꝑpreciū eſt aliqd̓ huiuſcemodi exēplū ſuc currē mentib⁹ hoīm iam ira eferueſcentiū. Tragedię em̄ nequaqꝫ eſt cre dendū dicēti. in inimicos armabit ira man⁹. ſꝫ potiſſimū eſſet nullo mō iraſci. Sin id fieri nō pt. at rōnis freno moderandū eſt. nec ꝑmittendū lōgius efferri. Sꝫ reducam⁹ orōnem nrām ad claroꝝ viroꝝ exemplū.

¶ Pulſauit quiſpiā Socratē Sophronici filiū faciem ei⁹ petulātiſſi me cedens. ſocrates ꝓo nō repugnauit. ſꝫ illi⁹ irę ac petulātię ſe ꝑmiſit. donec vult⁹ ei vndiqꝫ tuber fiet. Verꝫ vbi ira illi⁹ ſaciata ē. Socrates q̇ dem nihil aliud egit. niſi ꝙ frōti ſuę inſcripſit ꝑcuſſoris nomē. quemad modū ſtatuis fieri ſolet. ille inq̇t h̓ op⁹ effecit. nec vlteri⁹ vlciſci perrexit

¶ Hęc q̄ nr̄is ſilīa ſunt. ꝓdigna eſſe imitatiōe duco. h̓ em̄ ſocraticū. illi nr̄o cōuenit. qd̓ monet vt ꝑcutiēti maxillā vnā. alterā porrigamus. tm̄ abeſt vt vlciſcamur. Id autē Periclis aut Euclidis ſil'e eſt illi. q̄ mone mur ꝑſequētes expectare. ⁊ benigne iras illoꝝ tolerare. ⁊ inimicis bona precari. non autē maledicē. nam q̄ in illis erit ꝑeerudit⁹. is poſtea p̄ce ptis nr̄is adq̇eſcet. nec q̄ſi īpoſſibilia ſint. aſꝑnabit. Haud ſane ꝑtereun dū eſt Alexādri regis memorabile factū. qui cū darij filias ī captiuis ha bēt mirꝫ in modū (vt ab oīb⁹ pręđicabat) formoſas. ne vidē quidē volu it. turpe eſſe ratus eos. q̄ viros viciſſent. a mulierib⁹ ſuꝑari Hoc illi nr̄o cōuenit. ꝙ aſpiciēs mulierē ad voluptatē. ⁊ ſi rem nō cōſumet. tn̄ qꝛ ad id cōcupiuit in corde ſuo. crimīe nō caret. Illud āt Clinię Pytagorę fa miliaris difficile ē credē. nō dedita opa. ſꝫ fortuito nr̄is cōuenire. qui cū poſſꝫ triū talētoꝝ damnū iureiurādo ſibi delato effugē. ſoluē quidē ma luit. quā iurare. quanq̄ꝫ ſine ꝑiurio id facē licēt. Audiuerat ille (vt mihi videt) p̄ceptū dn̄i iuramēta vetātis.

¶ Ex diſciplinis extraneis. dūtaxat vtilia ⁊ ad finē hūanę vitę attingēdū ꝯferētia excerpēda eſſe

Ed redeo ad id qd̓ in ꝑn̄° dicebā. nō oīa nobis recipiēda ſūt. ſꝫ tm̄ vtilia. Etenī cū eos cibos. q̇ abeſſe ꝑn̄t corꝑi. diligēter vitem⁹. ab ſurdū eſt diſciplinaꝝ. q̄b⁹ animus alitur. rōem nullā hr̄e. ſꝫ tanq̄ꝫ torrēs aliq̇s q̄cūqꝫ ſors obtulerit ſine delectu īmergē Et quū gubernator nō te mē naui vētis ꝑmittat. ſꝫ ad portū dirigat. ⁊ ſagittari⁹ ad ſignū. ⁊ faber et architect⁹ finē aliquē ſuę artꝭ reſpiciat. nos ab huiōi opificib⁹ ī ꝯq̊ſcē dis reb⁹ nr̄is ſuꝑari. Neqꝫ ei manualiū operꝫ finis aliq̇s ē. vitę āt hūanę finis ē null⁹. quē ītueāt hi q̇ bn̄ viuē q̇rūt. ꝙ ſi nulla rōe huc atqꝫ illuc ī vita jactaremur. quid int̄ nos atqꝫ rates gubernacul' carētes intereſſet. Verꝫ vt muſicis gymniciſqꝫ certamib⁹ eorūndē ſunt exercitatiōis. quo rum ⁊ pręmia. nec vllus quum ſe paleſtra aut pancratio exercuiſſet. lira deīde aut tibia certat Neqꝫ em̄ Polydamas id agebat, nec Milo, ſꝫ alt

ante olympicum certamē currus ſiſtebat currētes Milo vero in clipeo vncto ſtabat. nec depelli ab eo vlla vi poterat. ſed reſiſtebat nō ſec⁹ ac ſtatua quędam plumbo affixa. Q3 ſi Marſię aut olympij muſicam eſſent meditati. relicto puluere atq3 gymnaſio. ſero coronas aut gloriā aſſecuti eſſent. aut effugiſſent ne corpa ſua deriſui haberētur. Sed nec Thimotheus relicta muſica ſua in luctaminib⁹ verſabat. Neq3 em̄ aſſecut⁹ fuiſſet vt cunctis muſicis lōge antecellēt. cui tm̄ ſuperaret artis vt quotiens libuiſſet. aīos hoīm ⁊ vehemēti armonia accēderet. ⁊ rurſus molli ac placida leniret. Quippe quem aliquādo in Alexādri cōuiuio eū cantum quem phrygiū appellāt modularet. vſq3 adeo regem excitaſſe dr. vt ad arma capienda ꝓſiliret. atq3 iterū ad comeſſatores epulaſq3 reduxiſſe modulatiōe mutata. tātas vires h3 in muſicis gymniciſq3 certaminib⁹ ad finem ſuū directa exercitatio.

❡Q3 non. niſi multis laboribus exercitationibuſq3. vitam meremur ęternam.

Sed quoniam in coronarū atq3 pugilum exempla incidim⁹. proſequamur aliquātiſper in ea re. Porro illi quadam incredibili laborum tolerātia vires adepti. cum infinitis ſudoribus in gymnaſio manarint. innumeraſq3 plagas in exercitatiōe tulerint. victum autem nō voluptuariū. neq3 iucūdum. ſed quē magiſter ludi pſcripſerit victitarint. et in cęteris omnib⁹ (ne orōnem ꝓtraham) ita inſtituti. vt vita ante certamē acta meditatio fuerit certamis. tādem ſe nudāt in ſtadio. ⁊ ſummo labore ac periculo decertāt vt oleaſtri aut apij aut eiuſmodi corona donētur. victoreſq3 a pręcone buccinētur. Nos vero quib⁹ pręmia vitę nrę adeo mirabilia ꝓpoſita ſunt. vt nec magnitudo eoꝝ dici poſſit. nec multitudo numerari. in vtrāq3 aurem ſecuri dormiētes. altera manu capere poſſe credem⁹. ꝑmulti ſane eēt inertia. et Sardānapal⁹ ille ꝑmas omnium ptes in beatitudīe ferret. vel margites forte. quem neq3 aratorem. neq3 foſſorem. neq3 cuiuſq3 rei actorē fuiſſe Homer⁹ ait. Si vtiq3 Homero credēdum eſt potiuſquā Pyctaco. qui inqt. arduū eſſe bonum exiſtere. multis em̄ laborib⁹ ſuſceptis vix eoꝝ bonorum compotem fieri cōtingit. quoꝝ nihil in hac vita eſſe ſimile pauloante dicebam⁹. Non igit̄ deſidēdum eſt nobis. nec ꝑ breui voluptate maxime ſpes abijciendę. niſi velim⁹ cōuitia pati ⁊ poenas ſubire. nō hic apd̄ homīes (quanq3 ne hoc quidem paruū recte ſentiēti) ſed aut ſub terra aut vbicūq3 ſint illa iudicia. nam qui nō ex volūtate delinquit. is forte aliqua dignabit̄ venia. qui autem ex propoſito peiora eligit. nullam habet excuſationem quin multiplici poena afficiatur.

Liber Baſilij

¶ Quonam modo cibis et ornamētis ergā cor/pus nos gerere debeamus:

Uid igitur faciēdum eſt dicet quiſpiam: quid aliud q̄ȝ curam anime habēdum. ceteris omnib⁹ pro nihilo habitis. Non ergo cor/pori ſeruiēdum niſi quātum ſumma coget neceſſitas. ſȝ anima bonis ar/tibus imbuēda. ꝛ ex corporum vinculis ac paſſionum ſocietate per phi loſophiam eximēda. Illud preterea efficiēdum eſt. vt corpus laborum patiētiſſimum ſit. ventri autem nō ad voluptatem. ſed ad ſuſtētationē porrigēdum. Nam qui ſemper cenas atqȝ coquos mente agitant. epu larumqȝ gratia terras mariaqȝ perſcrutātur. miſerabili admodum ſer/uitute premūtur. ꝛ grauiſſimo domino tributa pendūt. nihil leuius pa tiētes quam ij qui apud inferos poenas dant. virga ignem diuidētes. ꝛ cribro aquam ferētes. ꝛ perfoſſum vas implere anhelātes. nullum finē laborum habētes. Tonderi autem aut amiciri vltra quam neceſſitas ſit aut miſerorum eſt ſcd̃m Diogenem. aut inſuriorum. Itaqȝ occupatum eſſe in corporis ornatu. non minus turpe dicēdum arbitror. quam aut pelicem eſſe aut adulterum. Quid em̄ refert homini gnauo veſtide ami/ciatur. an vili aliqua veſte: dūmodo corpus ab intemperie tutetur. Qd et in ceteris obſeruādum ē ne quid ſuperuacuo moliamur. nec plus cor pori tribuamus q̄ȝ anime comodum ſit. Neqȝ em̄ minus turpe eſt viro qui vere hoc cognomine dign⁹ exiſtat. nimiam curam corporis habere quem ad aliam quāuis paſſionem effeminatum eſſe. Omne porro ſtudi um ponere vt corpori quam optime ſit. hominis eſt ſeipſum ignorātis. nec intelligētis ſapiens illud ꝙ nō id quod cernitur eſt homo. ſed opus eſt maiori ſapiētia. vt quiſqȝ noſtrum quid tādem ipſe ſit poſſit agnoſcē.

¶ De mentis expiatione per cōtemptum earum quas ſenſus no/bis porrigunt voluptatum.

Erum enimuero id aſſequi nō expiata prius mēte. impoſſibilius eſt. quam lippis oculis ſolem perſpicere. Expiatio autem anime ſit (vt et breuiter ſimul ꝛ abunde vobis dicam) per contemptum earum. quas nobis ſenſus porrigūt voluptatum. Nō igitur oculi paſcēdi ſunt abſurdis ſpectaculorum miraculis. nō aſpectu corporum voluptatis ſti mulos relinquētium. non per aures ſonus infundendus. qui animam corrumpere poſſit. Nam ꝛ nequicia et ignauia ex huiuſmodi muſica gi

gni ſolet.ſed ea muſica recipiēda ē.qua vſus Dauid poeta ſacrorum car-minum regem(vt ferunt)ab inſania liberauit. ¶ Pytagoras etiam quum iuuenibus quibuſdam vino ſertis ſaltuqꝫ per ciuitatem laſciuien-tibus obuiaret.dixiſſe dicitur ei qui modos tibia faciebat.vt mutata ar-monia doricum perſonaret.quod vbi factum eſt.bacchantes illos adeo reſipuiſſe ferunt vt ſerta abijcerent.⁊ rubore vultus verecūdiam confeſſi domum abirent. Tantum intereſt corrupta an ſalubri muſica impleare Quamobrem ab hac quidem muſica quę nunc in vſu eſt.non ſecus ab-horrendum vobis cenſeo.quam a quauis feditate. Jam vero eos vapo-res.qui odoratum delectent.aeri miſcere.aut vnguentes perungi.etiam interdicere vobis erubeſco. Quid dicēdum de his voluptatibus quę gu-ſtu aut tactu fiunt:an dubitandum.quin illę quoqꝫ eiuſmodi ſint.vt ni-ſi quis caueat.ventri ac ſomno ſeruire nos veluti pecora cōpellant.,

¶ Deſpiciendum eſſe corpus.nec multum cu-rę ei impendendum.

Eniqꝫ(vt ſummatim dicam)vniuerſum corpꝰ deſpiciendum eſt. niſi in luto voluptatum velimus ſummergi.aut certe tantum in-dulgēdum vt philoſophię(vt inquit Plato)miniſterium pręſtare poſ-ſit. Eadem ferme Platoni ⁊ paulus monet dum ait. non oportere nos prouidentiam aliqꝫ corporis habere ad voluptates. Nam ij qui corpus optime curant.animam vero quę eius ſeruitio vti debet.negligunt. ni-hil ab ijs differunt.qui vt organa quam optima habeāt ſummo ſtudio conquirūt.artem vero cuius gratia illa organa ſunt comparata. deſpici-unt. Proſus igitur ſeruandum eſt. Nam caſtigare corpus.⁊ compe-ſcere eius impetus vt immanem quandam beluam oportet.⁊ eiuſdem aduerſus animam temerarios motus rationis habena cohibere atqꝫ ſe-dare.non autem frena voluptatum remittere.⁊ animę curam abijcere.⁊ inſtar aurigę violentia equorum tracti deferri.ſed Pythagorę memini-ſe.qui quom intelligeret quendam ex familiaribꝰ ſuis cibi exercitationi-bus vt pinguis fieret curare hic inquit nō ceſſat moleſtiorem ſibi carce-rem iſtruere. Qđ genꝰ moleſtię quom ſuſpicaretur Plato corpori ſuo. impēdere.academiam inſalubrem atticę locum ferūt ex induſtria delegiſ-ſe.vt plus q̄ꝫ bona habitudo corporis(ceu vitis nimia luxuries)ob eam rem amputaret. Jpſe quoqꝫ iam audiui ex medicis.ſummam corporis valitudinē periculoſam eſſe. Quom igitur hęc nimia indulgētia ⁊ ipſi corpi inutilis ſit.⁊ aię impedimētum afferat.in ea re ſtudiū ponere ma-nifeſtiſſima eſt inſania.

Liber Baſilij

¶ De cõtemptu corpis. quẽ ɔſequitᷣ ɔtẽpt⁹ diuitiaꝝ

Uod ſi corpus cõtemnere aſſuefacti eſſem⁹. parũ cętera hui⁹ vitę admiraremur. quid opus eſſet diuitijs. ſi voluptates corpis aſp͛ernaremur. equidem nõ video niſi forte quem iuuaret (vt in fabulis de draconib⁹ fertur) recõditos theſauros vigilãdo cuſtodire. Qui autẽ ad hęc cõtemnẽda ingenuę erudit⁹ eſſet. plurimũ ab omni facinore ꝛ ꝟbo ꝛ ope abhorrẽt. ꝛ quicq̇d vltra ſufficiẽciam foret. ſiue id lydia gleba eſſet. ſiue formicaꝝ auriferaꝝ op⁹. tanto magis deſpiceret. quãto min⁹ indigeret Sufficiẽtia autem nõ ipſa libidĩe voluptatum. ſꝫ naturę neceſſitate diffiniẽda eſt. nam qui excedũt neceſſitatis termĩos. ſil'es ſunt ijs qui p̄cipites deferuntᷣ nihil ſtabile inueniẽtes. vbi poſſint cõſiſtere. nullum terminum p̄cipitatiõis habẽtes. ſed quãto plura amplectuntᷣ tãtidem aut etiam pluris indigẽt ad voluptates implẽdas diuitiarum eñ (vt ait Solon) null⁹ eſt termin⁹. Uerum ad eam rem Theognide mgr̄o vtendum eſt. q̇ ita inq̇t. Neqꝫ diuitias cupio. neqꝫ voto p̄cor. ſꝫ mihi cõtingat ex paruo vitam agẽ omni carẽtem moleſtia. Porro nõ ſine beniuolẽtia q̄dam mihi in mẽtem venit dictum Diogenis humana oĩa ſimul cõtemnẽtis. qui magno rege ditiorem ſe p̄dicabat. qꝛ videlꝫ paucoꝝ indigeret At nobis niſi Pythię Miſij adſint talenta. ꝛ infinita ſoli iugera. ꝛ numeroſa armentoꝝ examina. nihil ſat erit. Oportet autẽ (vt ego quidem arbitror) nec abſentes diuitias optare. nec p̄ntib⁹ gl'ari. niſi quãtũ ſcias vti Sapiẽter eñ Socrates. q̇ quũ vidẽt hoĩeꝫ diuitijs affluẽtẽ. eaqꝫ de cã faſtidiẽ q̄dã gloriabũdũ vadẽ. nõ ṗus inq̇t te admirabor q̄ꝫ notũ mihi fuerit q̄ pacto ſcias vti fortunis tuis. An ꝟo Phidias Polyclet⁹ qꝫ ſi auro aut ebore gloriati eẽnt. ex q̇b⁹ altᷣ ilienſib⁹ Iouẽ. altᷣ iunonẽ effinxit argiuis. ridiculi haberentᷣ. aliena bõ ſibi gl'ię fore putãtes. ꝓpriã ꝟo artẽ q̄ illud auꝝ p̄cioſi⁹ factũ eſt. ſilẽtio p̄tereũtes Nos ãt hũanã ꝟtutẽ nõ ſatis decoris ipſã ꝑ ſe hr̄e arbitrãtes. minori rephẽſiõe digꝰs eẽ putabim⁹.

¶ Adulationẽ oſtẽtationẽqꝫ fugiendã eſſe

T diuitias q̇dẽ ɔtẽnem⁹ ꝛ voluptates deſpiciem⁹. veꝝ blãdicias et adulatiões ſectabimur. ꝛ archilochęę vulpis calliditate multiplicitateqꝫ gaudebim⁹ At nihil ẽ qḋ ęque fugẽ debeat ſapiẽs. q̄m ad oſtẽtationẽ viuẽ. ꝛ populares auras ſeq̇. Oportet ãt verã rõem vſqꝫ adeo ducem viuẽdi habere. vt etiam ſi omnes homĩes reclamẽt. nihil mutetur eorum quę recte iſtituerat. etiam ſi infamiam vel pericula ſubire pro recte factis neceſſe ſit. Nã qui aliter iuſtitut⁹ eſt. is nihil differre videtᷣ ab ęgyptio ſophiſta. qui ꝛ arbor fiebat ꝛ aqua ꝛ fera et quicq̇d liberet. Si

quidem ipſe quoqꝫ modo laudabit iuſticiam. ſi id placere audiētibus in-
telliget. modo eam vituperabit. ſi ijs apud quos loquit̃ iniurias eſſe gra
tas cognoſcet. et (quod proprium aſſentatorũ eſt) vt Polyppus ad ſpe-
ciem ſubiecti ſoli colore mutat. ita ⁊ ipe ad voluntatem audientium ſen
tentiam mutabit.

Minutatim et vndequaqꝫ cogendum eſſe. quod ad ęternam vitam
conſequendam conducere videatur.

Ed hec in noſtris libris addiſcemus perfectius. in pręſentia ve
ro vmbram aliquam virtutis deſcripſimus ex his extraneis do-
ctrinis. Qui enim diligenter e quauis re cogunt vtilitatem. etſi minu-
tatim id agant. tamen vt magna flumina. multa ex multis locis accipi-
unt incrementa. Nam id quod inquit poeta. ſi parum paruo addas id
qꝫ frequēter facias. non ad pecunię dumtaxat augmētum recte dictum
fuiſſe putādum eſt. ſed ad cuiuſuis ſcientię. Bias quidem igitur vn⁹
e ſeptem ſapiētibus filio ſuo ad ęgyptios proficiſcenti. rogantiqꝫ patrē
quidnam agendo maxime ſibi gratum faceret. ſi viaticum inquit ad ſene
ctutem compares. virtutem nimirum pro viatico intelligēs. ſed arctio
ribus terminis illam circumſcribēs. vtpote qui eius vtilitatem huma-
nę vitę ſpacio diffiniunt. Ego autem ſiue quis Titoni ſenectutem. ſiue
viuaciſſimi apud noſtros Mathuſalem qui mille annos minus trgin-
ta dicitur vixiſſe. ſi deniqꝫ vniuerſum temp⁹ ex quo fuerunt homiēs me-
tiatur. ridebo puerilem eius ſentētiam. cōtemplans longum ⁊ inſeneſci-
bile ſęculnm. quod quidem tale eſt. vt quemadmodum immortalis ani-
mę. ita etiam illius ſęculi nullum finem mens humana poſſit cōcipere.
Ad quod vt viaticum paremus. omnis lapis (vt dicunt) mouēdus eſt
vnde aliqua vtilitas ad eam rem ſit nobis futura.

Qꝫ non retardemur ex eo. ꝙ quę ad vitā ęter
nam ducunt. ſunt laborioſa.

On igitur quia ardua ſunt hęc ⁊ laborioſa. idcirco torpeſcam⁹
ſed memores illius ſentētię. oportere videlicet vnumquemqꝫ vi
tam probatiſſimam eligere. expectare autem vt conſuetudo faciat illam
iocundām atqꝫ dulcem videri. ea ſequi aggrediamur. Turpe enim eſt.
quom tempus per ſecordiam abierit. tunc demum illud reuocare. quom
pręter dolorem nihil ſit amplius vocanti rediturum.

Baſilii

¶ Concluſio.

Ho igitur quę optima eſſe rebar. partim nūc vos admonui. partim omni vitę tempore admonebo. Vos autem (quom tria ſint morborum genera) vtinam ne vos ei ſimiles pręſtetis. quod inſanabile eſt. neu ita mente ęgrotetis. vt pleriq̄ ſolent corpore ęgrotare. Nam' ii qui parua valitudine angūtur. ipſi proficiſcūtur ad medicos. Qui vero grauiori morbo premūtur. ad ſe curantes accerſunt. At ii qui in atram bilem inſanabiliter tranſuecti ſunt. ne venientes quidem medicos recipiunt. Quod vos non patiamini. nūc recta conſilia aſpernantes.

¶ Magnus Baſilius de poetarum oratorum hiſtoricorūq̄ ac philoſophorum legendis libris (quo facilius intelligatur) rubricis titulisq̄ interſtinctus. Fœliciter finit

¶ Sequitur Axiochus Platonis de contemnenda morte.

Infracto vt poſſis animo contemnere mortem:
Ad nomen cuius vulgus inane tremit:
Diuini Socratis verba hęc lege quis morientem
Axiochum monuit: ilico tutus eris.

Axiochus Platonis

¶ Jacobꝰ Canter Phr pſius artiū ingenuaꝝ ꝓfeſſor Poeta Laureatꝰ. Joāni Rinco Agrippinę Colonię ciui optimo: amico ſuo primario Salutem.

Xiochum quē mihi ante annos aliq̊t dono dediſti Joānes ſua-
uiſſime eo ſane tpe (ſi ſatis memi) quo in latium ꝓfectꝰ ſum. Jā
mecum diu terra mariq; peregrinātem: lrīs me nuꝑ vt tibi re-
mittam oraſti. Ego ꝟo tametſi nihil quę habeo oīm petenti tibi negare
poſſum. ſed nec etiam debeo. ni ingratiſſimꝰ haberi velim. hūc tamē ipm
tibi reddere diutule mecum ſubdubitaui. Eſt em̄ mihi libellus in pau-
cis charus. cum ꝙ diſputatiōem cōtinet viuenti non minus ac iamiam
morituro homini vtilem. tum ꝙ ab Rodolpho Agricola conterraneo
meo viro neſtorea me hercule vita digniſſimo latinus eſt factꝰ. Verūta
men nūc quo tibi morem geram optime Canterū moecoenas. mitto ec-
ce ad te Axiochum. expreſſum de tuo quondā exēplari. qđ equidem abs
ti memor tui ſedulo acceptum aſſeruo. Eo autem libētius mitto. ꝙ tibi
oꝑa eiꝰ opus nūc eſſe proh dolor autumo. ſcʒ indigniſſima parētum (vt
equidem opinor) tuoꝝ morte male affectꝰ. Socraticam deſideras conſo
lationē. Et poterit certe egro mirifice aīo tuo Socrates mederi. tracta
bilem ei te modo ⁊ obſequētem adhibeas. Quippe añ oculos luce clari-
us ꝓponit q̄ʒ miſera eſt oīs mortalium vita. a puerilibꝰ (vt ſic loquar)
faſciolis orſus. Cōtra vero q̄ʒ foelix illa migratio quam vulgꝰ mortē ap
pellat. ⁊ nomīe cuiꝰ audito ſtolidum exhorreſcit Ergo ſi orōne huiōi ꝑ
ſuaſus eſt tādem Axiochus vt ne ſuam quidem ipē mortem timēt. quin
magno eiꝰ teneret amore. Debebis tu quoq; vel multo ampliꝰ ſic te cō-
parare. vt ęquo parētis tui Hermāni Rinci mortem aīo feras talis vi
ri preſertim. atq; Axiocho haud abſimilis. ſic em̄ vt ille Athenis. hic
Agrippine Colonie in ciuitate patriaq; ſua maximis aliquotiēs magi
ſtratibꝰ functus. ſummū glorie honoriſq; faſtigiū tenuit. At nūc ꝙ euiſ
dem cōiunx mater tua mortuū eſt haud multo poſt cōſequuta. id te iteꝝ
male hʒ. ⁊ velut recētiori animum tuū vulnere cōficit. Ah mi Joānes.
Nō potuit matrona pientiſſima nō potuit acerbū nimis filioꝝ diu vi-
ua luctum aſpicē. Sʒ neq; voluit etiam ſuo ipſa plāctu īmodico graui
us q̄s genuit torquere. Nō oculos eorūdem lachrymis. nō aures gemi-
tibꝰ ⁊ querelis cruciare. Jtaq; ⁊ ipſa diem ſuum clemētiſſima nimiꝝ foe
mina ꝓperauit claudere. Simul ne vobis ꝑ ſe nouū ab integro luctum
inſtrueret. quin potiꝰ compēdio veluti quodā vna oēm terminaret. vt-

qꝫ cõmuni cum marito incluſa ſepulchro. a filijs quoqꝫ adhuc lumina manantibꝰ pro erepto patre lachrymis maderẽt. cõmuniter defleretur. Ad hęc voluit eadem. quem viuentem ſanctiſſime amauit. vita quoqꝫ functum non deſerere. vt neutri ſua ſolitudo grauis longius eſſet. Illic igitur nunc in ea quę vere dicitur vita dulci ſocietate iuncti iterum coniuges. mutuo lęti perfruũtur amore. Ergo tu (ſiqua animo tuo ſedet pietas Joãnes ſuauiſſime. iam matris quoqꝫ tue mortem deſine lamẽtari. ne multa querens videare patri optatiſſimã chariſſimãqꝫ rerum omniũ impius inuidere. Uale ꝛ efficatiorem iamiam a Socrate cõſolationem accipe. Ex Maguncia Sexto Idus Junij.

Ad Joannem Rincum eiuſdem Jacobi Canteris Epigramma.

Magna canunt vates alcide facta per orbem:
  Nempe animam excluſit anguibus ipſe puer.
Harpyas idem fixit: vigilante dracone et
  Strẽnuus Heſperidum poma beata tulit.
Cecropiam preſſit populantis cornua tauri.
  Foedauit Caci ſanguine tecta trucis.
Buſirim domuit. ſęui quin et Dyomedis
  Biſtonios domini corpore pauit equos.
Occidit Nemea vaſtum ſub rupe leonem.
  Sęuo Menalium vulnere ſtrauit aprum/
Antęum Lybica nec non ſuperauit harena:
  Primus et oſtendit tartareo aſtra cani.
Omnibꝰ eſt monſtris ſed mors magis horrida: nempe hęc
  Ni mortem inferrent nil metuenda forent.
Ergo immortalis tuto Tyrinthius iſtęc
  Monſtra eſt aggreſſus: qui Joue natus erat.
At tu ſi impauidus mortem mortalis amice
  Magno animo euincas, Hercule maior eris.

Axiochus Platonis

¶ Ornatiſſimi doctiſſimiqꝫ viri Rodolphi Agricole Epiſtola Prohemij locum tenens In traductionez ſequētem Incipit fœliciter.

Rodolphus Agricola Rodolpho Langio Salutē. Li
bellum Platonis qui Axiochus inſcribit̄ latinum feci.
Tuqꝫ potiſſimum cui eum dicarem occurrebas. ꝙ facilli
me ſperabam poſſe me tue beniuolētie imponere. vt cum
acciperes eum: amici ſinū illi nō iudicis ſuperaliū offer-
res. Tibi igit̄ atqꝫ adeo vni tibi. illum dicaui. Unde nāqꝫ tantum mihi
fiducie. vt audeam immēſum illud diuinumqꝫ Platonis dicēdi flumē
populo meis v̄bis cognoſcēdum ꝓponē: Tu itaqꝫ ſi ꝓbabis hūc meum
laborem: erit qđ gaudeam magis ꝑ tuo in me amore quē ego in cauſa pu
tabo q̄ꝫ vt ingenio meo blandiar. Sin diſplicebit hec tibi opa mea pe-
rierit. Idqꝫ vel eo equiore animo feres ꝙ quanqꝫ mihi fœliciſſimi labo-
ris cōſcius eſſem. in tuis tamē auribus tuoqꝫ iudicio acquietur⁹ eram.
quem ſolum ego meoꝝ ſtudioꝝ abunde magnū theatrū puto. Uale.

¶ Traductio Rodolphi Agricole in Platonis Axio-chum de cōtemnenda morte incipit.

Xeunti ad cynoſarges mihi. cum ad Diſſum veniſſem. vox
cuiuſdam allata eſt clamātis. Socrates. Socrates. Utqꝫ
cōuerſus circūſpectabam. vnde ea redderet̄. Axiochi filium
video Cliniam. ad Calliroen currētem. cum Damone muſico. Charmi-
deqꝫ Glauconis filio. Horum alter quidem muſicam docebat. alter ex fa
miliaritate amabat. ſimul atqꝫ amabat̄. Uiſum eſt ergo mihi recta defle
ctenti occurrē eis. vt q̄ꝫ primū cōuenirem⁹. Perfuſus autem lachrymis
Clinias. nūc temp⁹ eſt inq̇t Socrates. vt vulgatam ſemꝑ de te ſapiētiā
oſtēdas. Pater em̄ ex aliquo iam tp̄e. virib⁹ de improuiſo deſtitut⁹ eſt. ꝛ
prope eſt exitum vite. moleſteqꝫ fert ad eē ſibi finem. tametſi antehac cō
temnēt mortem horrēda imagine exprimētes. comiterqꝫ derideret. Per
ge ergo. proqꝫ tua cōſuetudine illum cōfirma. vt volēs eo quo ducit ne-
ceſſitas ſequat̄. vtqꝫ ille mihi ad reliqua hoc ipſo etiam pie colat̄ Socra
tes. Nullam me Clinia moderatam rem rogaueris fruſtra. quāto nunc
magis cum ad hec me voces pietatis officia. Accelerem⁹ autem. Si em̄
ita res ſe habet feſtinato op⁹ eſt. Socrates. Ubi modo te viderit So-

crates. rectius habebit. Crebro em̄ iam euenit ei. vt exanimatus rurſus
reficeret. ¶ Socrates. Quo citiꝰ autem perueniremꝰ. ea que circa mu
rum cognomiata eſt iuimus. In ꝑrimo namqꝫ habitabat porte que eſt
apud Amazoniam columnam. Inuenimꝰ ergo eum equiſumptis rur-
ſum ſenſibꝰ. ⁊ corpore robuſtum. defectum vero mēte. prorſuſqꝫ indigen
tem conſolationis. reuoluētem crebro ſe. ſuſpiriaqꝫ cum lachrymis atqꝫ
manuū crepitu cientem. Aſpiciēs autē illum. quid hoc in quā rei Axio
che: Ubi nobis illa pridem magnifica ꝟba. cōtinenteſqꝫ laudes ꝟtutum
et maius qꝫ vt dici poſſet in te animi robur: Sicut em̄ timidus athleta
cum in gymnaſio inſignem te ꝓbueris. ad certamen ipſum defeciſti. An
nō mediate cōſiderabis naturam vir tantus ⁊ rationi obſequēs vtqꝫ ni-
hil aliud atheniēſis: ꝙ cōmune videlꝫ hoc ⁊ ab omnibꝰ iactatum. pere-
grinatio quedam vita eſt. qđqꝫ peragentes eam. alacriter. et tantum nō
poena canētes. id poſtremam accedere neceſſitatē. tam molliter ꝟo habe
re ſe tamqꝫ egre. pueri more diuelli. nequaqꝫ prudētie pre ſefert altioris
etatem. ¶ Axiochus. Recte quidem Socrates iſta mihi dicē videris.
verum neſcio quo pacto vbi ꝓpius acceſſit periculum. fortia illa gran-
diaqꝫ ꝟba occulte ſubter euolāt atqꝫ negligūtur. oboritur autem metus
quidam. mētem multipliciter diſcerpēs. Si hac luce hiſqꝫ priuabor bo-
nis. ⁊ expers mētis. ſenſuūqꝫ. iacebo vbicūqꝫ demū putreſcēs. ⁊ in pulue
rem vermeſqꝫ cōuerſus. ¶ Socrates. Imperfecte cōiungis Axioche
propter impericiam cum ſenſuū orbitate ſenſum. tibiqꝫ ipſe cōtraria fa
cis ⁊ dicis. Neqꝫ cogitas ꝙ ſimul quidem defles id qđ ſenſibus carebis.
ſimul ob putrefactionē doles. amiſſionēqꝫ vite oblectamētorum. velu-
ti morte ſis in aliam vitam trāſiturꝰ. neqꝫ in omnimodā abiturꝰ ſenſuū
abolitionē. ⁊ eādem in qua priuſquā naſcereris fuiſti. Ut em̄ cum Dra-
con Caliſtheneſqꝫ gubernabāt rempublicam. nihil te male habebat (nec
dum em̄ ceperas eſſe vt male tibi quicquā accidere poſſet (ita queqꝫ poſt
mortem erit. Nullus em̄ vt male tibi eē quicqꝫ poſſit es futurꝰ. Quin
tu igitur hāc omnē diſcutis ineptiam. illud cogitās. quod ſoluta ſimul
hac compage. animoqꝫ rurſus in ꝓprium reſtituto locum relictū iſtud
corpꝰ terrenum atqꝫ rōnis expers amplius nequaqꝫ eſt homo Nos ete
nim anima ſumꝰ animal immortale. mortali incluſum munimēto Hoc
autē tabernaculum nō ſine malo nobis circūdedit natura. cuiꝰ leta qui-
dem abſtruſa ſunt ⁊ volucria pluribuſqꝫ doloribus admixta. triſtia vero
improuiſa. diuturna prorſuſqꝫ vacua gaudioꝝ. Ualitudies nempe ſen
ticdum membroꝝ vlcera. ⁊ morbi interni. Quibꝰ neceſſario (quoniam
per corporis meatus ſparſa eſt) cōdolens anima celeſtē ⁊ cognatum de-

ſiderat ethera.ſititqꝫ cupide ſuperne illius cõſuetudinem gaudiaqꝫ vite.
Diſceſſus itaqꝫ e vita mali cuiuſdam eſt in bonum cõmutatio. ¶ Axio
chus. Cum malum ergo Socrates vitam putes. quid ita viuere perſe-
ueras: cum rerum ſis indagator. ꝛ nobis id eſt multitudini intelligẽtia
preſtes ¶ Socrates. Nequaqꝫ verum de me Axioche teſtimonium di
cis. Arbitraris em̃ quemadmodũ vulgus Atheniẽſium. quãdoquidẽ
res inquiro alicuiꝰ quoqꝫ me ſciẽtiam habere. Abeſt autem tãtum vt re-
cõditiora ſciam vt voto optauerim etiam vulgata me iſta nouiſſe. Sũt
autem iſta quę dico Prodici ſapiẽtis tradita. Illa quidam duobus obo
lis. illa duabus. illa quattuor drachmis redempta. Gratis em̃ hic vir ne
minem docet. eſtqꝫ mos ei ſemper Epicharmi illud in ore habere.
Manus manum fricat. da aliquid. ꝛ aliquid cape. Nuper ergo cum
apud Calliam Hipponici filium declamaret. tãtis diſſeruit cõtra vitã.
vt ego ad ea quę nullius ſunt momẽti. aſcripſerim illam. Ex eoqꝫ iam in
mortem mihi animꝰ. Axioche propẽdit: ¶ Axiochus. Quę dixit au-
tem: ¶ Socrates. Dicam equidem tibi ea quorum mihi veniet in men
tem. Quę em̃ pars inquit ętatis. calamitatibus vacat: Nonne ſtatim
a principio plorat vt primum natus eſt infans: Vitamqꝫ a lachrymis
auſpicatur. Quę tandem non premit eum moleſtia: Semper enim vł
penuria. vel frigore. vel calore. vel verberibus vrgetur. Antea quoqꝫ qꝫ
loqui poſſit quanta patitur: flens ſcꝫ hancqꝫ ſolam habẽs anxietatis ſue
querelam. Ubi ſeptimum dehinc expleuerit annũ. multoſqꝫ labores ex-
hauſerit. iam cuſtodes gymnaſte. magiſtri ludi. iam adoleſcẽti critici ge
ometra. rei militaris preceptores. ingens plane dominorum multitudo
Poſt iſta vbi in ephebos inſcriptus eſt. peior iam metus. liceum. acade-
mia. gymnaſiarchia. virge. nullaqꝫ prorſus malorum mẽſura. Omnis
adeo adoleſcentis ſub moderatoribꝰ eſt labor. qui ex ariopagi delecti conſi
lio preſunt iuuẽtuti. Deinde cum fuerit iſtis exſolutus iam cure palam
ĩmergunt. reputatioqꝫ quod viuendi potiſſimum inſtituat iter. preqꝫ ſe
quentibꝰ incõmodis priora illa puerilia videntur. ꝛ infantium reuera ter
ritamenta. expeditiões em̃ ꝛ vulnera. perpetuiqꝫ certaminum labores.
Hinc iam fallens ſubrepit ſenectus. in quam cõfluit quicquid eſt infir
mum fragileqꝫ nature. Quod niſi ocius quis vitam velut ęs alienum red
diderit. aſtãs ſupra caput natura tanqꝫ foenerator repoſcit vſuram. Ab
alio quidem viſum. auditum ab alio. pſepe vtrũqꝫ. At ſi quis diutius cun
ctetur debilitat eum. excruciat. membriſqꝫ deſtituit. Alij itaqꝫ multa ſe-
nectute repueraſcũt. animoqꝫ bis pueri fiunt ſenes. Dij ergo ppter hoc
ipſum (vt quibꝰ notiſſime ſint res humane) quos plurimi faciũt. eos ci-

tius auferūt e vita. Agamides et Trophonius itaqȝ cū Pythij Apol-
linis edificaſſent templum. orantes dare ſibi quod optimum eſſet. cum
obdormiſſent nunq̄ȝ deinde ſurrexerūt. Sic etiam Junonis argiue ſacer-
dotes. precante matre eorum vt gratiam eis aliquam Juno pietatis il-
lorum referret (cum em̄ cunctarētur iumēta ſuccedentes ipſi vehiculo
matrem ad templum vſqȝ pertraxerāt) poſt preces ergo nocte deceſſerūt
Longum foret autem poetarum dicta recenſere. qui diuinioribus poe-
matis ea quę ad vitam pertinēt noſtram velut ex oraculo decantāt. quē-
admodum deplorēt illam. Uniuſqȝ ſolum memoratu digniſſimi ſat ha-
beo meminiſſe. Qui inquit.

Quam ſuperi miſerum ſtamen mortalibus aeui
Neuere. vt viui deflenda per oīa durent. Iterūqȝ.
E cunctis hominū generi ſors peſſima vite
Stat. quecūqȝ ſupra terram ſpirantqȝ meantqȝ
De amphiareo vero quid dicit.
Juppiter hunc totis animis. hūc magnus Apollo
Diligit. et iuſti metas non attigit aeui.

¶ De illo quoqȝ qui ita iubet. naſcens fleat qui tanta vite intrat mala quid tibi detur? Sed ceſſo. ne commemorando alios: rem contra quam institui longius ducam. Quod autem vite quiſquā inſtitutum. quam artem deliget vt non queratur de ea atqȝ preſentibus offendatur. Opifices mercēnariaſqȝ recenſeamus artes. ex nocte in noctem vſqȝ laborantes. et vix tolerantes vite neceſſarios ſumptus. complorātes ſeipſos omnemqȝ vigiliam, ſuam merore lachrymiſqȝ complentes. At nautam dicamus per tanta penetrantem pericula. quiqȝ (quemadmodum Bias ait) neqȝ inter mortuos eſt neqȝ inter viuos. Terreſtris enim homo velut ambigui generis. ipſe in mare ſeſe proiecit. totuſqȝ arbitrij fact⁹ eſt fortune. Uerum dulcis eſt agricultura. Eſt ſane. nonne tota tamen eſt (quod aiunt) vlcus ſemper paratam doloris habens cauſam. nunc quidem ſiccitatem. nunc pluuias. nunc vredinem. nunc rubiginem. nūc vel eſtū intēpeſtiuū vel frig⁹ conq̄rens Jlla q̄ȝ honorata in p̄mis reipublice cura (multa em̄ pretereo) ꝑ quātas rapit̄ anxietates. Quę gaudia q̄dem hȝ furūculi ī modū trepida ſp̄ atqȝ ſtimul̄ repleta. repulſas ꝓ acerbas

et millies morte peiores. Quis enim beatus eſſe poſſit vulgi viuens ar
bitrio: tametſi faueatur ei plaudaturqꝫ. populi ſcilicet ludierum iacta-
tus. exibilatus. damnatꝰ mortuus ⁊ tum miſerandus viſus. Ubi nam
qꝫ Axioche tu qui in republica verſaris. vbi Milciades vbi Themiſto
cles. vbi Ephialtes abijt. vbi item qui nuper in republica duces fuerũt
quando ego quidem in eam non ſum adductus ſentẽtiam. Neqꝫ em̃ ho
neſtum mihi videbatur. vt inſaniẽti populo dominatiõis particeps fie-
rem. Theramenes autem et Calixenus deinde cõſtitutos perficiẽtes ma
giſtratus vt indemnati necarẽtur homĩes affecerũt. tuqꝫ cum Tripto-
lemo reſiſtebas illis ſolus e triginta millibus in contionem coactis.
¶ Axiochius. Sunt iſta Socrates vt dicis. itaqꝫ ex eo ſuggeſti me ſa
tietas cœpit. neqꝫ mihi quicq̃ꝫ acerbius republica viſum eſt. Perſpicu
um id quidem illis qui in ipſo ſunt negocio verſati. Tu nanqꝫ dicis hęc
veluti qui de ſublimi ſpectaueris. nos vero qui fecimꝰ periculum quan-
to exactius ſcimꝰ: Populꝰ em̃ chariſſime Socrates ingratꝰ eſt. moro
ſus. crudelis. inuidus. immodeſtus. vt qui ſit ex colluuie turbe ⁊ ſtul-
tis inſolentibꝰ collectus. Huic autem qui aſſentatur multo ipẽ miſeri-
or eſt. ¶ Socrates. Quãdo igitur Axioche hãc quę liberalis maxime
omnium ẽ artium. omnium maxime abominãdam putas. quid reliqua
vitę genera. an non putabimꝰ prorſus eſſe fugiẽda: Audiui etiam Pro
dicũ qũqꝫ dicẽtem ꝙ nihil quicq̃ꝫ neqꝫ ad viuẽtes mors neqꝫ ad defun-
ctos pertineret. ¶ Axiochus. Quomodo dicis iſta ſocrates. ¶ So-
crates. Quoniam neqꝫ circa viuẽtes eſt. hi vero qui obierunt non ſunt
amplius. Itaqꝫ neqꝫ apud te eſt. nõdum enim obijſti. neqꝫ ſi quid tibi
accidat eſt circa te futura. non em̃ eris. Stultꝰ eſt igitur dolor de Axio-
cho. qualis neqꝫ eſt neqꝫ futurꝰ ſit Axiochum mẽte torqueri. ſitqꝫ ſimi
le veluti ſi ſcillam aut quis centaurũ reformidet quę neqꝫ iam imminẽt
tibi neqꝫ ſint vnq̃ꝫ ad exitium tuum affutura. Exiſtẽtium em̃ rerum eſt
metus. quę non ſunt autem nemo ẽ qui pertimeſcat. ¶ Axiochus. Tu
quidem docta hęc verba ex ea quę nũc pullulat garrulitate protuliſti. Il
linc eſt em̃ hęc quęſtus captatio illiciẽde iuuentuti apparata. Me vero
amiſſio bonorum quę ſunt in vita triſtem reddit. etſi Socrates proba-
biliorem etiam hac quam modo dixiſti crepueris orationem. Non enĩ
errabũda iam mens ducitur apte coherentibus verbis. neqꝫ cõtingunt
mentem iſta. ſed in oſtẽtationem ſplẽdoremqꝫ orationis parata multũ
abſunt veritate. At animi egritudo captioſis nequaq̃ꝫ ſiſtitur verbis. ſꝫ
illis acquieſcit ſolum quę valeãt ad mentem vſqꝫ penetrare. ¶ Socra-
tes. Coniungis imprudẽter Axioche. ⁊ bonorum priuationi malorum

ſubſtituis ſenſum. oblitꝰ ꝙ tūc mortuus ſis futurꝰ. Cum namqꝫ q̇ bo-
na amittit cōtraria ledūt q̄ patit̃ mala. at qui nō eſt nihil in eiꝰ quo ꝑua
tur locum recipit. quomodo ergo eſſe poſſꝫ vllus in eo doloꝝ: qđ nullam
ledentium noticiam exhibebit. Qđ ſi nō ab inicio Axioche ꝑ imprudē
tiam vnum aliquem ſenſum cum morte cōponēs. nequaqꝫ metueres eā
Nūc ipe te ſubuertis. timēs amiſſum ire aīam. aliamqꝫ aīam illiꝰ amiſ
ſioni circūdas. Et turbaris ꝙ ſis ſine ſenſu futurꝰ hocqꝫ ipm nō ſenti-
re alio te ſenſu cōprehēſuꝝ putas. Ad hęc multę ſunt ꝓpulchręqꝫ de ani
mi immortalitate rōnes. Neqꝫ em̄ mortalis natura in tam varias res
attollere ſeſe poſſꝫ. vt cōtemnēt ingētium feraꝝ vires. maria trāſmittēt
cōderet vrbes. reſpublicas cōſtituēt. Reſpicēt etiam in coelum. ⁊ aſtroꝝ
videret reuolutiōes. curſuſqꝫ ſolis ⁊ lune. ortꝰ item ⁊ occaſus. defectꝰ cele
ritatem. diſtātias. equinoctiaqꝫ. ⁊ duplices ꝯuerſiōes pliadum etiam ⁊
hyemis atqꝫ ęſtatis vētos imbriumqꝫ caſus ⁊ horrēdos turbinum rap-
tus vt cōprehēſos qꝫ mūdi labores ſęculis traderet. niſi diuinꝰ quidam
mentibꝰ nr̄is ſpūs ineſſet. q̇ cōplexum noticiamqꝫ tantaꝝ attingēt reꝝ.
Trāſis itaqꝫ nō in mortem Axioche ſꝫ immortalitatē. nō in amiſſionē
bonoꝝ ſed ſinceriorem eoꝝ ꝑceptionē. neqꝫ ad voluptates mortali cōfu-
ſas corpi. ſed ab oībꝰ prorſus moleſtijs purgatas. Illuc em̄ ex hoc ſolutꝰ
carcere ꝓficiſceris. vbi requieta lętaqꝫ oīa ⁊ nulla fatiſcētia ſenecta. tran
quillāqꝫ illic perages vitam. ab oībꝰ liberam incōmodis ⁊ ſerena placi-
dam quiete. reꝝ cōtemplās naturam. atqꝫ philoſophię nō ad turbā ne-
qꝫ in ſpeciem. ſed ad purā germanamqꝫ deditꝰ veritatem. ¶ Axiochus.
In cōtrarium me Socrates hac orōne abſtuliſti. Nō em̄ metus iā me
ſed deſiderium tenet mortis. Utqꝫ ego rhetores imitatꝰ grandius aliq̇đ
dicam. iam dudum ſupna mēte cōcipio. ⁊ immēſum illum diuinūqꝫ re
cēſeo curſum: collegiqꝫ ex infirmitate me. ſumqꝫ iteꝝ q̄ſi nouꝰ effectus.
¶ Socrates. Si vis autem aliam etiam orōem cape quam retulit mi
hi Gobrias magus. Is dicebat ſcđm Xerxis in gręciam tranſitum auū
ſuū ſibi cognominē miſſum eē in delum q̇ eam tueret̃ inſulam. in q̄ bina
ſunt numina prognata. Ibi illum ex eneis quibuſdā tabulis. q̄s attuliſ-
ſent ab hiperboreis opis ⁊ hecaergus didiciſſe. aīam poſtea q̄ꝫ a corpe ſit
exoluta in ignotum quēdam locum ſubterraneo diſcedere receſſu in quo
plutonis ſit regia nihilo minor q̄ꝫ aula iouis. Terra eteni mūdi mediū
tenēte ambitum eiꝰ eſſe globoſum. cuiꝰ alteꝝ quidem ſemiorbē dij ſuperi
acceperint. inferi alteꝝ. atqꝫ hi quidem frēs illoꝝ. hi ꝟo filij fratrū. Ue-
ſtibula autem q̄ aditus ad plutonis eſt regiam. ferreis eſſe clauſtris atqꝫ
clauibꝰ obfirmata. Aperiētem illa fluuiꝰ excipit acheron. poſt quem co

cytus eſt. Eos vbi q̄s traiecerit ad Minoem et Rhadamātum eſt acce
dere neceſſe. Uocāt hunc campum veritatis. inqꝫ eo iudices ſedent reco
gnoſcētes eoꝝ qui aduenerint vniuſcuiuſqꝫ vitam. ⁊ qua quiſqꝫ ratione
corpꝰ inhabitās ętatē peregerit. Nec mentiēdi illic vlla facultas. Qui
buſcūqꝫ autem in vita melior aſpirauerit demonij ſedes incolūt piorum
vbi oēs orę ſcatēt omnigena fructuū vbertate. fontes puris labunt̃ aq̄s
varijs prata omnimoda floribꝰ vernāt. cōuentꝰ ſunt phōꝝ. theatra poe-
taꝝ. exultantiū corone. muſiciqꝫ cōcentus. Ad hęc inſtructa diligenter
cōuiuia. ⁊ ipſa ſeſe ſuppeditās affluētia victus. Nō em̄ frigus illis. nō
eſtus eſt grauis. ſed temperatꝰ aer fundit̃ mitibꝰ ſolis radijs illuſtratus
Hic etiam iniciatis ē dignatio q̄dā. ⁊ religioſa ibidem q̊ꝫ peragūt ſacra
Quomōdo ergo nō hic tibi honor habebit̃ collegę deoꝝ (Herculem na-
qꝫ Liberūqꝫ patrem deſcēdentes ad inferos priſcus eſt ſermo hic inicia-
tos fuiſſe ⁊ fiduciam q̊ illuc irent ab Eleuſinia accepiſſe. At illi quibꝰ ꝑ
ſcelera vita fuerit pacta. ꝑ tartaꝝ a furijs ad herebum chaoſqꝫ rapiunt̃.
vbi impioꝝ eſt locꝰ. inexplebileſqꝫ Danai filiaꝝ vrne. vbi Tantali ſitis
precordia ticij. Siziphi inexplicitū ſaxum cuiꝰ finis ab alio incipit rur
ſus labore. Ibi circūlambentibꝰ eos feris. indeſinēter lampadibꝰ aduſti
et omnium penaꝝ afflicti cruciatu tormētis laniant̃ immēſis. Iſta qui
dem ex Gobrya ego audiui. tuū vero de eis erit Axioche iudicium. Illō
namqꝫ rōne adductus ſolum ſcio cōſtanter ꝙ oīs immortalis ē aīa quę
cūqꝫ ex hoc loco trāſfert̃ ⁊ prorſus expers doloris. Siue ſurſū ergo axio
che ſiue deorſum beatus ſis oportet q̊ probe pieqꝫ vixiſti. ¶ Axiochus.
Pudet me ſocrates dicē tibi quiddam. Tantū abeſt vt timeam mortem
vt nunc eius etiam tenear amore. vſqꝫ adeo ⁊ hęc mihi et illa ꝑſuaſit ora
tio. Cōtemno etiam vitam. vt qui ſim in meliꝰ domicilium trāſiturus.
nūcqꝫ paulatim ea quę dicta ſunt ipſe mecum recenſeo. Tu vero meri-
die fac aſſis mihi ſocrates. ¶ Socrates Faciam vt dixiſti. Ego quoqꝫ
ad Cynoſarges vnde huc vocatꝰ ſum redeo ad deambulationē

¶ Finit diolagus Platonis de cōtemnēda
morte qui Axiochus inſcribitur fœliciter.

¶ Sequitur Horatij Flacci Satyra prima.

Horatij Satyra prima

¶ Quinti Horatij Flacci Sermonum Liber primꝰ.

¶ Satyra prima

Ui fit mecœnas. vt nemo quam ſibi ſortem
Seu ratio dederit: ſeu ſors obiecerit. illa
Contentus viuat: laudet diuerſa ſequentes.
O fortunati mercatores grauis annis
Miles ait multo iam fractus membra labore.
Contra mercator nauem iactantibus auſtris
Militia eſt potior. quid em̄: concurritur horę
Momento: cita mors venit. aut victoria lęta.
Agricolam laudat iuris legumqꝫ peritus.
Sub galli cantum conſultor vbi hoſtia pulſat:
Ille datis vadibus qui rure extractus in vrbem eſt.
Solos fœlices viuentes clamat in vrbe.
Cętera de genere hoc adeo ſunt multa loquacem
Delaſſare valent fabium. te ne morer audi
Quo rem deducam: ſiquis deus en ego dicat
Iam faciam quod vultis. eris tu: qui modo miles
Mercator. tu conſultus modo ruſticus. hinc vos
Vos hinc mutatis diſcedite partibus eia.
Quid ſtatis nolint. atqui licet eſſe beatis
Quid cauſę eſt. merito quin illis iuppiter ambas
Iratus buccas inflet. neqꝫ ſe forte poſthac
Tam facilem dicat: votis vt prębeat aurem.
Pręterea ne ſic. vt qui iocularia ridens
Percurram. quanq̄ꝫ ridentem dicere verum
Quid vetat: vt pueris olim dant cruſtula blandi
Doctores elementa velint vt diſcere prima.
Sed tamen amoto quęramus ſęria ludo.
Ille grauem duro terram qui vertit aratro.

Horatij Satyra prima

Perfidus hinc caupo. miles. nauteq; per omne
Audaces mare qui currunt. hac mente laborem
Seſe ferre ſenes: vt in ocia tuta recedant
Aiunt: cum ſibi ſint congeſta cibaria: ſicut
Paruula: nam exemplo eſt magni formica laboris:
Ore trahit quodcūq; poteſt: atq; addit aceruo
Quem ſtruit haud ignara ac non incauta futuri.
Que ſimul inuerſum contriſtat aquarius annum:
Non vſquam prorepit. & illis vtitur ante
Queſitis patiens. cum te neq; feruidus eſtus
Dimoueat lucro: neq; hyems. ignis. mare ferrum
Nil obſtet tibi. dum ne ſit te ditior alter.
Quid iuuat immenſum te argenti pondus & auri
Furtim defoſſa timidum deponere terra?
Quod ſi cōminuas vilem redigatur ad aſſem
At ni id fit. quid habet pulchri conſtructus aceruus?
Milia frumenti tua triuerit area centum
Non tuus hoc capiet venter pluſquā meus. vt ſi
Reticulum panis venales inter honuſto
Forte vehas humero. nihilo plus accipias q̄
Qui nil portarit. vel dic quid referat intra
Nature fines viuenti iugera centum? an
Mille aret: at ſuaue eſt ex magno tollere aceruo:
Dum ex paruo nobis tantundem haurire relinquas
Cur tua plus laudes cumeris granaria noſtris:
Ut tibi ſi ſit opus liquidi non amplius vrna
Uel cyatho. & dicas magno de flumine mallem.
Quam ex hoc fonticulo tantundem ſumere. eo fit
Plenior vt ſi quos delectet copia iuſto.
Cum ripa ſimul auulſos ferat aufidus acer.
Atqui tantuli eget quanto eſt opus. is neq; limo

Turbatam haurit aquam. neqꝫ vitam amittit in vndis
At bona pars hoīm decepta cupidine falſo
Nil ſatis eſt: inquit quia tanti. quantum habeas ſis
Quid facias illi. iubeas miſerum eſſe libenter:
Quatinus id facit. vt quidam memoratur athenis
Sordibus ac diues populi contemnere voces
Sic ſolitus. populus me ſibilat. at mihi plaudo
Ipſe domi: ſimul ac nūmos contemplor in arca.
Tantalus a labris ſitiens fugientia captat
Flumina. quid rides. mutato nomine de te
Fabula narratur. congeſtis vndiqꝫ ſaccis
Indormis inhians. ⁊ tanqꝫ parcere ſacris
Cogeris. aut pictis tanqꝫ gaudere tabellis
Neſcis quo valeat nūmis. quem prebeat vſum
Panis ematur. holus. vini ſextarius. adde
Quis humana ſibi doleat natura negaris
An vigilare metu examinem noctesqꝫ dieſqꝫ
Formidare malos fures. incendia. ſeruos.
Ne te compilent fugientes hoc iuuat: horum
Semper ego optarem pauperrimus eſſe bonorum.
At ſi condoluit tentatum frigore corpus.
Aut alius caſus lecto te affixit. habes qui
Aſſideat. fomenta paret: medicum roget. vt te
Suſcitet. ac reddat natis chariſqꝫ propinquis.
Non vxor ſaluū te vult. non filius. omnes
Vicini oderunt. noti. pueri atqꝫ puelle.
Miraris: cum tu argento poſt omnia ponas:
Si nemo preſtet: quem nō merearis amorem:
At ſi cognatos nullo natura labore:
Quos tibi dat retinere velis. ſeruareqꝫ amicos:
Infoelix operam perdas: vt ſiquis aſellum

Horatij Satyra prima

In campum doceat parentem currere frenis.
Deniqꝫ ſit finis querendi: cũqꝫ habeas plus:
Pauperiem metuas minus. ⁊ finire laborem
Incipias: parto quod auebas: nec facias quod
Unidius quidam. non longa eſt fabula. diues
Ut metiretur nummos: ita ſordidus vt ſe
Non vnq̃ꝫ melius ſeruo veſtiret: adusqꝫ
Supremum tempus: ne ſe penuria victus
Opprimeret: metuebat: at hunc liberta ſecuri
Diuiſit medium fortiſſima tindaridarum.
Quid igitur ſuades vt viuam meuius: aut ſic
Ut nomentanus: pergis pugnantia ſecum
Frontibus aduerſis componere. non ego auarum
Cum vero te fieri vappam iubeo ac nebulonem:
Eſt inter tanaim quiddam: ſocerumqꝫ viſelli.
Eſt modus in rebus: ſunt certi deniqꝫ fines:
Quos vltra citraqꝫ nequit conſiſtere rectum.
Illuc vnde abij redeo. nemo vt auarus
Se probet. ac potius laudet diuerſa ſequentes:
Quodqꝫ aliena capella gerat diſtentius vber
Tabeſcat: neqꝫ ſe maiori pauperiorum
Turbe comparet: hunc atqꝫ hunc ſuperare laboret.
Sic feſtinanti ſemper locupletior obſtat.
Ut cum carceribns miſſos rapit vngula currus
Inſtat equis auriga ſuis vincentibus: illum
Preteritum temnens extremos inter euntem.
Inde fit vt raro quis ſe vixiſſe beatum
Dicat ⁊ exacto contentus tempore vite
Cedat. vti cõuiua ſatur: reperire queamus.
Iam ſatis eſt. ne me criſpini ſcrinia lipi
Compilaſſe putes: verbum non amplius addam.

Finis

LANDES-
UND STADT-
BIBLIOTHEK
DUSSELDORF